

آموزشی، تحلیلی و اطلاع رسانی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر انتشارات و فناوری آموزشی

جوانه

۶۹-۷۰

رشد

ISSN1735-4862

فصلنامه تخصصی سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی / تابستان ۱۴۰۰ / ۹۵ صفحه
برای ناشران، پدیدآورندگان، مدیران مدارس، اولیا و کارشناسان آموزشی و پرورشی
s a m a n k e t a b . r o s h d m a g . i r

■ کتاب، محصول فکر و مغز و تجربه و هنر و ذوق يك كسى است يا كسانى است كه اين كتاب را تهيه و توليد كرده‌اند. لزوماً هر كتابى مفيد نيست و هر كتابى غيرمضر نيست. بعضى كتاب‌ها مضر است. اين يك خوراك معنوى است؛ اگر فاسد بود، اگر مسموم بود، اگر مضر بود، ما به عنوان ناشر، به عنوان كتابدار، به عنوان كتابخانه‌دار، به عنوان متصدى پخش - به هر عنوانى كه با كتاب ارتباط دارد - حق نداريم اين را در اختيار افرادى قرار بدهيم كه آگاه نيستند، ملتفت نيستند.

ديدار مسئولان كتابخانه‌ها و كتابداران / ۲۹ تير ۱۳۹۰

آموزشی، تحلیلی و اطلاع‌رسانی

جوانه رشد

۶۹-۷۰

فصلنامه تخصصی سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
دفتر انتشارات و فناوری آموزشی

مدیر مسئول:

محمد ابراهیم محمدی

سرمدیر:

کیومرث جهانگردی

شورای برنامه ریزی:

کیومرث جهانگردی

بهرز رضایی

مهتاب میرایی آشتیانی

مدیر داخلی:

محمدسعید مظفری

همکاران این شماره:

گلاره کاشانیان

حوریه‌السادات حسینی

معصومه نادری

اعظم اسلامی

نرگس افروز

مریم مرتضایی

گفت‌وگو و گزارش:

سمیه میرزایی

طراح گرافیک:

محمدسعید مظفری

عکاس:

غلامرضا بهرامی

نشانی پستی دفتر مجله:

تهران، ایران شهر شمالی، پلاک ۲۶۶

صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۶۵۸۵

تلفن دبیرخانه سامان‌بخشی: ۸۸۳۰۶۰۷۱

دورنما: ۸۸۳۰۶۰۷۱

پیامک: ۳۰۰۰۸۹۹۵

وبگاه: samanketab.roshdmag.ir

پیام‌نگار: javaneh@roshdmag.ir

سخنرانی وزیر

انسان‌ها از مسیر دیدن، شنیدن و اندیشیدن غنی می‌شوند

۲

گفت و گو

جشنواره باید به تحول برنامه‌های درسی و آموزشی کمک کند
گفت و گو با دکتر ملکی؛ ریاست سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

۳

گفت و گو

ماموریت جشنواره کتاب رشد
در مصون نگه داشتن دانش آموزان از هجوم تست و کنکور
گفت و گو با دکتر محمدی؛ مدیر کل دفتر انتشارات و فناوری آموزشی

۶

گزارش

گزارش فعالیت‌های هجدهمین جشنواره کتاب رشد

۹

گفت و گو

جشنواره کتاب رشد حوزه انتخاب خود را گسترده‌تر کند
گفت و گو با حمیدرضا شاه‌آبادی؛ مدیرعامل انتشارات مدرسه

۱۳

گفت و گو

اهمیت پرورش تفکر در نظام آموزشی به اندازه کافی درک نشده
گفت و گو با میترا دانشور؛ داور هجدهمین جشنواره کتاب رشد

۱۶

گفت و گو

جای خالی مسأله محوری در کتاب‌های علوم اجتماعی
گفت و گو با فریبرز بیات؛ داور هجدهمین جشنواره کتاب رشد

۱۸

گفت و گو

تأثیر نمایش‌نامه‌ها بر تربیت کودکان و نوجوانان با الگو سازی
گفت و گو با حسن دولت‌آبادی؛ داور هجدهمین جشنواره کتاب رشد

۲۱

سامانه داوری دیجیتال در هجدهمین جشنواره کتاب رشد

۲۴

کارنامه عملی-اجرایی و بیانیه‌های گروه‌های داوری

۲۷

سخنرانی محسن حاجی میرزایی وزیر آموزش و پرورش در اختتامیه هجدهمین جشنواره کتاب رشد:

انسان ها از مسیر دیدن، شنیدن و اندیشیدن غنی می شوند

محسن حاجی میرزایی، وزیر آموزش و پرورش با سخنرانی در اختتامیه هجدهمین جشنواره کتاب آموزشی و تربیتی رشد، بر اهمیت جایگاه بی نظیر کتاب در فرهنگ قرآنی تاکید کرد. در این پیام آمده است، «انسان ها از مسیر دیدن، شنیدن و اندیشیدن غنی می شوند. کتاب امتداد هر سه عنصر است، کتاب شنیدن را عمق می بخشد، دیدن را غنی می کند و اندیشه را پرمحتوا می سازد. کتاب به انسان ها مجال اندیشیدن و فرصت انتخاب کردن می دهد. کتاب با ذهن مخاطب خود مانوس است و مخاطب را در مقام اندیشه مختار می داند، کتاب به استقلال انسان اهمیت می دهد. تمدن با کتاب جان می گیرد، اندیشه با کتاب قوت پیدا می کند، عرصه جولان کتاب گسترده است، هم می تواند روح را صیقل دهد و انسان را غنی کند و هم می تواند مسیر زندگی او را در معرض کاستی ها قرار دهد. اتفاق مهمی در نظام تعلیم و تربیت در حال شکل گیری است که پیام می دهد ذهن انسان ها مجال ذخیره اطلاعات نیست و در این شرایط انسان باید مجال اندیشیدن و خلاقیت داشته باشد تا بتواند به پرسشگری و نقادی دست یابد. نظام تعلیم و تربیت در صدد دانش افزایی نیست، بلکه به دنبال باور تمام وجوه شخصیت انسان هاست. ما به دنبال محتوایی هستیم که نسل انسان را برای ساختن یک آینده شکوهمند آماده کند. به دنبال کتابی هستیم که انسانی در تراز تمدن نوین اسلامی و سند تحول بنیادین تربیت کند که در این میان نقش سازمان پژوهش یک نقش کلیدی است. مقوله تربیت، یک مقوله یکپارچه است و تفکیک پذیر و تجزیه شدنی نیست. هدف همه ما ساختن انسانی است که بتواند روی پای خودش بایستد، مدافع ارزش های خویش باشد، دچار استیصال و درماندگی نشود و در برابر تغییرات پرشتاب دنیای کنونی استوار و فعال نقش آفرینی کند، هیچ تاثیری عمیق تر و پایدارتر از مسیری که از مجال قلم فراهم می شود، نخواهد بود. آنها که به آینده روشن می اندیشند، به صاحبان قلم احترام می گذارند.»

حسن ملکی رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در گفت‌وگو با جوانه:

جشنواره باید به تحول برنامه‌های درسی و آموزش کمک کند

اشاره: برگزاری هجدهمین جشنواره کتاب رشد، این فرصت را فراهم آورد تا دکتر حسن ملکی رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، برای نخستین بار از زمانی که سکان هدایت این سازمان را در اواخر اردیبهشت ۹۹ به دست گرفت، با نشریه جوانه به گفت‌وگو بنشیند و دیدگاه‌های خود را درباره سامان‌دهی و جشنواره کتاب رشد با خوانندگان این نشریه در میان بگذارد. او تا کنون چند بار در دیدارهای خود با دست‌اندرکاران و کارشناسان، به ظرفیت عظیم مصوبه ۸۲۸ تأکید کرده و گفته است در سال‌های گذشته از این ظرفیت به قدر کافی بهره گرفته نشده است. وی در این گفت‌وگو گفت که انتظار دارد جشنواره به تحول در برنامه‌های درسی و کمک کند و برای نیل به این مقصود باید از حیث برنامه‌ریزی و اجرا هوشیارانه‌تر عمل کند.

◀ آقای دکتر، در برخی نشست‌ها اظهار داشته‌اید که در اجرای مصوبه ۸۲۸ می‌توانستیم به مراتب پیشتر از این جایی باشیم که هستیم. با اجازه شما، این گفت‌وگو را با این پرسش شروع کنیم که در چشماندازی که برای سازمان متصور هستید، جایگاه مطلوب و پسندیده سامان‌دهی کجاست و به‌نظر تان در رفع مانع یا موانع مهمی که ما را از رسیدن به این جایگاه بازداشته است، چه باید کرد؟

سامان‌دهی منابع آموزش و تربیتی که در هشتصد و بیست و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش در سال ۱۳۸۹ به تصویب رسیده است، وظیفه بسیار سنگینی را برای سازمان پژوهش تعیین کرده است. هدف‌های مورد انتظار این مصوبه ضروری و متعالی هستند که در صورت تحقق آن‌ها، مواد و رسانه‌های آموزشی وضع مطلوبی پیدا می‌کنند. وقتی شرایط کنونی منابع آموزشی و تربیتی را با هدف‌ها مقایسه می‌کنیم، می‌بینیم راه طولانی است و در عین حال با موانعی جدی روبه‌رو هستیم. لازم است به نقطه‌ای برسیم که یک هوشیاری تربیتی و حساسیت نسبت به آنچه که دانش‌آموزان باید برای توسعه آموخته‌های خود به‌دست آورند، شکل بگیرد. تحقق این خواسته به فرهنگ‌سازی جدی و مستمر نیاز دارد. در حال حاضر این هوشیاری احساس نمی‌شود. خانواده‌ها نوعاً منابع و رسانه‌هایی را مطلوب می‌دانند که در قبولی کنکور و کنکورها به فرزندشان کمک کند. سایر امور مربوط به منابع آموزشی در مراتب بعدی قرار دارند. این طرز تلقی جامعه، یکی از موانع جدی بر سر راه تحقق هدف‌های سامان‌دهی است. به‌علاوه، منافع اقتصادی چنان با سرنوشت منابع آموزشی پیوند خورده است که هر وقت در نقد وضع کنونی حرف زده می‌شود، گویی منافع مادی عده‌ای به خطر می‌افتد. باکمال تأسف، پیوند خوردن انتشار مواد و رسانه‌های آموزشی در جامعه به اقتصاد و درآمدهای مادی، آن را به یک امر پول‌ساز تبدیل کرده است. برخی از معلمان نیز با استفاده از تولیدات ناشران، تدریس آسان و گاهی بدون ارتباط کامل با محتوای کتاب‌های درسی را اختیار می‌کنند. به‌همین دلیل هنوز مدارس به حامیان کنترل منابع تبدیل نشده‌اند. تا زمانی که مدارس، مخصوصاً مدیران آموزشی، در برابر این حمله ضدتربیتی پایداری نشان ندهند، چیزی عوض نخواهد شد.

◀ اگر بخواهیم سوزنی هم به خودمان بزنیم، این مصوبه طبعاً با همکاری بخش‌های داخلی سازمان از جمله دفاتر تألیف می‌توانست بهتر از آنچه که تاکنون صورت گرفته است، اجرا شود. برای نمونه معرفی منابع آموزشی و تربیتی

مناسب در کتاب‌های درسی با وجود تأکید همیشگی مسئولان سازمان، آرزویی دور از دسترس می‌نماید. چه می‌توان کرد که این آرزوها و رویاها، محقق و تعبیر شود؟

من هم موافقم سوزنی به خودمان بزنیم؛ آن هم سوزنی که «تحول» را بر پیکرمان تزریق کند. همه ما در این مورد مشکل داریم. علاوه بر اینکه باید منابع آموزشی و تربیتی مناسب از طریق کتاب‌های درسی به دانش‌آموزان و خانواده‌های آنان معرفی شود، بسته‌های تربیت و یادگیری باید تا حدود زیادی رافع نیازها باشد و عطش رجوع به کتاب‌های آموزشی غیرمعتبر را کاهش دهد. انصافاً برخی از ناشران، منابع آموزشی خوبی منتشر کرده‌اند، ولی تعدادشان کم است و در فضای سنگین منابع آموزشی تجاری، ناپیدا هستند.

خوش‌بختانه راهنماهای برنامه درسی با رویکرد تحولی، تقریباً به ایستگاه آخر رسیده و در هفته‌های پایانی سال به تصویب می‌رسند. گام بعدی ما، تولید بسته‌های تربیت و یادگیری است. بسته یادگیری مستعد عمق و وسعت در تربیت و یادگیری است. با استفاده از این امکان می‌توان محتواها و روش‌هایی را تدارک دید که تا حدود زیادی نیازهای آموزشی را برطرف کند و از گرمی بازار کتاب‌های نامناسب بکاهد.

◀ به نظر می‌رسد مصوبه ۸۲۸ یک فرصت مهم برای استفاده از ظرفیت‌های بخش غیردولتی و مشارکت این بخش در نیل به اهداف نظام تعلیم و تربیت است که توسط شورای عالی ایجاد شد. در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، در راهکار ۳-۹ بر جلب و توسعه مشارکت بخش‌های دولتی و غیردولتی در انجام امور مربوط به تولید، چاپ و توزیع مواد و منابع آموزشی در چارچوب سیاست‌های آموزش و پرورش خصوصاً سیاست چندتألیفی و تولید بسته‌های آموزشی تأکید شده است. به نظر حضرت‌عالی ما چقدر از این ظرفیت بهره گرفته‌ایم؟ پرسش را این طور هم می‌توان طرح کرد: سازمان در بهره‌برداری از مشارکت بخش خصوصی چه سیاست‌هایی را دنبال می‌کند؟

در شرایط کنونی انصافاً ظرفیت بالایی از استعدادها و توانایی‌هایی تولید فکر، اندیشه و منابع آموزشی در بیرون از وزارت آموزش و پرورش پدید آمده است. بخش‌های غیردولتی آماده به کار و مولد متکثری در سراسر کشور وجود دارند که تعدادی از آن‌ها نیز تولیدات خوبی دارند. ما تا کنون نتوانسته‌ایم به‌طور شایسته از این ظرفیت بهره‌برداری کنیم، ولی بی‌اعتنا هم نبوده‌ایم. محتواهای الکترونیکی که در هفته‌های اخیر از آن رونمایی شد، از طریق یک شرکت دانش‌بنیان در استان اصفهان تولید شده است. از طریق

انتظاری از آن دارد و آیا جشنواره را در دستیابی به اهدافی که داشته، موفق می‌داند؟

جشنواره‌ها تفرج‌گاه‌های سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی هستند که هم باید از آن‌ها نشاط گرفت و هم زیباترین‌ها را معرفی کرد. هر یک از چهار جشنواره سازمان مهم و بارز هستند و باید قدر آن‌ها را دانست و به درستی پیش برد. نمی‌توان گفت کدام جشنواره نسبت به دیگری برتری دارد؛ زیرا که هر کدام یک موضوع خاص را تعقیب می‌کنند. جشنواره کتاب به دلیل ارتباط با یک رسانه بسیار مهم یعنی کتاب، جایگاه خاص دارد؛ ولی اجرای آن به تدبیر بهتر و بیشتر محتاج است. اگر جشنواره کتاب در دو وجه برنامه‌ریزی دقیق و اجرای هوشیارانه، موفق‌تر عمل کند، به نتایج مطلوب‌تری خواهیم رسید. سفره جشنواره کتاب به گستره ملی باید پهن شود. اطلاع رسانی و ابلاغ باید طوری باشد که قاطبه اهل قلم و تولید کنندگان کتاب به موقع از این رویداد فرهنگی باخبر شوند و انتظارات را به طور شفاف دریابند. معیارها و استانداردها به طور دقیق تعریف شوند و معلوم گردد که انتظار داریم چه نوع کتابی و با کدام ملاک‌ها برای ما ارسال کنند. بدیهی است که حاصل جشنواره، باید به تحول برنامه‌های درسی و آموزش کمک کند و یک رویداد حاشیه‌ای نباشد. اصولاً فعالیت‌های حاشیه‌ای و بی‌ارتباط با مدار اصلی فعالیت‌ها نمی‌توانند به غنای متن کمک کنند؛ به همین دلیل حتماً باید گروه‌های آموزشی در طراحی و اجرای جشنواره نقش مؤثر داشته باشند. شایسته است با حضور نویسندگانی که آثار آن‌ها در جشنواره برگزیده می‌شود، جامعه مؤلفان شکل گیرد و ارتباط با آنان پس از برگزاری جشنواره قطع نشود. برای سال آینده باید از حال اندیشید و برنامه‌ریزی کرد. تأکید می‌کنم که جشنواره کتاب رشد قبل از هر چیز به یک شورای سیاست‌گذاری قوی محتاج است تا بتواند با توجه به شئون مختلف مسئله، برنامه‌ریزی کند و مناسب‌ترین اقدامات را انجام دهد. اگر شورای مزبور با حضور افراد مناسب و فکور تشکیل شود، تصمیمات خوبی در آن اتخاذ خواهد شد. به همین ترتیب کمیته علمی نیز باید به موقع شکل بگیرد و هدایت علمی جشنواره را عهده‌دار گردد. نباید برنامه‌ریزی جشنواره‌ها، به ماه‌های پایانی نزدیک به برگزاری جشنواره موکول گردد؛ بلکه باید هم‌زمان با فعالیت‌های معمول خود، سیاست‌گذاری در مورد جشنواره را نیز آغاز کنیم و به تدریج گام‌های مؤثر برداریم.

جشنواره محتوای الکترونیکی، همه‌ساله تعداد قابل توجهی از معلمان و کارشناسان و نیز ناشران غیردولتی آثارشان را جهت داوری به دبیرخانه مربوط می‌فرستند و در این رقابت شرکت می‌کنند. منتها بنا داریم با رعایت چند اصل و سیاست کلی، همراه با انتشار بسته‌های تربیت و یادگیری، میزان مشارکت بخش‌های غیردولتی و دولتی را در تولید و توزیع منابع و مواد آموزشی گسترش دهیم:

- ضرورت تولید استانداردهای تولید بسته‌های یادگیری و ارائه آن به گروه‌ها و نهادهای بیرونی جهت مشارکت در تولید؛
- رعایت کامل هم‌جهتی تولیدات با اسناد تحولی؛
- ترجیح کار گروهی به کار فردی؛
- رعایت زمان و زمینه‌های تولید مواد و رسانه‌های آموزشی؛
- ترجیح آثاری که علاوه بر ابعاد علمی و آموزشی به هنر و زیبایی‌شناسی نیز توجه کرده‌اند.

چقدر با این گفته موافقت می‌کنید که اجرای موفق سیاست چندتألیفی و جلب مشارکت بخش غیردولتی در تولید بسته‌های یادگیری می‌تواند مسیر بسیاری از ناشران و تولیدکنندگان را از تولید منابع کمک‌درسی که اغلب هم مشابه هم‌اند، به مسیر طراحی و تولید کتاب‌های آموزشی مفیدتر و از جمله کتاب‌های درسی یا بسته‌های تربیت و یادگیری تغییر دهد؟

چندتألیفی یکی از سیاست‌های بسیار جدی ماست و هم‌زمان با علمياتی شدن اسناد تحولی، چندتألیفی نیز در بعضی از عناوین درسی شروع خواهد شد. البته واژه چندتألیفی ناظر بر تألیف کتاب درسی است؛ اکنون که بسته‌های تربیت و یادگیری جایگزین کتاب درسی می‌شود، باید از واژه چندبسته‌ای استفاده کنیم؛ هر چند به کارگیری چندتألیفی نیز محل کار نخواهد بود؛ زیرا که همه می‌فهمیم چه چیزی را تعقیب می‌کنیم. بی‌تردید اگر در اجرای سیاست چند بسته‌ای و تولید مواد آموزشی و رسانه‌های متنوع توفیق پیدا کنیم، خیلی از ناشران با ما همراه خواهند شد و کمک خواهند کرد. من هیچ تردیدی در این مسئله ندارم؛ فقط رسیدن به این موفقیت یک شرط دارد: «هم ما خوب عمل کنیم، هم آنان خوب عمل کنند.»

جشنواره کتاب رشد یکی از برنامه‌هایی است که سازمان طی دو دهه آن را به صورت مستمر دنبال کرده است. پرسش نخست ما درباره جایگاه و اهمیت این جشنواره برای سازمان است و پرسش بعدی ما این است که اساساً سازمان در برگزاری جشنواره کتاب چه رویکردی را دنبال می‌کند و چه

در گفت‌وگو با مدیر کل دفتر انتشارات و فناوری آموزشی مطرح شد:

مأموریت جشنواره کتاب رشد

در مصون نگه داشتن دانش آموزان از هجوم تست و کنکور

هجدهمین دوره جشنواره کتاب های آموزشی و تربیتی «رشد» در راستای تحقق هر چه بیشتر اهداف آموزشی و پرورشی، وزارت آموزش و پرورش به منظور معرفی و تقدیر از کتاب های برتر و منتخب ناشران آموزشی، برگزار شد. در آستانه برگزاری این جشنواره، با محمد ابراهیم محمدی، مدیر کل دفتر انتشارات و فناوری آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی به گفتگو نشستیم. او در گفتگو با ما، آهنگ جامعه را متأثر از ذائقه سازی ها تضعیف کتاب و کاهش مطالعه می داند و می گوید: جشنواره کتاب رشد در واقع تکلیفی است که قانون به عهده ما گذاشته تا از مسیر این جشنواره، کتاب های مورد تأیید در اختیار دانش آموزان قرار گیرد. وی میگوید: فلسفه مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش هم این است که دانش آموزان را از هجوم بی رحمانه تست های رقابتی و بخصوص کنکور و کتاب های گوناگونی که ذهن و حافظه دانش آموزان را پر می کند، مصون بدارد و زمینه را برای معرفی کتاب های برخورد از استانداردهای آموزشی تربیتی فراهم و این محصولات خوب هم را در دسترس آنان قرار دهد. ماحصل گفتگوی ما با محمدی را در ادامه می خوانید...

بیگانه می شوند و ذهن شان بیش از کتاب درسی، روی تست و کتاب های کمک درسی که اساس ان بیم از آینده است متمرکز می شوند.

به نظر من اساس آهنگ جامعه و جشنواره کتاب رشد در واقع تکلیفی است که قانون به عهده ما گذاشته تا از مسیر این جشنواره، کتاب های مورد تأیید در اختیار دانش آموزان قرار گیرد. فلسفه مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش هم این است که دانش آموزان را از هجوم بی رحمانه تست و کنکور و کتاب های گوناگونی که ذهن و حافظه دانش آموزان را پر می کند، مصون بدارد و البته کتاب های تربیتی خوب هم در دسترس آنان قرار گیرد. هدف این مصوبه و بالتبع جشنواره

◀ یکی از مهم ترین اهداف جشنواره کتاب رشد، بالا بردن سرانه مطالعه دانش آموزی است. چون همیشه نگرانی های زیادی از سرانه مطالعه دانش آموزی به لحاظ زمان و محتوا وجود دارد. جشنواره در تمامی دوره های گذشته چقدر توانسته به این هدف دست یابد؟ چقدر تأثیرگذار بوده است؟

از نظر من، سه مؤلفه مدرسه، خانواده و ناشران آموزشی در بحث مطالعه دانش آموزی، نتوانستند به نیکی به وظایف خود عمل نمایند. دانش آموز ما به اندازه ای که از کنکور و آزمون، دلهره دارد، از ضعف دانش و نداشتن مهارت و آگاهی فردی و اجتماعی نگرانی ندارد! استنباط من این است که دانش آموزان با نوع عملکرد ها بیشتر با کتاب و مطالعه

با سامان بخشی باشد و دور از انتظار نیست اگر کتاب‌های مورد تأیید ما در اقلیت قرار بگیرند و از شانس جذب بازار برخوردار نشوند. من احتیاطات و ملاحظات را که موجب کندي کار و نشان از بی اعتمادی به بخش غیر دولتی است و نیز نبود حمایت و تسهیلات مادی و معنوی برای ناشرانی که فعالیت های آنها برخودار از پیوست تربیتی است بی تاثیر در این مسئله نمی دانم، و عدم تضمین بازدارنده ها هم برای مواجه با برخی ناشران سودجو و تجاری بخش مهم دیگر این پازل است.

◀ چه طرحی برای حمایت از ناشران دارید؟

من به اصلاح و ارتقای قانون ۸۲۸ فکر می کنم و نیز به تضمین ها و حمایت ها. اما آنچه مهم هست طرح ارزیابی پیش از چاپ است این طرح مورد تأکید خیلی ها من جمله ریاست محترم سازمان است.

فلسفه مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش هم این است که دانش آموزان را از هجوم بی رحمانه تست و کنکور و کتاب های گوناگونی که ذهن و حافظه دانش آموزان را پر می کند، مصون بدارد و البته کتاب های تربیتی خوب هم در دسترس آنان قرار گیرد.

در این طرح برخلاف ظاهر طرح که کمی پیچیده و پرزحمت می نماید تفاوت آشکار و قابل تمیزی بین ناشرانی که استاندارد ها را مراعات می کنند و دیگران خواهد بود مضافاً مانع از اتلاف و اسراف سرمایه کسانی میشود که علاقمندند محصول بی دغدغه بدست دانش آموز برسد در حال حاضر و در ارزیابی پس از چاپ، ناشری ۳ هزار جلد کتاب را در يك عنوان چاپ کرده، وقتی کتاب او رد می شود، متضرر هزینه های هنگفت می شود. اما همین ناشر می تواند

در فرصت قبل از چاپ و اعمال اصلاحات و انتظارات نشان استاندارد تعریف شده پشت جلد و نیز امضای دبیرخانه سامان بخشی را در شناسنامه دریافت و چاپ کند این محصول دیگر نیازی به نامه پیوست ندارد و گرفتاریهای نظارتی ادارات و مدارس را نخواهد داشت این کتاب یقیناً پس از ارسال به وزارت ارشاد، راحت ترمجوز دریافت می کند چون بقاعده داوران سامان بخشی جدی تر ارزیابی می کنند و فراتر از تامین انتظارات ارشاد، مطالبات اولیا و مدارس را با تامین استانداردهای خود تضمین خواهند کرد. حتی برای چنین کتابی می توانیم QR کد تعریف کنیم و مخاطبان با اسکن این QR کد، از وضعیت صدها کتاب متناسب و هم سطح سنی و موضوعی را که نشان تأیید دارند اطلاع پیدا خواهند کرد.

کتاب رشد، پالایش مدرسه و محیط دانش آموزی از کتاب های تجاری است که در واقع آرامش دانش آموز را هدف قرار داده و خانواده و دانش آموز را گرفتار رقابت های زیانبار مادی و معنوی ناشی از تولید استرس می کند. گاهی نسبت به ورود ما به ارزیابی کتاب های مربوط به سامان بخشی انتقاد میشود به خصوص اینکه اگر این اتفاق قبل از چاپ باشد، در حالی که این ورود قانونی ارتباطی با وظایف ممیزی کتاب ارشاد ندارد بلکه نگاه و نظارت معطوف به کتاب و محصولاتی است به مدرسه و دانش آموز مربوط میشود. ما مسئول و مراقب مدرسه هستیم و نباید اجازه دهیم هر کتاب و محصول فرهنگی و آموزشی تأیید و کنترل نشده شده ای در اختیار دانش آموز قرار گیرد. با وجود این مسئولیت و فرصت و ظرفیت های موجود در بحث افزایش سرانه مطالعه دانش آموزی خیلی موفق نبوده ایم.

بنظرم باید اراده ای جمعی معطوف به این موضوع باشد و در ثانی نهاد های مختلف در این مأموریت به کمک نهاد های مسئولی چون امور تربیتی بیایند. البته ما هم از سازوکارهای قانونی و از بستر فراهم شده توسط مصوبه ۸۲۸، که می تواند در بسیج ظرفیت های نشر به مدرسه و دانش آموز موثر باشد استفاده خوبی نداشته ایم. در این میان شاید ناشران بخصوص بخش آموزشی هم که می توانستند همراهی لازم را در پیشگیری از رقابتی و آموزشی سازی انجام بدهند کوتاهی کردند! البته باید اذعان کنیم که در یک دهه گذشته این مصوبه گرفتار نوعی قضاوت های سلیقه ای و برداشت های تنگ نظرانه هم شده است. حق این است که يك نگاه باز و مبسوط در مدیریت این بخش ایجاد شود و ناشران را هم توجیه کند تا به يك هم افزایی قابل توجهی دست یابند تا مدرسه به پایانه ای برای دسترسی به کتاب های خوب برای دانش آموزان تبدیل شود.

◀ چه خلأهای قانونی مانع اجرای درست مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش است؟ چه ساز و کار حمایتی در مصوبه ۸۲۸ وجود دارد که دیده و پیگیری نشده است؟

(ضمانت اجرایی و حمایت از بخش غیر غیردولتی فعال و همراه در حوزه آموزشی و تربیتی). ما باید مقابل ناشرانی که متناسب با نیاز، کتاب تولید می کنند و ناشرانی که بی تفاوتند و اصلاً متوجه این مسأله نیستند و تجاری کار می کنند، فرق قائل شویم. به این منظور باید برای ناشران خوب، ساز و کارهای حمایتی، ترویجی و پشتیبانی داشته باشیم. شاید همین خود دلیل اقبال کم برخی از ناشران در همراهی و مشارکت

◀ متأسفانه همین الآن هم انبوه کتاب‌های کمک درسی که بسیاری از آنها مورد تأیید دفتر شما نیست در صدا و سیما تبلیغ می‌شود.

مشکل این است که ما براساس مفاد جلسات شورای سیاست گذاری سامان بخشی منابع آموزشی و تربیتی، عمل نمی‌کنیم. به عنوان مثال، نماینده صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در این شورا عضو هستند ولی در عمل هر یک طور دیگری عمل می‌کنند. صدا و سیما کتاب‌های تأیید نشده را تبلیغ می‌کند یا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به این کتاب‌ها مجوز نشر و در سطح شهر، مجوز تبلیغ می‌دهد. باید در این زمینه، قانون یک ضمانتی را تعریف کند. جالب اینکه مکاتبات اعتراضی زیادی هم بعنوان رسانه‌ها منعکس شده است.

◀ در بدنه آموزش و پرورش این ضمانت برای برخورد متخلفان وجود ندارد. آیا سازوکاری برای برخورد با متخلفان وجود دارد؟

در داخل سیستم هم نیست و قانون به نظرم ساکت است برای همین وقتی مدیری می‌بیند که بدون هماهنگی، مدیر اداره مربوطه کتاب‌های غیراستاندارد به مدرسه راه می‌یابد و کیف دانش آموز پر از این محصولات میشود ما چگونه می‌توانیم برخورد کنیم. اینجا هم خلأ قانونی داریم. حداقل من در واحد ارزیابی عملکرد تعریفی برای برخورد با این دست تخلفات ندیده‌ام هرچند غالب اینها در خارج مدرسه انجام و به مدرسه راه می‌یابد.

شما به گردش مالی عظیم کتاب‌های کمک درسی توجه داشته باشید. در این شرایط گرانی کاغذ، این کتاب‌ها ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تیراژ دارد، اگر هر کتاب ۷۰ تا صد هزار تومان قیمت داشته باشد، شما ببینید چه گردش مالی عظیمی وجود دارد. در حالی که کتاب‌های خواندنی و مناسب تیراژ محدودی دارد. اگر سازمان‌های نظارتی چون بازرسی کشور از صدا و سیما و ارشاد سراغ مجوز سامان بخشی مستقر در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی را بخواهد ریشه این مشکل پیدا شود. به این واقعیت توجه کنید: الآن در بحث ورود به دانشگاه و سیستم کنکور، حدود ۵۵۰ هزار نفر را به رقابت بسیار شکننده تجربی شرکت می‌کنند که ۵ هزار نفر در نهایت در رشته‌های پزشکی و مرتبط با آن پذیرفته می‌شوند. این یعنی مداخله در مدیریت استعدادها و نظام نیاز و مشاغل معطوف به آینده. با این نظام رقابت ساز و هجوم هیجانی به رشته‌های خاص ما ناخواسته دست به پراکندگی کاریکاتوری که گویای استعداد کشی و رقابت در خلاف مسیر علاقه و توان

و انگیزه هست دست زدیم ما اجازه نمی‌دهیم دانش آموز به آنچه دوست دارد، برسد. یک دانش آموز می‌خواهد یک کارآفرین موفق شود و...

الان دانش آموز از نگاه پدر و مادر که متأثر از این جریان سازی وبزرگ رشته‌های خاص است به آینده می‌نگرد. در واقع آینده او، ساخته دیگران است. گاهی این تحمیل‌ها، عوارض جبران‌ناپذیری دارد.

متأسفانه زمانی سونامی تست‌زنی به سمت دانش آموزان ابتدایی هم می‌رفت، در حالی که برخی از متخصصان تعلیم و تربیت معتقدند که دانش آموزان ابتدایی باید تا سه سال اول اصلاً حتی دست به قلم نبرند. تا با آموزش بر محور بازی و... بادیای سواد و مهارت به تدریج و خود خودخواسته مأنوس شود. اما دلایل و عواملی هست که نمی‌گذارند. این بدان دلیل است که پشت بسیاری از این منابع غیراستاندارد، نگاه سودجویانه وجود دارد. ما باید یک بار دیگر به مصوبه ۸۲۸ برگردیم و از تمام ظرفیت‌های این مصوبه استفاده و خلأهای این مصوبه را به شورای عالی آموزش و پرورش یادآوری کنیم. ضمن آنکه باید با بخش غیردولتی هم گفتگو کنیم. بسیاری از این افراد، فرهنگی هستند و دغدغه‌های تربیتی دارند و حتماً با ما در مسیر توسعه هدفمند آموزش مساعی نظر دارند.

◀ در بسیاری از نظام‌های آموزشی دنیا، تمامی دغدغه‌مندان عرصه تعلیم و تربیت در فرآیند آموزش سهیم هستند و اصلاً کتاب‌های درسی متمرکز به این شکل وجود ندارد. سالهاسات که صحبت از آن است که ناشران دغدغه مند هم در جریان آموزش‌های مدرسه ای، سهیم باشد. این مساله چقدر محقق شده است؟

بنظرم ما فرصت گفتگو با ناشران آموزشی را خوب فراهم نکرده و ظرفیت و توان این بخش را درست مدیریت نکردیم. وقتی ما بتوانیم به درستی به بخش غیردولتی جهت بدهیم آنها هم در جهت اهداف ما که اصلاح آموزش و توسعه آن است حرکت می‌کنند، اما اگر خصمانه و مزاحم به آنها نگاه کنیم، در مقابل ما خواهند ایستاد و حداقل اینکه با ما در مسیر توسعه و عدالت آموزش هم اندیشی نخواهند کرد.

بازهم تأکید می‌کنم که برای رفع موانع باید خانواده‌ها ما را همراهی کنند، مدیران طبق مقررات قانونی مدیریت کنند و مهمتر از همه باید با بخش غیر دولتی با نگاه هم افزایانه صمیمانه گفتگو کنیم. و نکته آخر اینکه مسئولین دستگاه‌های مرتبط بیشتر به این تفاهات پایبند باشند و نظارت و پیگیری راجدی بگیرند.

دکتر کیومرث جهانگردی

معاون ساماندهی منابع آموزشی و تربیتی

گزارش فعالیت‌های هجدهمین جشنواره کتاب رشد

تدوین یافته‌اند، اثربخشی بیشتری بر روی مخاطبان خاص خود دارد و ای‌بسا زندگی آنان را برای همیشه تحت تأثیر قرار بدهد.

برپایی جشنواره کتاب رشد، از سال ۱۳۷۹ آغاز شد و اینک از قدمتی بیشتر از بیست سال برخوردار گشته است. در ادوار مختلف این جشنواره، تا کنون بیش از ۱۰۰۰ عنوان کتاب برگزیده یا شایسته تقدیر انتخاب شده است. همکاران ما در این سال‌ها کوشیده‌اند با انتخاب‌های خود الگوهای مناسبی را خصوصاً در حوزه کتاب‌های آموزشی و تربیتی به ناشران معرفی کنند. این موضوع را ناشران هم تأیید می‌کنند، به‌طوریکه ناشران با سابقه‌تر که کتاب‌های آموزشی سال‌های آغازین جشنواره را دیده‌اند، تأیید خواهند کرد که جشنواره بر کیفیت تولید و نشر کتاب‌های آموزشی اثر مثبت گذاشته است. ارزیابی‌های سازمان نیز این یافته را تأیید می‌کند. به‌طور نمونه، مطابق آمار موجود در نخستین دوره‌های جشنواره، فقط ۱۸ درصد کتاب‌های آموزشی رسیده به جشنواره تأیید می‌شد، امروزه این رقم چیزی بیش از ۵۰ درصد است، یعنی حدود ۵۰ درصد آثاری که به دبیرخانه ارسال می‌شود، اگرچه اثر برگزیده یا شایسته تقدیر شناخته نمی‌شوند، به‌عنوان اثر آموزشی و تربیتی مناسب جهت ورود به مدرسه معرفی می‌شوند.

بحث از کتاب و کتاب‌خوانی که می‌شود، یکبار به فضایی معنوی پرتاپ می‌شویم که خلوص فرهنگی آن حال ما را دگرگون می‌کند و حس خوب زندگی در دنیای سراسر خوبی و بی‌آلایشی وجودمان را دربر می‌گیرد. کتابی نفیس که به دستان می‌رسد، آن را ورق که می‌زنیم، بوی تازه کتاب و چینش منظم واژه‌های آن، چنان حس خوب و نابی در ما ایجاد می‌کند که دیگر دست‌ساخته‌ها و محصولات ذهن انسان شاید نتوانند چنین احساسی را در ما ایجاد کنند و مسلم است در جشنواره‌های کتاب که از یک سو گلچینی از کتاب‌های برگزیده، و از سوی دیگر مؤلفان و داوران این کتاب‌ها را از نزدیک می‌بینیم، شور و شوق خواندن و حتی نوشتن کتاب در ما برانگیخته می‌شود. در این میان جشنواره کتاب رشد از جمله جشنواره‌های مهم کشور در حوزه کتاب و کتاب‌خوانی است که مخاطبان آن بیش از همه دانش‌آموزان، معلمان و والدینی هستند که به دنبال آثار آموزشی و تربیتی می‌باشند. بنابراین کتاب‌های معرفی شده در این جشنواره، علاوه بر امتیازاتی که کتاب‌های برگزیده در یک جشنواره عمومی کتاب دارند، به‌لحاظ آموزشی و تربیتی نیز مورد توجه قرار می‌گیرند. این امتیاز، اهمیت این جشنواره را دوچندان می‌کند. چرا که مطالعه چنین کتاب‌هایی که با اهداف آموزشی و تربیتی

اما جشنواره ۱۱۸م کتاب رشد، نسبت به جشنواره‌های پیشین خود دارای تغییراتی بود. یکی از مهم‌ترین تغییراتی که در این دوره از جشنواره صورت گرفت، به علت بروز و تأثیر کرونا و شیوع بیماری کوید ۱۹ بود. برای رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی سامانه‌ای الکترونیکی برای داوری آثار راه‌یافته به جشنواره طراحی شد. همکاران ما این سامانه را طوری طراحی کرده‌اند که داوران محترم بتوانند تمام مراحل داوری را از مرحله غربالگری گرفته تا معرفی کتاب‌های برگزیده و شایسته تقدیر و حتی تنظیم بیانیه، در سامانه انجام دهند. بنابراین، در جشنواره هجدهم کتاب رشد، به‌جز یکی دو گروه که تقاضا داشتند به دلیل تعداد زیاد کتاب‌ها و تسریع در داوری، برایشان جلسه حضوری برگزار کنیم، بقیه گروه‌های داوری، فرایند را از همین طریق دنبال کردند. کوشیدیم تمام دستورالعمل‌های بهداشتی را برای چنین گروه‌هایی رعایت کنیم. در عمل هم خدا را شکر هیچ‌کدام از داوران عزیز به واسطه حضور در این جلسات دچار بیماری نشدند.

فرایند برگزاری جشنواره را به‌طور خلاصه می‌توان اینگونه تشریح کرد که کتاب‌هایی به جشنواره راه یافت که قبلاً به دبیرخانه دائمی سامان‌دهی ارسال و به‌عنوان اثر آموزشی و تربیتی مناسب شناخته شده بودند. به این ترتیب همه کتاب‌ها در طول سال و با دقت کافی دیده شده‌اند. ناشران فعال به‌خوبی می‌دانند که کتاب‌هایی که هر سال توسط معاونت سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی مناسب شناخته می‌شوند، خودبه‌خود در جشنواره سال بعد شرکت داده می‌شوند. این کتاب‌های تأیید شده ابتدا مورد غربالگری کلی قرار گرفتند. کتاب‌هایی که در مرحله غربالگری انتخاب شدند، کنار هم قرار گرفته و بین آن‌ها مقایسه و داوری صورت پذیرفت تا کتاب‌های برگزیده و شایسته تقدیر مشخص شود. یک کمیته علمی نیز در نهایت به بررسی آثاری پذیرفت که به‌عنوان نامزده کتاب برگزیده یا شایسته تقدیر، در هر گروه معرفی شدند.

در این جشنواره ناشران بسیار متنوعی حضور دارند. ناشران آموزشی فعال از دوره‌های ابتدایی تا متوسطه، اعم از ناشرانی که کتاب‌های کمک‌درسی

یا دانش‌افزایی تولید می‌کنند، ناشران آثار داستانی، ناشران حوزه‌های پیش‌دبستانی، ناشران حوزه‌های فنی و حرفه‌ای و کار و دانش و ناشران حوزه آموزش و پرورش کودکان استثنایی همه در جشنواره شرکت کردند. بر این‌ها بیفزایید ناشران دانشگاهی را که برخی آثارشان ممکن است برای دانش‌افزایی معلمان و مربیان ما مناسب باشد.

کتاب‌هایی که طی سال از ناشران محترم دریافت، ارزیابی و مناسب شناخته شده است بر حسب موضوعات درسی در گروه‌ها دسته‌بندی شدند. اگر تعداد کتاب‌های مناسب در یک موضوع کم بود، طبعاً سازمان نمی‌توانست برای تعداد اندکی از کتاب‌ها، یک گروه داوری مستقل تشکیل دهد. در این صورت این آثار را حتی‌الامکان در گروه‌هایی که به‌لحاظ موضوعی به آن نزدیک هستند ادغام کردیم تا هیچ کتابی از داوری بیرون نماند. مگر آن‌که موضوعات در گروه‌های دیگر قابل ادغام نبود. مثلاً تعداد کتاب‌های مناسب حوزه کشاورزی کلاً سه عنوان بود. بنابراین، امکان تشکیل گروه برای آن وجود نداشت و با دیگر گروه‌ها ادغام شد. در حوزه اقتصاد که فقط یک یا دو کتاب واصل شد، همکاران این آثار را با توجه به تخصص داوران محترم در دل گروه حسابداری و بازرگانی گنجانند. به هر حال پس از مشخص شدن گروه‌ها، کار انتخاب داوران آغاز و تلاش شد تا افرادی که خود در جشنواره کتاب دارند در گروه‌ها داوری عضو نباشند.

در این دوره از جشنواره ۲۶ گروه سه‌نفری داوری تشکیل شد. این گروه‌ها در مرحله نخست و از طریق غربالگری، حدود ده، دوازده عنوان کتاب را به مرحله نهایی فرستادند. در این مرحله هر کدام از داوران برای هر کتاب یک فرم ارزیابی تکمیل و سپس تعدادی از کتاب‌ها که امتیازشان پایین‌تر از بقیه بود کنار گذاشته شدند و پس از بحث و گفت‌وگو بر روی کتاب‌های باقی‌مانده، هر گروه تعدادی از بهترین کتاب‌ها را به عنوان نامزد دریافت جایزه به دبیرخانه معرفی کرد و اعضای گروه از بین کتاب‌های نامزد شده و بر حسب سهمیه اختصاص داده شده به آن گروه، یک یا دو کتاب منتخب برگزیده یا شایسته تقدیر خود را معرفی کردند. در این دوره شش گروه

به دلیل تعداد بالای کتاب، دو سهمیه داشتند. در نهایت نیز کمیته علمی تلاش کرد در يك فرصت يك روزه همه کتاب‌های نامزد شده برای برگزیده یا شایسته تقدیر را به دقت بررسی کند تا از معرفی کتاب‌های برگزیده و شایسته تقدیر مناسب اطمینان حاصل شود.

یکی از ظرفیت‌های خوبی که اینک در جشنواره کتاب رشد ایجاد شده است، تعداد فراوان ناشران فعال در آن هستند. ۱۲۱۸ ناشر در سامانه کنترل کیفیت منابع آموزشی و تربیتی مکتوب سازمان عضوند که اغلب از فعال‌ترین ناشران مرتبط با آموزش و پرورش هستند. این ناشران همه کتاب‌های خود را برای ما نمی‌فرستند. بنابراین، در هر دوره از جشنواره ممکن است تعداد ناشران تغییر کند. در این دوره با توجه به کاهش شدید کتاب‌های تولید شده و شرایط دشواری که هم به لحاظ بازار کتاب و هم کرونا در کار نشر داشتیم، ۲۸۰ ناشر برای ما کتاب فرستاده‌اند. در مجموع ۳۴۹۹ عنوان کتاب به معاونت سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی رسید که ۱۴۶۳ عنوان از آن‌ها مناسب تشخیص داده شد و در نتیجه به جشنواره هجدهم راه یافت. مطابق آمار، در دو گروه دایوری داستان کودک و داستان نوجوان بیشترین کتاب را داشتیم که به ترتیب شامل ۳۶۳ و ۱۹۷ عنوان بود. گروه‌های زبان و ادبیات فارسی با ۸۹ عنوان، تعلیم و تربیت دینی با ۸۷ عنوان و دو گروه آداب و مهارت‌های زندگی و علوم تجربی هر کدام با ۷۹ عنوان بیشتر از بقیه گروه‌ها کتاب داشتند. کتاب‌های پیش‌دبستانی نیز در دو گروه آموزشی و داستانی مورد دایوری قرار گرفت که به ترتیب شامل ۶۶ و ۵۰ عنوان کتاب می‌شد و تعداد کتاب‌های بقیه گروه‌ها کمتر از ۵۰ عنوان بود.

اگر بخواهیم کمیت کتاب‌ها را بر اساس حوزه‌های تربیت و یادگیری بررسی کنیم باید بگوییم حوزه زبان و ادبیات فارسی با ۷۴۴ عنوان کتاب از بیشترین فراوانی برخوردار بود. پس از آن علوم انسانی و مطالعات اجتماعی با ۱۹۷ و علوم تجربی با ۱۰۳ عنوان قرار دارد. قرآن و معارف اسلامی با ۸۷، مهارت‌های زندگی و بنیان خانواده با ۷۹ و کار و فناوری با ۷۸ عنوان نیز رده‌های بعد را به خود اختصاص داده‌اند.

زبان‌های خارجی نیز تنها حوزه‌ای بود که به دلیل تعداد اندک کتاب‌های مناسب (فقط یک کتاب)، در این دوره از جشنواره گروهی برای آن تشکیل نشد. به لحاظ شاخص‌های ارزیابی، همانطور که گفته شد کتاب‌ها پیش از آن‌که به جشنواره برسند، یک بار فرایند ارزیابی را از این منظر که مناسب مدرسه‌اند یا خیر، از سر گذرانده‌اند. در مرحله از ارزیابی مبنای کار سازمان، احراز حداقل استانداردهاست تا کتاب پذیرفته شود. اما در جشنواره چون هدف انتخاب بهترین کتاب است، به عناصری مانند نوآوری، خلاقیت، زبان، انسجام، اصالت تصاویر و محتوا و اثربخشی بر مخاطب توجه بیشتری شد.

ناگفته نماند که داوران محترم برای کتاب‌هایی که از مرحله غربالگری می‌گذرند، برگه‌هایی را تکمیل می‌کنند و میانگین امتیازات هر کتاب جایگاه آن را مشخص می‌کند. البته در مرحله نهایی فضا برای بحث و گفت‌وگو درباره کتاب باز است.

مراسم پایانی هجدهمین جشنواره کتاب رشد روز سه شنبه ۲۳ دی ماه ۱۳۹۹ در محل مدرسه دارالفنون برگزار و اسامی برگزیدگان و شایستگان تقدیر با حضور آقای محسن حاجی میرزایی، وزیر محترم آموزش و پرورش و دکتر حسن

ملکی، معاون محترم وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در مراسم پایانی جشنواره اعلام و از آنان تقدیر شد. در این مراسم همچنین اهم نکات مطرح شده در بیانیه هر يك از گروه‌های دایوری جشنواره به حضار، مؤلفان و مترجمان و مهم‌تر از همه ناشران ارائه شد تا با اطلاع از این نکات، برای سال‌های بعد با هدف‌گذاری روشن‌تری در فضای کتاب‌های آموزشی و تربیتی فعالیت کنند. در زیر مهم‌ترین نکاتی که در بیانیه‌های هریک از گروه‌های دایوری مطرح شد، تقدیم می‌شود.

نکات مثبت مشترك در بیانیه‌های گروه‌های مختلف دایوری:

یکی از ظرفیت‌های خوبی که اینک در جشنواره کتاب رشد ایجاد شده است، تعداد فراوان ناشران فعال در آن هستند. ۱۲۱۸ ناشر در سامانه کنترل کیفیت منابع آموزشی و تربیتی مکتوب سازمان عضوند که اغلب از فعال‌ترین ناشران مرتبط با آموزش و پرورش هستند.

• خرسندی از نمونه کتاب‌های خوبی که در بدنه آموزش و پرورش و دانشگاه فرهنگیان تولید شده است

• تلفیق علم و فناوری در برخی از گروه‌های علوم پایه

• مشاهده رشد مفاهیم و موضوعات کاربردی در کتاب‌های امسال (هرچند اندک)

• افزایش کتاب‌های حوزه محیط زیست

• توجه به اهمیت کشف و تجربه در یادگیری، ارائه شیوه‌های علمی، بیان روان و ساده و روایت‌پژوهی در برخی آثار به‌ویژه مطالعات اجتماعی

• افزایش عناوین حوزه کار و فناوری، دست‌ورزی و دانش‌افزایی و البته کاهش کتاب‌های حوزه رایانه

• تلاش بیشتر مؤلفان به پرورش انسان پرسشگر، متفکر و نقاد و همچنین آموزش مهارت‌های گفت‌وگو و علت‌یابی

نکات درخور تأمل:

• نسبت بالای سهم کتاب‌های ترجمه‌ای در مقابل آثار تألیفی (تقریباً در همه بیانیه‌ها مشترک)

• مشاهده ارزشیابی مبتنی بر حافظه و ناتوانی کتاب‌ها در ارزیابی مهارت‌ها و توانمندی‌های مورد تأکید برنامه درسی

• عدم توجه به پرورش شایستگی‌های پایه و مهارت‌های کاوشگری

• کم‌توجهی به نیازهای امروزی (علم و فناوری تلفیقی و آینده دانش‌آموزان)

• ضرورت توجه بیشتر ناشران به استفاده از ظرفیت هنرمندان، عکاسان و تصویرسازان بومی

• ضرورت افزایش جذابیت‌های محتوایی و دیداری و ظاهری در آثار برای جذب دانش‌آموزان و فرزندان که دسترسی بسیار وسیع به فناوری و رسانه‌های مختلف پیدا کرده‌اند

• تنوع پایین آثار و تکراری بودن موضوعات ارسالی در یک گروه

• عدم توجه آثار تدوین یافته به نیاز جامعه

• استفاده از ادبیات مشترک در اکثر آثار (تنوع نگارشی

و روش‌شناختی اندک)

• ارائه شیوه‌های آموزشی یکسان و یک‌نواخت

• توجه اندک به تأثیر لذت کشف و تجربه در آموزش و روش‌های تربیتی

• نیاز به شاخص‌های دقیق‌تر برای داوری نمایش‌نامه‌ها و فیلم‌نامه‌های آموزشی

پیشنهاد:

• ضرورت نیازسنجی از حوزه‌های علمی، آموزشی و یادگیری

• توجه بیشتر ناشران و مؤلفان به برنامه درسی ملی و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش

• تلاش برای استفاده از شیوه‌های نوین آموزشی

• تلاش برای ارتقای مهارت‌های خواندن و درک مطلب و پرورش تکفّر نقاد و خلاق و علمی

• ضرورت توجه به تثبیت و تعمیق یادگیری

• مشارکت ناشران با انجمن‌های علمی، تخصصی و دانشگاهی

و مطلب پایانی اینکه: نمی‌دانم چقدر تا رسیدن به نقطه اوج فعالیت‌های مرتبط با کتاب و کتاب‌خوانی، در جشنواره کتاب رشد فاصله داریم، اما با همه وجود دوست دارم شانس آن را داشته باشم تا جشنواره‌ای را تجربه کنم که در آن همه کتاب‌های آموزشی و تربیتی مناسب و اثرگذار شرکت داده شوند و با یک داوری منصفانه، بهترین عناوین انتخاب شده، به مخاطبان معرفی شوند. به نظر می‌رسد چنانچه همه مراحل جشنواره به‌خوبی صورت بگیرد، با انتخاب و معرفی دقیق و فراگیر آثار واقعاً ارزنده و اثربخش کشور به جامعه و مردم، خودبه‌خود توانسته باشیم از این آثار خوب حمایت لازم را نیز به‌عمل بیاوریم، البته چنین حمایتی بیشتر از نوع ترویجی خواهد بود. به‌نظر می‌رسد ترویج فراگیر آثار خوب، زمینه‌ساز حمایت مادی و معنوی بعدی از این آثار فاخر را هم فراهم خواهد آورد. بنابراین، در تلاش خواهیم بود تا با اطلاع‌رسانی لازم و شناسایی کاستی‌ها و مشکلات پیش‌رو، چنین جشنواره‌ای را فراهم آورویم.

گفت‌وگو با حمیدرضا شاه‌آبادی، مدیرعامل انتشارات مدرسه

جشنواره کتاب رشد، حوزه انتخاب خود را گسترده‌تر کنند!

انتشارات مدرسه از ناشران برگزیده جشنواره کتاب رشد محسوب می‌شود. از این رو به سراغ حمیدرضا شاه‌آبادی، مدیرعامل انتشارات مدرسه رفتیم و در گفت‌وگویی کوتاه نظرات وی را در خصوص موانع اجرایی مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش‌وپرورش و راهکارهای آن جویا شدیم. آن‌چه در ادامه می‌خوانید، حاصل این گفت‌وگو است:

آن آموزش باشد. بعد از آن ویژگی‌های دیگری که قوت و قدرت اثر را در هر ژانری مشخص می‌کند باید رعایت شود. امتیازاتی که اثر در مقایسه با آثار مشابه خود دارد، باید مورد توجه قرار بگیرد. البته اهداف آموزشی هم باید مدنظر باشد و کتاب‌ها در جهت خلاف اهداف آموزشی اثر نکند.

مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش تا به حال نسبتاً خوب اجرا شده است. اما علت این‌که به نتیجه‌ی صددرصدی نرسیده است، شاید به خاطر این است که امکان دسترسی به کتاب‌های مصوب و معرفی آن‌ها در شکل گسترده وجود نداشت. اگر ساز و کاری تعریف شود که ما بتوانیم کتاب‌های مصوب را معرفی کنیم و سپس به شکل مناسب در اختیار مخاطبان قرار دهیم، موفق‌تر خواهیم بود. «طرح پخش مدرسه» که

◀ **جشنواره کتاب رشد بر اساس اهداف طراحی شده در مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش‌وپرورش، با هدف ساماندهی به منابع آموزشی و تربیتی، برگزار میشود. مهمترین ملاک‌هایی که کتاب‌های کمک آموزشی برای رسیدن به استانداردها باید رعایت کنند، کدام است و جشنواره در تمامی دوره‌های برگزاری چقدر توانسته به رعایت ملاک‌های مدنظر در کتاب‌های کمک آموزشی کمک کند؟ مهمترین موانع اجرایی این مصوبه را در چه مواردی میدانید؟**

اولین ملاکی که برای رسیدن کتاب به استانداردها باید مورد توجه قرار بگیرد، اصالت ژانر است. هر کتاب باید ویژگی‌های ژانری که به آن ارتباط دارد را رعایت کند. داستان، اول داستان باشد. یک شعر، اول شعر باشد. یک کتاب آموزشی نیز ابتدا یک کتاب واقعاً آموزشی بوده و هدف اصلی

انتشارات مدرسه به مدت دو سال است که آن را به شکل جدی دنبال می‌کند، قطعاً یکی از روش‌های بسیار مناسب برای رساندن کتاب‌های مصوب در این طرح به دست مخاطبان است.

❖ **یکی از اصلی‌ترین هدف‌های برگزاری جشنواره، گسترش فرهنگ مطالعه در بین دانش‌آموزان است. متأسفانه کنکور محور بودن نظام آموزشی سبب شده است تا کتاب‌های داستانی و امثال آن، در حاشیه قرار گیرند. برای حل این مساله چه تدبیری باید اندیشید و جشنواره کتاب رشد چقدر در کتابخوانی دانش‌آموزان تأثیر داشته است؟**

بله. من با نظر شما موافق هستم؛ کنکور محور بودن، تأکید بر محفوظات و نمره‌محوری، عملاً موجب شده است تا خانواده‌ها از یک دوره‌ای به بعد مانع این شوند که دانش‌آموز کتاب غیردرسی بخواند. هم‌چنین متأسفانه کنکور محور بودن نظام آموزشی سبب شده تا دانش‌آموزان نیز تمایل به خواندن کتاب‌های غیردرسی نداشته باشند. اگر تیراژ کتاب‌هایی که سالیانه در کشور ما منتشر می‌شود را بررسی کنیم، می‌بینیم که کتاب‌هایی که ویژه گروه پیش دبستان هستند، بالاترین تیراژ و بالاترین استقبال را دارند و بعد از آن هر چه سن مخاطبان بالاتر می‌رود، تیراژ اثر پایین می‌آید. شاید دلیلش این است که خانواده‌ها تا پیش از رفتن فرزندشان به مدرسه تصور می‌کنند کتاب‌های غیر درسی بچه‌ها را برای ورود به مدرسه آماده می‌کند. اما به محض این که بچه‌ها وارد مدرسه شدند، والدین تصور می‌کنند کتاب‌های غیر درسی یک رقیب برای مطالعه درسی بچه‌هاست. به همین خاطر به تدریج جلوی کتاب خواندن بچه‌ها را می‌گیرند. بچه‌ها نیز وقتی درگیر انبوهی از تکالیف درسی، تست‌های کنکور و کلاس‌های تقویتی متعدد می‌شوند، ترجیح می‌دهند کتاب غیردرسی را کنار بگذارند. برای مقابله با این تصور غلط که کتاب‌های غیردرسی رقیب مطالعه درسی بچه‌هاست، بهترین کار فرهنگ‌سازی و بیان

کنکور محور بودن، تأکید بر محفوظات و نمره‌محوری، عملاً موجب شده است تا والدین تصور کنند کتاب‌های غیر درسی یک رقیب برای مطالعه درسی بچه‌هاست. به همین خاطر به تدریج جلوی کتاب خواندن بچه‌ها را می‌گیرند. در این زمینه اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی بسیار مهم است.

واقعیت‌ها در این زمینه است. لازم است خانواده‌ها بدانند که خواندن کتاب‌های غیردرسی قطعاً موجب می‌شود که بچه‌ها کتاب‌های درسی خود را هم بهتر بخوانند و یاد بگیرند. بارها گفته شده است که اگر می‌خواهید فرزندان فیزیکدان‌های خوبی بار بیایند، بهتر است افسانه‌های پریان را برایش بخوانید و در اختیارش قرار دهید. از طرفی خواندن کتاب‌های غیردرسی از بچه‌های ما انسان‌های بهتری می‌سازد؛ انسان‌هایی که زندگی‌شان محدود به یک سری فرمول‌های علمی نمی‌شود و می‌توانند جهان را بهتر دیده و درک بهتری از آن داشته باشند. انسان‌هایی که می‌توانند بهتر از افرادی که کتاب نمی‌خوانند زندگی کنند.

❖ **متخصصان تعلیم و تربیت به کرات از ضرورت ترویج فرهنگ مطالعه کتاب‌های غیر درسی بین دانش‌آموزان سخن می‌گویند کما اینکه یکی از دلایل برگزاری جشنواره کتاب رشد هم تحقق همین مساله است. اما متأسفانه ناشران کتاب‌های کودک و نوجوان همواره نسبت به این مساله گلايه دارند که حتی در صورت برگزیده شدن در جشنواره، فقط کتاب‌های کمک درسی در مدارس مورد اقبال معلمان و والدین هستند. برای پشتیبانی از این ناشران، آموزش و پرورش و سایر نهادهای مرتبط لازم است چه حمایت‌هایی را در نظر بگیرند؟**

بله. من هم قبول دارم که این اتفاق می‌افتد. فقط آن دسته از کتاب‌ها که کمک درسی به شمار می‌آیند، مورد توجه والدین و معلمان قرار می‌گیرند. در این زمینه اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی بسیار مهم است. از طرفی شاید بد نباشد هر کدام از این کتاب‌ها که در جشنواره پذیرفته می‌شود، در بیانیه‌ها، بروشورها و یا حتی لوح جوایز ذکر شود که این کتاب مشخصاً با کدام مواد درسی مرتبط است و می‌تواند به فهم چه مواد درسی کمک کند. اگر برای مدتی این کار انجام شود، به تدریج معلمان و والدین هم درک می‌کنند که کتاب‌هایی که انتخاب شدند، می‌توانند به عنوان پشتیبان برنامه درسی به شمار آیند.

❖ **در نظر گرفتن اعتبارات ویژه برای کمک به افزایش سرانه مطالعه در دانش‌آموزان، از جمله**

رسالت‌های مهم مصوبه ۸۲۸ شورای عالی آموزش و پرورش و جشنواره کتاب رشد است که پیرو همین مصوبه برگزار می‌شود. این اعتبارات تاکنون چقدر در حمایت از کتاب‌های استاندارد محقق شده است؟ آیا آن را کافی می‌دانید؟

در ارتباط با کاری که ما در مجموعه خود انجام می‌دهیم، به سهم خود من تا به حال هیچ وقت از این اعتبارات مطلع نبودم و مجموعه ما نتوانست از این اعتبارات برای تولید کتاب‌های استاندارد و توزیع آن بین مخاطبان استفاده کند. قطعاً اگر اعتبارات مناسبی در این زمینه پیش‌بینی شود و در اختیار فعالان این حوزه قرار بگیرد، می‌تواند بسیار مفید باشد و کار رساندن کتاب‌های مناسب به مخاطبان را آسان‌تر کند.

❖ یکی از دغدغه‌های مهم متخصصان تعلیم و تربیت، ارزیابی‌های قبل از چاپ است. از آن‌جا که این ارزیابی‌ها هم‌اکنون توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شود، قاعدتاً بسیاری از نکات آموزشی و تربیتی مغفول واقع می‌شود. از نقطه نظر شما واگذاری این ارزیابی به آموزش و پرورش تا چه اندازه می‌تواند اهداف مصوبه ۸۲۸ را محقق کرده و در ساماندهی کتاب‌ها، موثر باشد؟

بررسی پیش از چاپ کتاب، هم‌چنان باید توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شود. به این معنی که در آن بررسی، ویژگی‌های کف یک کتاب مناسب و این‌که کتاب مضر و مشکل‌ساز نباشد، مورد توجه قرار می‌گیرد. در مراحل بعدی اگر آموزش و پرورش می‌خواهد کتاب‌های بهتری را انتخاب کند، قاعدتاً باید بعد از انتشار کتاب باشد. بعد از انتشار کتاب می‌توان نشان‌هایی به کتاب داد و علائم اعتباری تعریف کرد که در چاپ‌های بعدی ناشر بتواند این نشانه‌ها را در کتاب خود درج کند. هم‌چنین حتی ناشر می‌تواند پیش از چاپ اول و بعد از این‌که مجوز کتاب خود را از وزارت ارشاد گرفت، به طرح سامان‌دهی مراجعه کند و کتاب را مجدداً در آن‌جا هم در معرض بررسی قرار دهد. اگر کتاب امتیاز بالایی آورد، آن امتیاز را در شناسنامه کتاب خود یا جلد کتاب خود درج و منتشر کند.

❖ کتاب‌های کمک درسی که فقط به تست‌زنی می‌پردازند از مهم‌ترین معضلات نظام آموزشی هستند. جشنواره کتاب رشد چقدر و چگونه توانسته است این کتاب‌ها را از تست‌زنی جدا کند تا به بیان مفاهیم عمیق درسی و گسترده شدن مرزهای دانش دانش‌آموزان، بپردازند؟

قاعدتاً جشنواره‌ها کارهای بهتر را انتخاب و معرفی می‌کنند و مردم می‌توانند از طریق آن‌ها به کارهای بهتر دسترسی پیدا کنند. البته بخش مهمی از کتاب‌هایی که انتخاب نشدند هم وجود دارند که مردم هم‌چنان به آن‌ها دسترسی خواهند داشت. بنابراین جشنواره می‌تواند حوزه انتخاب خود را گسترده‌تر کند. به این معنی که اگر یک، دو یا سه کتاب را به عنوان کتاب برگزیده و شایسته دریافت جایزه معرفی می‌کند، می‌تواند در مرحله بعدی مثلاً ۱۰ کتاب دیگر را به عنوان کتاب راه یافته به مرحله نهایی معرفی کند تا آن موقع دست مردم برای انتخاب بازتر شود. وقتی این اتفاق افتاد، خواه‌ناخواه کتاب‌هایی که از این کیفیت برخوردار نیستند، آرام آرام میدان را ترک می‌کنند.

❖ انتشارات مدرسه و کتاب‌های داستانی شما، چقدر مورد اقبال اولیا دانش‌آموزان و معلمان است. چقدر این استقبال را کافی می‌دانید؟ برای فرهنگ‌سازی در این زمینه چه اقداماتی باید انجام شود؟

خوشبختانه کتاب‌های غیر کمک آموزشی ما، کتاب‌های داستانی، شعر و کتاب‌هایی از این قبیل مورد استقبال خوبی قرار گرفتند. این استقبال با توانایی ما برای توزیع و معرفی ارتباط تنگاتنگی دارد. بدون شک اگر ما توانایی خودمان را در معرفی و توزیع بیش‌تر کنیم این استقبال بیش‌تر هم خواهد شد. اما عجلتاً در مقایسه با آن‌چه که می‌توانیم انجام دهیم، گمان می‌کنم اتفاق خوبی افتاده است. اگر در پی بیش‌تر از این باشیم، باید فعالیت‌های گسترده‌تری در خبررسانی، اطلاع‌رسانی و توزیع کتاب‌ها از خودمان بروز دهیم.

گفت‌وگو با میترا دانشور، داور هجدهمین جشنواره کتاب رشد

اهمیت پرورش تفکر در نظام آموزشی به اندازه کافی درك نشده است...

سالهاست که صاحب‌نظران در تمامی حوزه‌ها از ضرورت پژوهش برای واکاوی آنچه در اطراف ما می‌گذرد، سخن می‌گویند. به یقین، برای زیستن در جهانی که هر روز ابعاد جدیدی از تکنولوژی و فن آوری را به خود می‌بیند، باید به خوبی دید و با نگاه کنجکاوانه و پرسشگرایانه جستجو کرد. در آموزش و پرورش هم سالهاست که مدیران بالادستی بر پرورش خلاقیت در دانش‌آموزان تاکید دارند. به همین منظور و برای نیل به این هدف، چند سالی است که درس «تفکر و پژوهش» پایه‌ریزی شده و در مدارس تدریس می‌شود. به مناسبت برگزاری هجدهمین دوره جشنواره کتاب‌های آموزشی و تربیتی رشد با «میترا دانشور»، نویسنده و پژوهشگر و از داوران کتاب‌های تفکر و پژوهش جشنواره به گفتگو نشسته ایم.

او در این گفتگو با تاکید بر اهمیت درس تفکر و پژوهش بر این باور است که متأسفانه اکثر مدیران، معلمان و اولیا تصور می‌کنند که مدرسه‌ای بهتر عمل می‌کند که بیشترین قبولی را در آزمون تیزهوشان، مدارس نمونه دولتی و کنکور دارد، لذا روی دروس دارای ضریب بالا در آزمون‌ها و به صورت حافظه‌محور وقت صرف می‌کنند. در حالی که کارکرد اصلی مدارس این نیست. پرورش انسان‌های متفکر برای جامعه از پرورش دایره‌المعارفی برای شرکت در آزمون‌ها، ارزش بیشتری دارد. اینکه تعداد زیادی از فارغ‌التحصیلان مدارس و دانشگاه‌ها فاقد مهارت‌های لازم برای زندگی فردی و جمعی از جمله تفکر هستند، نتیجه همین نگرش است. ماحصل این گفتگو را در ادامه می‌خوانید...

وقتی ما در سال ۱۳۹۰ شروع به تألیف کتاب تفکر و پژوهش کردیم، تعداد کتاب‌های مرتبط با این موضوع انگشت‌شمار بود. خوشبختانه وجود عنوانی در جدول ساعات درسی باعث شد ناشران، مؤلفان و مترجمان محترم به این موضوع توجه بیشتری نشان دهند و امروز پس از ۹ سال کتاب‌های بیشتری در این مورد تألیف و ترجمه شده‌اند. البته برخی از آنها با اهداف و مبانی فلسفی این درس در کشور ما تناسب ندارند، جشنواره کتاب‌های کمک آموزشی رشد باعث شده مناسب‌ترین آنها شناسایی و معرفی شوند.

◀ **ناشران آموزشی همواره این گلیه را دارند که کتاب شان حتی در صورت برگزیده شدن، هم از استقبال مورد نظر در مدارس برخوردار نیست. این موضوع چقدر در مورد کتاب های تفکر و پژوهش هم صدق می کند؟**

به هر حال بحث قیمت کاغذ و کتاب در مقایسه با درآمد و سرانه مدارس و خرید کتاب شامل همه موضوعات می‌شود؛ معمولاً کتاب‌های تفکر و پژوهش توسط ناشرانی ترجمه و تألیف می‌شود که خود برگزار کننده کارگاه‌های پرورش تفکر هستند و کتاب‌هایشان را نیز از آن طریق به مدارس می‌رسانند.

◀ **در حوزه تفکر و پژوهش، چقدر تاکید بر این است که کتاب ها، تالیفی باشد و کتاب های ترجمه ای تا چه اندازه مورد توجه و داوری قرار می گیرند؟**

گروه داوران در درجه اول به دنبال انتخاب کتاب‌های تألیفی هستند، اما متأسفانه در برخی دوره‌های جشنواره، کتاب‌های تألیفی که تعدادشان هم کم است فاقد ویژگی‌های ساختاری، محتوایی و روشی لازم هستند. در نتیجه کتاب‌های ترجمه شده که معمولاً هم از مؤلفان نامی این حوزه توسط ناشر یا مترجم انتخاب شده‌اند، امتیاز بیشتری می‌آورند. علت این امر تجربه و تخصص مؤلف اصلی کتاب در زمینه پرورش تفکر و انتخاب کتاب خوب توسط ناشر یا مترجم است. ما امیدواریم روزی به جایی برسیم که انتخاب از تعداد زیادی کتاب تألیفی در حوزه پرورش تفکر پیش روی داوران و البته مدارس باشد.

◀ **نظام آموزشی ما سالها با این مسأله مواجه بود که جای آموزش‌هایی که دانش‌آموزان را با پرسشگری، نقد کردن صحیح، مهارت‌های گفتگو کردن و علت‌یابی مسائل آشنا کند، همواره خالی است. درس تفکر و پژوهش چقدر در نیل به این اهداف، تأثیرگذار بوده است؟**

پژوهش‌هایی که توسط دانشجویان علاقه‌مند به موضوع پرورش تفکر درباره اثرگذاری درس تفکر و پژوهش انجام شده، اثرگذاری این درس بر پرورش تفکر منطقی و انتقادی را به اثبات رسانده است، اما این نتایج درباره کلاس‌هایی است که کتاب تفکر و پژوهش را اجرا کرده‌اند نه درباره همه کلاس‌ها. چون متأسفانه هنوز در نظام آموزشی اهمیت و ضرورت این درس و پرورش تفکر به اندازه کافی درک نشده است.

◀ **همان طور که شما هم اشاره داشتید، متأسفانه دیده می‌شود که در مواقعی مدارس، زمان اختصاص یافته به درس تفکر و پژوهش را به دروس دیگر مانند ریاضی اختصاص می‌دهند. چه موانعی در ارج‌گذاری واقعی به درس تفکر و پژوهش از سوی اولیاء مدرسه و خانه وجود دارد؟**

کارکرد نظام آموزشی در مدارس تغییر یافته است. اکثر مدیران، معلمان و اولیا تصور می‌کنند که مدرسه‌ای بهتر عمل می‌کند که بیشترین قبولی را در آزمون تیزهوشان، مدارس نمونه دولتی و کنکور ... دارد. لذا روی دروس دارای ضریب بالا در آزمون‌ها و به صورت حافظه محور وقت صرف می‌کنند. در حالی که کارکرد اصلی مدارس این نیست.

پرورش انسان‌های متفکر برای جامعه از پرورش دایره المعارفی برای شرکت در آزمون‌ها ارزش بیشتری دارد. اینکه تعداد زیادی از فارغ التحصیلان مدارس و دانشگاه‌ها فاقد مهارت‌های لازم برای زندگی فردی و جمعی از جمله تفکر هستند، نتیجه همین نگرش است.

◀ **کتاب‌های کمک آموزشی حوزه تفکر و پژوهش، چقدر متناسب با اهداف آموزشی این درس نگاشته می‌شوند و جشنواره کتاب رشد چقدر توانسته در ارزش‌گذاری به آنان مؤثر واقع شود؟**

گفت‌وگو با فریبرز بیات، داور هجدهمین جشنواره کتاب رشد

جای خالی مسأله محوری در کتاب‌های آموزشی علوم اجتماعی

انسانها همواره در ارتباط با یکدیگر زندگی کرده اند، اما شاید به جرات بتوان گفت که اجتماعات بشری هرگز به پیچیدگی امروز نبوده است. ارتباط گرفتن افراد با جامعه پیرامونی در گذشته ها، درک قواعد حاکم و حل تعارضات؛ ساده تر از امروز بود. در دهه های اخیر که تکنولوژی های ارتباطی و به ویژه، شبکه های اجتماعی گسترده بی حد و حصری یافته اند، نه فقط افراد یک جامعه بلکه شهروندان جوامع مختلف با یکدیگر ارتباط گرفته و اکنون با انبوهی از مسائل اجتماعی مواجه ایم.

پس از نهاد خانواده، آموزش و پرورش دومین و یکی از مهم ترین نهادهایی است که نقش بسیار موثری در جامعه پذیری افراد و حفظ هویت های فردی و جمعی دارد. در صورتی که دستگاه تعلیم و تربیت، به خوبی نقش خود را در این زمینه ایفا نکند، ما با انبوهی از مسائل اجتماعی مواجه خواهیم بود که حل آنها گاهی غیر ممکن خواهد بود. از اینروست که هر یک از ما وقتی با انواعی از ناهنجاری های اجتماعی مواجه می شویم، حتما در تحلیل برخی از آنها خواهیم گفت که ای کاش در مدارس، روی جامعه پذیری دانش آموزان، بیشتر کار می شد تا بلکه ما امروز با انواع معضلات اجتماعی روبرو نبودیم.

فریبرز بیات، مسئول گروه داور کتاب های مطالعات اجتماعی هجدهمین دوره جشنواره کتاب های آموزشی و تربیتی «رشد» در گفتگو با ما از تحلیل کتاب های علوم اجتماعی در مدارس و کم و کیف کتاب های رسیده به جشنواره می گوید. ماحصل این گفتگو را در ادامه می خوانید.

◀ «علوم اجتماعی» در حالت معمول به دلیل آشنایی دانش‌آموزان با محیط و ارتباطات اجتماعی، دارای جذابیت‌های زیادی است. کتاب‌های علوم اجتماعی را چگونه ارزیابی می‌کنید و این کتاب‌ها چقدر از «حافظه محوری» فاصله گرفته و دانش آموز را با واقعیات علوم اجتماعی آشنا می‌کند؟

در ارزیابی وضعیت کتب درسی علوم اجتماعی باید بگوییم بعد از انقلاب اسلامی تقریباً هر سه یا پنج سال یکبار کتابهای علوم اجتماعی دستخوش تغییر و دگرگونی شده است. از بین اصول و معیارهای مختلفی که می‌تواند مبنای چنین تغییر و تحولاتی باشد از قبیل انطباق با چارچوب‌ها و ارزشهای نظام سیاسی و اسناد بالادستی، همراهی با تحولات علمی و فناورانه در زمینه دانش و روشهای آموزش علوم اجتماعی، توجه به مسائل و مشکلات اجتماعی و نیازهای جامعه و نیز تناسب با نیازهای و علائق مخاطبان و فراگیران، متأسفانه سه مورد آخر کمتر مورد توجه قرار گرفته و همراهی با ارزشهای سیاسی وجهه غالب این تغییرات بوده است. به همین دلیل هم کتاب‌ها از نیازهای جامعه تاحدود زیادی غفلت کرده‌اند و پاسخگوی مسائل و مشکلات اجتماعی و نیازهای مخاطبان و نیز در امر مهم جامعه‌پذیری و تربیت شهروندی نبوده‌اند. از سوی دیگر، طرح مباحث ذهنی، تجربیدی و فلسفی موجب شده کتابها از واقعیات اجتماعی فاصله بگیرند. به همین دلیل دانش‌آموزان و فراگیران نسبتی بین این مباحث و زندگی اجتماعی نمی‌بینند و درک و دریافت روشن و قابل فهمی از مباحث و دروس پیدا نمی‌کنند. بنابراین و به ناچار برای پاس کردن درس و قبولی در امتحان به حفظ طوطی وار آنها روی می‌آورند. به دلیل اینکه کتاب‌های درسی علوم اجتماعی مساله محور و منطبق با واقعیات زندگی اجتماعی نیستند و موضوعات و مسائل مطرح شده در آنها مساله مردم و زندگی اجتماعی نیست، علیرغم انگیزه و هدف مولفان و برنامه ریزان، حافظه محوری را توسعه داده‌اند.

◀ ما امروزه با انبوه مسائل اجتماعی مواجه‌ایم. چقدر از مسائل روز اجتماع ما وارد کتاب‌های علوم اجتماعی می‌شوند؟ جامعه‌شناسان برجسته چقدر در تألیف کتاب‌های علوم اجتماعی نقش دارند؟

متأسفانه کتاب‌های درسی علوم اجتماعی به مسائل اجتماعی ایران نمی‌پردازند. اعتیاد، طلاق و از هم گسیختگی خانوادگی، ناهنجاری و بزهکاری، فقر، بیکاری و تورم و گرانی، قانون شکنی و قانون‌گریزی، رشد آمار سرقت، فساد مالی و اختلاس، بی‌هنجاری و آنومی و نزول ارزشهای اخلاقی، کودکان کار و خیابان، مهاجرت نخبگان و فارغ‌التحصیلان نظام آموزشی و فرار مغزها، تبعیض و شکاف طبقاتی، نفاق، دورویی، تظاهر و چاپلوسی، خودخواهی و نفع طلبی و بی‌اعتمادی همه از مهمترین مسائل اجتماعی ایران هستند، اما ردی از طرح و بررسی علمی از چنین مسائلی در کتابهای درسی علوم اجتماعی نمی‌بینیم.

این مسائل و مشکلات موضوع بحث هر روزه دانش‌آموزان و معلمان در کلاسهای درس علوم اجتماعی مدارس است، اما محتوای کتابهای درسی علوم اجتماعی کمکی به ارتقای دانش علمی یا تغییر نگرش و طرح و بررسی علمی چنین مسائل و مشکلاتی نمی‌کند، به همین دلیل شاهد بیگانگی کتابهای علوم اجتماعی با جامعه و مسائل اجتماعی ایران هستیم.

ریشه مشکلات کتابهای درسی علوم اجتماعی از منظر ضعف رویکرد آموزشی و حافظه محوری، بیگانگی با جامعه ایران و مسائل و نیازهای آن، ضعف قابلیت خوانش و درک و دریافت توسط معلمان و دانش‌آموزان، فقدان همراهی و همگامی با دانش علمی و روز علوم اجتماعی و نیز تجربیدی و غیر کابردی بودن دقیقاً در نحوه تالیف و نیز مولفان کم تجربه و کمتر شناخته شده در حوزه علوم اجتماعی است.

در خصوص مشارکت جامعه‌شناسان در تالیف کتاب‌های درسی علوم اجتماعی هم باید بگوییم که از بین فهرست بلند جامعه‌شناسان برجسته کشور که سالهاست در حوزه آموزش و تدریس علوم اجتماعی فعال هستند و تدریس و تحقیق می‌کنند، به جرات می‌توانم بگویم حتی یک نفر را هم در بین مولفان کتابهای درسی نمی‌بینید. تالیف کتاب درسی کاری

آنچه اکنون به عنوان کتابهای کمک آموزشی در بازار نشر به چشم می‌خورد، عموماً کتاب‌های تست حافظه محور است که توسط موسسات آموزشی خصوصی برای عبور از کنکور نوشته شده است و ما به ندرت شاهد کتاب‌هایی با هدف افزایش قدرت تفکر و دانش انتقادی و مساله محور هستیم.

نیست که یک دانشجوی علوم اجتماعی یا هر نویسنده تازه کار و کم دانش و تجربه ای از عهده آن برآید. اصولاً تالیف کتابهای درسی بیشتر کاری جمعی است تا انفرادی. چنین جمعی باید شامل برجسته ترین استادان علوم اجتماعی و نیز با تجربه ترین و کار آزموده ترین معلمان کشور باشد که از دانش نظری روز آمد برخوردار باشند، اما متأسفانه در تالیف کتابهای درسی علوم اجتماعی هم از استادان و صاحب نظران برجسته جامعه شناسی کشور و معلمان غفلت شده است.

◀ کتابهای کمک آموزشی در حوزه علوم اجتماعی، چقدر پیرو کتابهای درسی نگاشته می شوند و چقدر با فاصله گرفتن از مباحث درسی، در خدمت آشنایی گسترده تر دانش آموزان با مباحث علوم اجتماعی نگاشته می شوند؟

آنچه اکنون به عنوان کتابهای کمک آموزشی در بازار نشر به چشم می خورد، عموماً کتاب های تست حافظه محور است که توسط موسسات آموزشی خصوصی برای عبور از کنکور نوشته شده است و ما به ندرت شاهد کتاب هایی با هدف افزایش قدرت تفکر و دانش انتقادی و مساله محور هستیم. کتابها بیشتر پاسخ محور و تست های چهارجوابی هستند. بخشی از این مساله به رویکرد تجریدی، نظری و فلسفی کتابها و فاصله گرفتن از دانش اجتماعی به معنا معمول و مرسوم و واقعیت زندگی اجتماعی برمی گردد و بخشی دیگر به رویکرد پولی و کالایی موسسات نشر و کنکور مربوط می شود که همه چیز و حتی دانش، علم و آموزش را برای افزایش سود بیشتر تبدیل به کالا های فست فودی می کنند. جامعه شناسان از چنین رویکردی با عنوان "مک دونالدی کردن جامعه" نام می برند که متأسفانه در جامعه ما در حال شیوع است و نه فقط در حوزه کتابهای کمک درسی بلکه به همه حوزه های زندگی اجتماعی در حال سرایت است.

◀ کتاب های کمک آموزشی خوب در حوزه علوم اجتماعی، چه ویژگی هایی باید داشته باشند؟ در این دوره از جشنواره، چند درصد کتاب هایی که برای داوری به دست شما رسید، این ویژگی ها را داشتند؟

کتابهای کمک آموزشی خوب باید رویکرد دانش افزایی، رشد تفکر انتقادی و مساله محور داشته باشند. همچنین این کتابها باید به رشد مهارت های زندگی اجتماعی و حل مساله کمک کنند. همراهی با دانش روز علوم اجتماعی، رویکرد علمی و روشمند در تالیف و تدوین، توجه به نیازها و مسائل و مشکلات جامعه و علائق، نگرشها و نیازهای فراگیران و مخاطبان از جمله دیگر ویژگی های چنین کتابهایی است. با توجه به رشد فناوری های نوین ارتباطی و اطلاعاتی و رسانه ها و شبکه های اجتماعی که به تغییر عادات مطالعه مخاطبان جوان و نوجوان و دانش آموزان منجر شده است، کتاب های کمک آموزشی چنانچه بیشتر فیگورال و مبتنی بر اطلاع نگاری، طرح و تصویر، شکل، جدول و نمودار باشند که اطلاعات را تلخیص و تلطیف می کنند، پیام آموزشی را با توجه سقف حوصله و فرصت مخاطب بهتر منتقل می کنند و با استقبال بیشتری روبرو می شوند.

با توجه به چنین معیارهایی از مجموع کتابهایی که به جشنواره امسال رسیده بود برخی کتاب ها بطور نسبی در سه معیار اول کار خوبی کرده بودند، اما کمتر کتابی داشتیم که واجد همه معیارها باشد. البته کتابهای رسیده به جشنواره امسال نسبت کم و کوچکی از ظرفیت نشر کتب علوم اجتماعی در کشور را شامل می شود. بسیاری از کتابهای خوب و آموزشی علوم اجتماعی که توسط ناشران معتبر و شناخته شده کشور طی سال گذشته و جاری منتشر شده است، در جمع کتابهای رسیده به جشنواره نبود، از جمله کتابهای منتشر شده توسط دانشگاههای کشور، ناشران معتبر دولتی چون وزارت ارشاد یا وزارت علوم و همچنین ناشران معتبر و شناخته شده بخش خصوصی. اما چنانچه بخواهم بر مبنای همین کتابهای رسیده به جشنواره قضاوت کنم روند رعایت استاندارد های آموزشی را توسط مولفان و ناشران مثبت و روبه جلو ارزیابی می کنم.

گفت‌وگو با حسن دولت آبادی، داور هجدهمین جشنواره کتاب رشد

تاثیر نمایش نامه ها بر تربیت کودکان و نوجوانان با الگوسازی

دکتر حسن دولت آبادی نمایش نامه نویس، کارگردان و بازیگر تئاتر، سینما، تلویزیون و رادیو است که بیش از ۷۰ جلد کتاب در این حوزه به نگارش درآورده است. او تدریس تئاتر را از سال ۱۳۶۰ تاکنون در کارنامه فعالیت خود دارد. با دولت آبادی به عنوان یکی از داوران گروه نمایشنامه و فیلمنامه هجدهمین جشنواره کتاب های آموزشی و تربیتی «رشد» به گفتگو نشستیم. او در این گفتگو علت نبودن کتاب درسی خاص برای نمایشنامه نویسی در مدارس را عدم وجود شناخت لازم نسبت به گستره وسیع تأثیرات عمیق تئاتر بر بچه ها می‌داند و می‌گوید که گرچه در سال‌های اخیر در برخی کتاب‌های درسی به نمایشنامه و نمایش هم پرداخته شده است، اما این محدوده اندک کافی نیست. ماحصل این گفتگو را در ادامه می‌خوانید.

ارائه می‌کند. این هنر از بسیاری قابلیت‌های دیگر نیز برخوردار است که پرداختن به آن مجالی دیگر را طلب می‌کند. تئاتر در مقام مقایسه از آن بازی‌ها هم بهتر است. زیرا به عکس بازی برد و باختی که پایانش غیرقابل پیش‌بینی است، تئاتر را ابتدا نمایشنامه‌نویس هوشمند می‌نویسد و پایانی مطمئن و مؤثر را برای مخاطب خویش تدارک می‌بیند. با این باور و با اتکاء به پنجاه سال تلاش هنری خصوصاً برای کودکان و نوجوانان و با کسب شناخت

نمایش‌نامه‌ی مناسب، چه تأثیری بر فرآیند یادگیری و تربیت کودک و نوجوان دارد؟

یکی از عوامل مؤثر در تربیت کودکان و نوجوانان الگوها هستند و الگوها را می‌توان در جذاب‌ترین شکل با قهرمانان داستان‌ها تأمین کرد، زیرا داستان، مطلوب کودکان و نوجوانان است. همچنین می‌دانیم که کودکان بازی را هم دوست دارند و تئاتر از هر دوی این جاذبه‌ها بهره‌مند است و با تأثیرگذارترین شکل ممکن، شخصیت‌های الگویی خوب و بد را

نسبت به نیازهای این عزیزان است که مجموعه‌ی ۴۰ جلدی نمایشنامه‌های آسان را که شامل ۲۰۰ نمایشنامه‌ی کودک و نوجوانان است با در نظر گرفتن مقدمات مدارس ایران و با لحاظ کردن شرایط خاص اجرا در کلاس درس، نوشتیم و منتشر نمودیم. آثاری که خوشبختانه مورد استقبال گسترده در سطح کشور قرار گرفت. اکثر این ۷۰ جلد کتاب من برای کودکان و نوجوانان است.

چرا ما کتاب درسی «نمایش‌نامه‌نویسی» نداریم؟

علت نبودن کتاب درسی خاص برای نمایشنامه‌نویسی در مدارس ایران، عدم وجود شناخت لازم نسبت به گستره‌ی وسیع تأثیرات عمیق تئاتر بر فرزندان ما است. گرچه در سال‌های اخیر خصوصاً بعد از چاپ کتاب‌هایم، در برخی کتاب‌های درسی به نمایشنامه و نمایش هم پرداخته شده است، اما این محدوده‌ی اندک کافی نیست.

در شرایطی که دانش‌آموزان با انبوه بازی‌های کامپیوتری و سرگرمی‌های فضای مجازی مواجه‌اند، نمایش‌نامه‌نویسی چه جایگاهی می‌تواند در تربیت

دانش‌آموزان داشته باشد؟

اغلب بازی‌های کامپیوتری هم از ساختار داستانی برخوردارند و در تولید آن‌ها از نمایشنامه‌نویسان و فیلم‌نامه‌نویسان بهره می‌برند. از سوی دیگر در شرایطی که از امکانات مجازی از جمله بازی‌های کامپیوتری در گستره‌ای وسیع بهره‌برداری می‌شود، بازی‌های تئاتری همچنان مورد استقبال گسترده و جدی کودکان و نوجوانان قرار دارند. بی‌دلیل نیست که کشوری چون سوئیس در طیفی بسیار گسترده از نمایشنامه و تئاتر در آموزش و پرورش بهره می‌برد و اعتبارات مالی و برنامه‌ریزی وسیعی را برای بهره‌گیری از این هنر اختصاص داده است. در دیگر کشورهای دارای برنامه‌های هوشمندانه نیز چنین

است. آنان که فرزندان‌شان را به سالن‌های محل اجرای تئاترهای کودک و نوجوان می‌برند به خوبی شاهد عکس‌العمل‌های برآمده از همزادپنداری آن‌ها با قهرمانان تئاترها هستند.

از نظر من این بازی‌های دیجیتال نیستند که به فرزندان ما آسیب می‌زنند بلکه عدم وجود شناخت لازم نسبت به قابلیت‌های نمایشنامه و تئاتر و قابل دسترس بودن آن برای تأثیرگذاری بر آموزش، حتی آموزش دروس و نیز تأثیرات بسیار مناسب تربیتی و پرورشی بر کودکان و نوجوانان مشکل اصلی است. پنجاه سال فعالیت در این عرصه به ویژه سال‌ها تلاش علمی و عملی برای بهره‌گیری از نمایشنامه و نمایش برای تربیت و آموزش کودکان و نوجوانان و نیز اشتغال در وزارت آموزش و پرورش و همکاری‌های چند جانبه با این وزارتخانه به من اثبات کرده است که عدم بهره‌گیری از این هنر نابخشودنی است.

همواره انتقاد می‌شود که ما در حوزه نمایش‌نامه‌نویسی کودک و نوجوان با فقر آثار شاخص مواجه‌ایم؟ مشکل کجاست؟ آیا همین مسأله باعث شده که ما در حوزه فیلم کودک و نوجوان هم کمتر فیلم‌های شاخص داشته باشیم؟

واقعیت همین است که می‌گویید. موضوع چندوجهی است اول آنکه نوشتن نمایشنامه آسان نیست و هر کس که نوشت، نویسنده آگاه نیست. ایران حدود دو قرن است که تئاتر دارد و طی این سال‌ها بسیاری کسان نمایشنامه نوشته‌اند، اما در مقایسه با خیل عظیم و گسترده‌ی بازیگر، کارگردان و عوامل فنی، تعداد نمایشنامه‌نویسان و فیلم‌نامه‌نویسان مطرح کشور بسیار اندک است. علت دیگر این است که به اندازه‌ی کافی به تولیدکنندگان این قابلیت بنیادین توجه نمی‌شود. نکته خاص دیگر این است که در کشور ما هر آنچه که به کودک و نوجوان مربوط می‌شود از مرتبت نخست برخوردار نیست و فرعی به حساب می‌آید. معلم ابتدایی در مقایسه با دبیر محترم دبیرستان از چه رتبه‌ی کاری و اجتماعی برخوردار است؟

نگاه تحقیرآمیز نسبت به آنچه که به کودکان مربوط

پنجاه سال فعالیت در این عرصه به ویژه سال‌ها تلاش علمی و عملی برای بهره‌گیری از نمایشنامه و نمایش برای تربیت و آموزش کودکان و نوجوانان و نیز اشتغال در وزارت آموزش و پرورش و همکاری‌های چند جانبه با این وزارتخانه به من اثبات کرده است که عدم بهره‌گیری از این هنر نابخشودنی است.

است موجب گردیده که بسیاری از تولیدکنندگان تئاترهای کودک و نوجوان هم بدون پیش آگاهی از روانشناسی کودک و نوجوان، تئاترها و حتی فیلم‌های سینمایی‌ای تولید کنند که یا موجب ترس کودک می‌شود، یا بدآموز هستند و یا به امور سطحی می‌پردازند.

حالا اگر به صورت تخصصی نمایشنامه‌نویس و فیلم‌نامه‌نویس کودک و نوجوان می‌خواهیم باید برنامه‌ریزی دقیق‌تر و وسیع‌تری انجام پذیرد و در این برنامه‌ریزی و در همه‌ی برنامه‌ریزی‌های مرتبط با کودکان و نوجوانان قطعاً از وجود روانشناسان کودک و نوجوان بهره‌گیری شود.

◀ جشنواره کتاب رشد با معرفی کتاب‌های برگزیده‌ی حوزه‌ی نمایش‌نامه و فیلم‌نامه‌نویسی چگونه می‌تواند به پررنگ‌تر شدن این حوزه در تربیت مدرسه‌ای، کمک کند؟

اساساً جشنواره‌ها باید محصول یک دوره‌ی زمانی تلاش برای تولید باشند. در هر حال اقدام جشنواره‌ی کتاب رشد برای شناسایی نمایشنامه‌ها و فیلم‌نامه‌های انتشار یافته برای کودکان و نوجوانان و معرفی آن‌ها به جامعه را می‌توان گامی مهم در شکل‌گیری شخصیت متعادل و متعالی نسل آینده کشور محسوب کرد.

خوشبختانه آموزش و پرورش خود به تولید نمایشنامه و تئاتر اهتمام می‌ورزد اما باید ببینیم چه آثاری منتشر و تولید می‌کنیم و بخش ناظر بر تولید و ارائه‌ی تئاترها در اجرای عمومی و در جشنواره‌ها در مسیر تکامل حرکت می‌کند یا آن که دچار تکرار است. آموزش و پرورش از سرمایه‌ی عظیم دانش‌آموز، معلم، مربی و مدیران کارآمد برخوردار است و می‌تواند تحولات بنیادین را موجب گردد. جشنواره‌ی کتاب رشد نیز از جمله برنامه‌های هوشمندانه‌ی آموزش و پرورش است. برای کاربردی کردن تلاش جشنواره کتاب رشد، کافی است با طراحی و برنامه‌ریزی خاص، بین تلاش این جشنواره و جشنواره فیلم رشد و نیز تئاتر دانش‌آموزی پیوند ایجاد کرد. علاوه بر این با سایر نهادهای تولیدکننده‌ی نمایشنامه و نمایش و

فیلم‌نامه و فیلم کودک و نوجوان ارتباط برقرار کرد و به شناسایی کتاب‌های برتر این جشنواره اکتفا نکرد.

◀ در این حوزه، چند کتاب برای داوری به دست شما رسیده است و این آثار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ نمایش‌نامه‌های ترجمه‌ای، چقدر در داوری‌ها مورد ارزیابی قرار می‌گیرد؟ در مقام مقایسه بین موارد تألیفی و ترجمه‌ای، چه قیاسی دارید؟

نوشتن نمایشنامه پیرو قواعد و اصولی شناخته شده است که خود دو بخش شکل و محتوا را شامل می‌شود. نخستین مبنای سنجش، رعایت همین مبانی است. سپس کاربرد این آثار برای کودکان و نوجوانان ایرانی و مقدورات و امکانات و ضوابط مدارس ایران است. ضمن رعایت این موارد، در نهایت آثار ارائه

شده به این جشنواره‌ی خاص با یکدیگر مقایسه شدند. در این حوزه، اثر ترجمه شده‌ای نبود.

با توجه به تعداد کم آثار بخش نمایشنامه و فیلم‌نامه و ناشرین شرکت‌کننده در جشنواره امسال و وجود نمایشنامه و فیلم‌نامه، پیشنهاد می‌کنم فراخوان جشنواره در گستره‌ای وسیع‌تر منعکس گردد و از همه‌ی ناشرین محترمی که پذیرفته‌اند کتاب‌های تئاتری و سینمایی خاص کودک و نوجوان منتشر کنند، دعوت به عمل آید.

◀ آیا سازوکاری برای راهیابی آثار منتخب به مدارس پیش‌بینی شده است؟

پاسخ شما را با پیشنهاد می‌دهم. از جمله حمایت‌ها و نیز راه‌یابی این کتاب‌ها به مدارس می‌تواند خرید کتب برگزیده و ارسال آن‌ها به ادارات آموزش و پرورش و مدارس باشد. برگزاری جشنواره‌ی تئاتری بر اساس نمایشنامه‌های برتر جشنواره کتاب رشد هم پیشنهاد دیگر است. می‌توان جشنواره را با مبانی‌اش بین‌المللی کرد. ایده‌های بسیاری وجود دارد که بر اساس مقدورات می‌توان مطرح، بررسی و اجرا کرد.

جشنواره‌ی کتاب رشد نیز از جمله برنامه‌های هوشمندانه‌ی آموزش و پرورش است. برای کاربردی کردن تلاش جشنواره کتاب رشد، کافی است با طراحی و برنامه‌ریزی خاص، بین تلاش این جشنواره و جشنواره فیلم رشد و نیز تئاتر دانش‌آموزی پیوند ایجاد کرد.

سامانه داوری دیجیتال

در هجدهمین جشنواره کتاب رشد

- بهرور رضایی
- فائزه آل طعمه

هجدهمین جشنواره کتاب رشد، در سایه همه‌گیری بیماری کووید ۱۹، با تمهیدات و شرایط ویژه‌ای برگزار شد. برای آنکه ۷۸ داور جشنواره در معرض خطر قرار نگیرند، دست‌اندرکاران جشنواره کوشیدند سامانه‌ای را طراحی و راه‌اندازی کنند تا طی فرایند داوری در آن به صورت کاملاً غیرحضورى ممکن باشد. در گزارشی که می‌خوانید این سامانه و فرایند داوری در آن معرفی شده است.

تصمیم گرفتن برای برگزاری هجدهمین جشنواره کتاب رشد بسیار دشوار بود. شاید بسیاری بر این باور باشیم که همه گرمی یک جشنواره به شور و حرارت حاضران در آن جشنواره و خصوصاً در جشنواره‌های فرهنگی به برپایی گفت‌وگوهای فرهنگی و نقد و ارائه بازخوردهاست. با این وصف، همه می‌دانستیم که اگر قرار است در سال ۹۹ جشنواره‌ای داشته باشیم، جشنواره‌ای متفاوت پیش رو خواهیم داشت.

گام‌های اولیه زمانی برداشته شد که عزم مسئولان برای برگزاری جشنواره هجدهم هنوز کاملاً جزم نشده بود. این شدنی بود که اسامی آثار برگزیده و شایسته تقدیر، از رسانه‌های مجازی اعلام شود. اما آیا ممکن بود داوری آثار نیز به صورت کاملاً غیرحضورى برگزار شود؟ این نخستین و مهم‌ترین شرط بود. آیا می‌شد تدبیری اندیشید که داوران بدون آن‌که در کنار هم دیگر بنشینند، کتاب‌ها را به داوری بگذارند و نقاط ضعف و قوت آن‌ها را بکاوند و به نتیجه مطلوب دست یابند و از گزینه مطلوب خود رونمایی کنند؟

با این پرسش‌ها کار اولیه شروع شد. به نظر می‌رسید دستیابی به سامانه داوری دیجیتال میسر بود؛ گرچه حدس می‌زدیم زمان کافی برای آزمودن همه ابعاد آن را در اختیار نداشته باشیم. برای این کار لازم بود هم رفتارهای درست هم رفتارهای نادرست آزمایش و واکتس سامانه به آن بررسی شود. در مرحله بعد لازم بود سامانه تا جای ممکن کاربر پسند شود. به عبارت دیگر کار با آن برای کاربر کاملاً سهل و آسان باشد. اما هنگامی که تصمیم گرفته شد هر چهار جشنواره دفتر و از جمله جشنواره کتاب رشد در شرایط ویژه موجود برگزار شود، زمان اندکی در برابر ما بود. کوشیدیم کار شتاب گیرد و به سرعت پیش رود. در این یادداشت گوشه‌ای از این کوشش‌ها و فرایند طی شده به نمایش گذاشته می‌شود.

◀ پیاده‌سازی فرایند جشنواره در سامانه

نخستین گام در این جشنواره، انتقال کلیه کتاب‌های مناسب از سامانه ارزیابی به سامانه داوری دیجیتال بود. می‌دانید کتاب‌هایی وارد جشنواره کتاب رشد می‌شوند، که در طول یک سال اخیر در دبیرخانه سامان‌دهی منابع آموزشی و تربیتی بررسی شده، مناسب شناخته شده باشند.

به این ترتیب ۱۴۶۳ عنوان کتاب مناسب بین ۲۶ گروه داوری ۳ نفره تقسیم شد. ناگفته نماند تعداد محدودی از کتاب‌ها به این دلیل که نه می‌شد برایشان یک گروه مستقل تشکیل داد (چون تعدادشان زیر ۴ عنوان بود) و نه امکان ادغام آن‌ها با موضوعات دیگر وجود داشت، ناگزیر از ورود به چرخه رقابت بازماندند. در این دوره بیشترین عناوین کتاب‌ها به دو گروه داستان کودک با ۳۶۳ عنوان و داستان نوجوان با ۱۹۷ عنوان اختصاص داشت.

◀ مرحله نخست: غربالگری

نخستین مرحله از کار داوری غربالگری بود. پیش‌بینی شده بود تعداد کتاب‌های هر گروه، به سه دسته تقسیم شود و هر دسته در اختیار یکی از داوران قرار گیرد. در این مرحله، هر داور می‌بایست دیدگاه و تصمیم خود را برای ارسال کتاب به مرحله نهایی، با کلیک کردن بر گزینه بله یا خیر نشان دهد. از هر داور خواسته شده بود، حتی‌الامکان ۱۰ کتاب را با انتخاب گزینه بله به مرحله بعد بفرستند.

چنان‌چه تعداد کتاب‌های رسیده کمتر از ۱۰ عنوان بود، سرگروه می‌بایست گفت‌وگو با داوران گروه را در دستور کار قرار می‌داد تا تعداد کتاب‌های راه یافته به مرحله بعد حداقل به ۱۰ عنوان برسد و چنان‌چه تعداد زیاده‌تر از حد لازم بود، می‌توانست بر اساس نظر اعضای گروه برخی از آن‌ها را به مرحله قبل بازگرداند؛ مگر آن‌که خود اعضا توافق می‌کردند برای همه کتاب‌های این مرحله، برگه داوری را تکمیل کنند.

◀ مرحله نهایی داوری

در مرحله نهایی، لازم بود داوران برای هر کتاب، ابتدا یک برگ داوری تکمیل کنند. سامانه میانگین مجموع امتیازهای سه داور را محاسبه و به عنوان امتیاز نهایی کتاب محسوب و کتاب‌ها را بر حسب امتیاز نهایی مرتب می‌کرد. این رتبه‌بندی معمولاً برای معرفی نامزدهای گروه قابل اتکا بود؛ اما برگزیده یا تقدیری شدن یک کتاب ممکن بود دقیقاً منطبق بر این نظم نباشد. دلایلی که داوران برای انتخاب کتاب‌ها داشتند، مهم‌تر از امتیازی بود که به دست آمده بود.

به هر حال لازمه معرفی کتاب به عنوان نامزد گروه آن بود که یک بار عنوان «نامزد» توسط سرگروه به کتاب اختصاص داده شود؛ در این صورت، در گام بعد، کتاب امکان‌پذیرش به عنوان برگزیده یا تقدیری را داشت. ناگفته نباید گذاشت که در جشنواره کتاب رشد، خصوصاً در انتخاب نامزدها و عناوین منتخب هر مجموعه کتاب، یک عنوان محسوب می‌شود. کتاب‌های یک مجموعه اغلب ساختار و بافتی بسیار شبیه به هم دارند و معمولاً فقط در موضوع متفاوت‌اند به نحوی که از نظر داور امتیاز هر کتاب بسیار به کتاب‌های دیگر نزدیک است. در سامانه داوری دو فرم متفاوت برای دو گروه کتاب‌های داستانی و غیر داستانی در نظر گرفته شده بود. از آنجا که این کتاب‌ها قبلاً یک بار با برگه‌های دقیق و اختصاصی مورد ارزیابی قرار گرفته و مناسب شناخته شده بودند، در جشنواره بر آن دسته از ویژگی‌های کلی که می‌توانست بین کتاب‌های یک گروه تمایز و فاصله ایجاد و در نتیجه تصمیم‌گیری درباره مقایسه کتاب‌ها را آسان‌تر کند، تکیه شده بود.

◀ انتخاب کتاب‌های برتر و بیانیه گروه

چنان‌چه گفته شد، در مرحله نهایی کتاب‌ها بر حسب امتیاز به دست آمده مرتب می‌شدند. ابتدا، بسته به سهمیه گروه از جوایز، تعدادی از کتاب‌ها به عنوان نامزد انتخاب می‌شدند و سپس بر اساس همین

◀ مزایا و معایب سامانه

الکترونیکی شدن جشنواره ضمن آن که امسال به یک ضرورت تبدیل شده بود و شاید بدون آن برگزاری جشنواره بسیار دشوار یا حتی ناممکن می‌شد، مزایای دیگری نیز داشت که برخی از این قرارداد:

- امکان نظارت مستمر بر فعالیت گروه‌های دایری جشنواره و پیگیری‌های مورد نیاز
- دسترسی ساده‌تر به اطلاعات دایری کتاب‌ها
- امکان گزارش‌گیری‌های تحلیلی از پیشرفت فرایند و دایری‌های انجام گرفته
- حذف کاغذ
- جمع‌بندی و میانگین‌گیری امتیاز فرم‌های دایری توسط سامانه
- بررسی شفاف نتایج دایری هر گروه براساس امتیاز داوران و مشخصات کتاب
- تسهیل روند دایری
- کاهش رفت و آمدها و تسریع در زمان اعلام نتایج
- کاهش در مجموع زمان صرف شده، به دلیل عدم صرف وقت زیاد برای هماهنگی‌ها

از معایب استفاده از سامانه برای دایری، می‌توان به محدودیت امکان هم‌اندیشی اشاره کرد. همچنین به نظر می‌رسد در شرایط مساعدتر، با توجیه حضوری داوران، بتوان به تسریع فرایند یاری رساند؛ زیرا امکان دارد داوران به یک اندازه به راهنماهای موجود توجه نکنند و نیازمند راهنمایی شفاهی باشند. با جمع‌بندی مباحث می‌توان امید داشت که این سامانه در جشنواره‌های بعدی کتاب رشد نیز به کار آید و باعث تسهیل فرایند جشنواره و تسریع دایری کتاب‌ها و کاهش رفت و آمدها شود. اولین تجربه در دایری مجازی جشنواره کتاب، بی‌شک با نقصان‌هایی همراه بوده است که باید برای سال‌های بعد، درصدد رفع آن‌ها برآمد.

سهمیه کتاب‌های برگزیده یا تقدیری تعیین و در فرم‌های مربوط معرفی می‌شدند.

این فرایند معمولاً به شکل خودکار انجام می‌شد. به محض انتخاب عنوان برای یک کتاب، از کشوی عناوین و ثبت آن، کتاب خودبه خود به برگه معرفی نامزدها یا برگزیده‌ها راه می‌یافت. برای رسمیت یافتن نتیجه، لازم بود این برگه‌ها توسط هر سه داور امضا شود. این عمل با ورود به صفحه نتیجه و کلیک کردن بر روی دکمه امضا صورت می‌گرفت.

خوبی این برگه‌ها در این بود هنگام درج خودکار عناوین و مشخصات کتاب در برگه، دلایلی که داوران محترم درباره مزیت‌های کتاب نوشته بودند، به صورت خودکار در بخش دلایل درج می‌شد و کافی بود در صورت نیاز توسط سرگروه ویرایش و تلخیص شود.

در نهایت ۳ یا ۴ کتابی که بیشترین امتیاز را کسب کنند و از جهت سایر معیارهای جشنواره مناسب باشند، به عنوان نامزد هر گروه معرفی می‌شوند. برترین کتاب بین نامزدها به انتخاب داوران، به عنوان کتاب برگزیده یا تقدیری گروه معرفی می‌شود.

◀ راهنمای دایری

به دلیل برگزاری جشنواره به صورت مجازی، طبعاً امکان توجیه حضوری داوران، به مانند سال‌های گذشته، فراهم نبود. بنابراین طبیعی بود که در این زمینه هم فقط روی امکانات الکترونیکی و تلفنی حساب شود. البته در نرم‌افزارهای گوناگون، استفاده از این راهنماها امری رایج است. می‌توان گفت این بخش از کار چندان تازگی نداشت و پیچیدگی کار در آن، فقط به این دلیل بود که چون سامانه آزمون‌های متعدد و لازم را از نگذرانده بود و احتمالات متعدد برای کاربر پیش‌بینی نشده بود، راهنما چندان پر و پیمان نبود. در هر صورت، در این بخش ضمن تعبیه یک راهنمای متنی، چند فیلم آموزشی کوتاه نیز در نظر گرفته شده بود تا داوران محترم از آن بهره بگیرند.

کارنامه علمی-اجرایی و بیانیه‌های گروه‌های دآوری

هجدهمین جشنواره کتاب‌های
آموزشی و تربیتی رشد

کبری نورشاهی

هنرآموز در مناطق شهرستان‌های
تهران × طراح سؤال‌های امتحان نهایی
و طراح سؤال‌های کنکور آزمایشی ×
کارشناس حسابداری در سازمان پژوهش
و برنامه‌ریزی آموزشی × رییس گروه
خدمات و بازرگانی × دانشجوی دکتری
مدیریت آموزشی دانشگاه خوارزمی

عادل پیغامی

× دکترای علوم اقتصادی × عضو گروه
تألیف کتاب درسی اقتصاد × همکار
مشاوره‌ای دبیرخانه شورای عالی آموزش
و پرورش و سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی
آموزشی × عضو هیئت علمی دانشگاه
امام صادق (ع) × عضو انجمن علمی
بین‌المللی مدرسان اقتصادی ×

زهرا شیرزاد

× کارشناس ارشد حسابداری × هنرآموز
رشته حسابداری هنرستان × عضو شورای
برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های
درسی سازمان پژوهش ×

بیانیه گروه داوران اقتصاد، حسابداری و بازرگانی

تحولات چند دهه اخیر در دنیا، ظهور فناوریها، بازارها و کسب و کارهای نوین، رقابتها و جنگهای اقتصادی و تجاری، و همچنین تغییرات ایجاد شده در محیط اقتصادی و معیشتی خانوارها، اهمیت تعلیم و تربیت اقتصادی و مالی و کسب مهارتهای حرفه ای در محیط کسب و کار را به اثبات رسانده و آن را به عنوان یکی از سوادهای ضروری و حیاتی شهروندان مطرح ساخته است. در ایران نیز از یکسو پویایی های محیط کسب و کار و اولویت یافتن مسایل اقتصادی و مساله تحریمها این مقوله را بنحو مضاعف از جمله علاقمندیها و نیازهای گروه های مختلف مردم قرار داده است. از اینرو توجه برنامه های آموزشی و تربیتی رسمی و غیررسمی به این مهم را در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و حوزه نشر کتب و منابع آموزشی و کمک آموزشی کشور، به خوبی می توان دید. تنوع و تیراژ عناوین کتابهای منتشر شده در این زمینه و توجه به برنامه های درسی رسمی و نیازهای آموزشی و کمک آموزشی در سالهای اخیر رشد خوبی یافته است. با اینحال انتظار می رود جامعه علمی و نخبان حرفه ای و دست‌اندرکاران حوزه نشر و رسانه های مکتوب بیش از پیش به تولید محتوای کاربردی و متناسب با اقتضائات امروز ایران اسلامی در عرصه های اقتصادی، مالی، بازرگانی و کسب و کار دست یازند. بر اساس آثار رسیده به دبیرخانه جشنواره و نظرات کارشناسان و منتقدان از ناشران در این حوزه به موارد زیر توصیه و تاکید می شود: ۱- بدیهی است حوزه نشر نمی تواند و نباید از ترجمه آثار خوب و برجسته دنیا بی بهره بماند. اما عرصه ترجمه در گروه اقتصاد و حسابداری و بازرگانی در فرایند انتخاب و پالایش آثار خارجی جهت ترجمه، ترجمه و برگردان مناسب، رعایت مسائل بومی، فرهنگی و ارزشی کشور و توجه به نوآوری و نیازسنجی، نیازمند دقت و توجه بیشتر است. ۲- حوزه نشر نیازمند آینده پژوهی و آینده شناسی است. کسب و کارهای نوظهور و فهرستی از مشاغلی که در دهه آتی منقرض شده و جای خود را به کسب و کارهای جدید خواهند داد، نیازها و لزوم توجه به قابلیت‌های جدید را پیش روی مربیان و متربیان قرار داده است. انتظار می رود فرزندانمان را برای آینده تربیت و آماده کنیم. ۳- نگاهی به بازار کتاب و تالیفات حوزه اقتصاد، حسابداری و بازرگانی نشان می دهد که موضوعات و عنوان هایی که مورد غفلت واقع شده اند و حلقه های گمشده از محتواهای مورد نیاز برنامه های درسی، کم نیست. در عین حال در برخی از موضوعات، با عناوین تکراری، با محتوا و یا فرم مشابه، و گاه تولید کتب زرد، مواجهیم. از اینرو لازم است ناشران محترم و مولفان و مترجمان بیش از پیش به امر نیازسنجی توجه کنند و نوبادگان و جوانان ایران اسلامی را در انتخاب، و ورود به عرصه شغل و کسب و کار، مورد حمایت بیشتر قرار دهند.

نامزد

مدل های کسب و کار

نویسنده: جیم میوئل هازن

ترجمه: احسان منصوری / الناز رفیعی پور

ناشر: آوند دانش

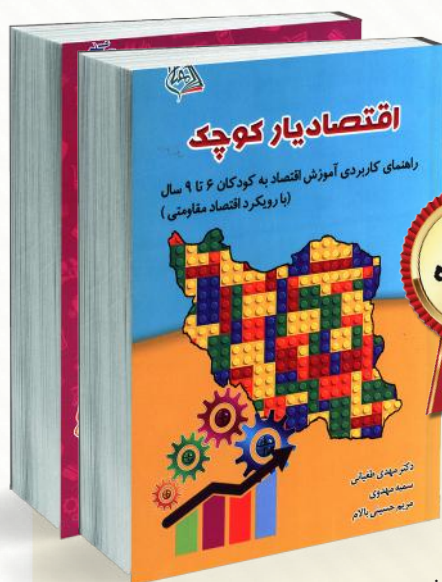
نامزد

کسب و کار، خرده فروشی

نویسنده: ریک سگل

ترجمه: سارا یوسفی / سید محمد کاظم عزیزی

ناشر: آوند دانش

اقتصادیاریار کوچک + کتاب کار نوآموز

نویسندگان: مهدی طغیانی / سمیه مهدوی /

مریم حسینی بالام

ناشر: آوند دانش

● درسنامه و راهنمای مربی، بخشی از مجموعه اقتصادیاریار کوچک است که با هدف آموزش مفاهیم پایه اقتصاد، با رویکرد اقتصاد مقاومتی به کودکان شش تا نه سال تدوین شده است و در آن ده مفهوم اقتصادی، شامل تولید، کار، شغل، درآمد، پس انداز، مصرف درست، قناعت و... در قالب فعالیت های متنوع کلاسی ارائه شده است که شامل ابزارهای مختلفی متناسب با این دوره سنی است، از جمله کتاب کار، بازی، فیلم و پوستر. مربیان محترم می توانند متناسب با سطح درک نوآموزان مطالب دروس را فشرده کرده یا تفصیل دهند. کتاب کار نوآموز به عنوان بخشی از مجموعه آموزشی اقتصادیاریار کوچک با هدف تمرین مفاهیم پایه اقتصاد به کودکان شش تا نه سال تدوین و در قالب ده مفهوم، با مثال های متنوع ارائه شده است. در درس اول «سارا» به فروشگاه می رود، کودک باید به او کمک کند تا نیازها و خواسته های خود را بشناسد. در درس دوم، کودک روش های اشتباه مصرف را یاد می گیرد. درس سوم، همکاری را به کودکان آموزش می دهد. درس چهارم....

زینب برخورداری

× دکترای تخصصی منطق × عضو هیئت علمی گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشگاه تهران × مسئول فرهنگی مؤسسه آموزشی طلوع از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۱ ×

سید سجاد مهدی زاده

× دکترای فرهنگ و ارتباطات-مطالعات سیاست‌گذاری × استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه × سرپرست حوزه تربیت و یادگیری مهارت‌های زندگی و بنیان خانواده در سازمان پژوهش × مدیر هماهنگی امور کمیسیون‌های شورای حوزه‌ی عالی انقلاب فرهنگی ×

فهیمة فداکار داورانی

× دکترای مشاوره دانشگاه علامه طباطبائی × مولف کتاب در حوزه جریان شناسی و ارزیابی مطالعات منتسب به روان شناسی اسلامی × عضو شورای سیاست‌گذاری اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش آموزان ×

بیانیه گروه داوران آداب و مهارت‌های زندگی

آدمی برای یک زندگی مطلوب، نیازمندی‌های متنوعی دارد. او باید خود را بشناسد، بتواند دیگران را درک کند و با آنها روابط خوبی داشته باشد، هیجان‌های منفی و فشارهای روانی روزمره را تحت کنترل در آورد، در موقعیت‌های مختلف مشکلات خود را حل کرده و تصمیم‌های عاقلانه‌ای را اتخاذ کند و... از سوی دیگر مطابق تحقیقات کودکان و نوجوانانی که مبتلا به اختلالات رفتاری، بزهکاری و... به سبب عوامل مشترکی دچار این آسیب‌ها شده‌اند که از جمله مهم‌ترین این عوامل فقدان توانمندی در مهارت‌های اساسی زندگی است. بر این اساس آموزش مهارت‌های زندگی به متربیان رویکردی مهم برای توانمند کردن افراد برای زندگی صحیح و مواجهه با شرایط و موقعیت‌های مختلف زندگی است و با توجه به اهمیت و گستردگی مسائل، پرداختن به آن باید از سنین پایین خصوصاً در سنین کودکی مورد توجه جدی قرار بگیرد. در این بین نقش کتب آموزشی خصوصاً کتب ناظر به سنین پایین‌تر پررنگ است. نکته قابل توجه در این حوزه ضرورت بومی‌سازی این محصلات و محتواهای آموزشی است که لازم است مطابق قواعد دینی و مقتضیات فرهنگ بومی خود به این مهم توجه داشته باشیم.

امسال با حجم بالای کتاب در این حوزه، یعنی ۷۹ کتاب مواجه بودیم که البته برخی کتب به صورت سری و نظام موضوعات تدوین شده بود. کتب تولید شده با مخاطب کودک به صورت قابل توجهی بیشتر از کتب بزرگسال و یا حتی با مخاطب والدین نگاشته شده بود. البته برخی از کتب کودک این مزیت را داشتند که در ابتدا یا انتهای آن نیز بخشی را به توصیه‌هایی خطاب به والدین و مربیان اختصاص داده بودند که این موجب کارآمدی بیشتر این کتاب‌ها شده بود. متأسفانه همچنان سهم کتب تالیفی به نسبت کتب ترجمه‌ای کمتر بود و کیفیت آنها خصوصاً در بعد جذابیت‌های بصری و هنری نسبت به آثار ترجمه‌ای ضعف داشت.

هرچند همه کتب در یک سطح نبودند ولی نقاط قوتی که در برخی کتب دیده شد عبارت بودند از:

- تاکید بر ادبیات به زبان کودک و زبان روان و متناسب با مخاطب برای آموزش مهارت‌های زندگی
- تخصیص بخشی از کتاب به توصیه‌هایی برای والدین و مربیان در برخی از کتب مخصوص کودک
- جذابیت‌های بصری و تنوع موضوعات آثار در این حوزه خصوصاً در حوزه کتاب کودک
- پرداختن به موضوعات به صورت کاربردی و مهارت‌محور متناسب با سن مخاطب

با توجه به نکات ذکر شده به ناشران محترم توصیه می‌شود در کتب تالیفی به جذابیت‌های بصری و ظاهری خصوصاً در کتب کودک توجه بیشتری بکنند و همچنین نویسندگان و مترجمان را تشویق به تولید اثری متفاوت دعوت و تشویق کرده و از نشر کتب و آثار با ایده‌های تکراری اجتناب نمایند.

نامزد

نترسیم وقتی که باهم هستیم

نویسنده: جولیا کوک

ترجمه: هایده عبدالحسین زاده

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

نامزد

من خودم را پاور دارم!

نویسنده: لوری رایت

ترجمه: شبنم حیدری پور

ناشر: مه‌رسا، مهر و ماه نو

نامزد

چه کار کنم اگر خیلی خجالت می‌کشم

نویسنده: کلیر فری‌لند

ترجمه: عماد توحیدی

ناشر: گام

نامزد

چه کار کنم اگر از اشتباه کردن می‌ترسم

نویسندگان: کلیر فری‌لند/ ژاکلین تونر

ترجمه: عماد توحیدی

ناشر: گام

مجموعه شش جلدی والدین آگاه

نویسندگان: سعید بی‌نیاز

ناشر: شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق

● مهارت‌های زندگی یعنی توانایی انجام رفتارهای سازگارانه و مثبت به گونه‌ای که فرد بتواند با چالش‌ها و ضروریات زندگی روزمره کنار بیاید. این مجموعه، این مهارت‌ها عبارت‌اند از: همدلی، خودآگاهی، تفکر خلاق، ارتباط موثر، مقابله با استرس و... در هریک از فصل‌های کتاب به یکی از مهارت‌ها پرداخته است. در بخش راهنمای والدین توصیه‌های کلی پرورش مهارت‌ها آورده شده است که با تعریف مهارت به زبان ساده شروع می‌شود این مجموعه کتاب برای والدین کودکان پایه اول تا ششم دبستان تدوین شده است.

هوشنگ شرقی

× فارغ التحصیل رشته ریاضی کاربردی
از دانشگاه صنعتی شریف × عضو گروه
ریاضی انتشارات مدرسه × تألیف بیش
از ۳۰ جلد کتاب در زمینه ریاضیات، بازی
و سرگرمی و معما × شرکت در تألیف
کتاب های درسی هندسه سال های دهم،
یازدهم و دوازدهم و ریاضی نهم

سعید کفایتی

× کارشناس ارشد آموزش زبان آلمانی و
کارشناس آموزش ابتدایی × در شهر مونیخ
آلمان دوره ی آموزش خلاق را طی کرده
است × همکاری با مجلات آموزشی رشد
و دفتر تألیف کتب درسی × مؤلف چندین
کتاب کمک درسی ×

علیرضا باقری جبلی

× تدریس در آموزشگاه های زبان
انگلیسی × ترجمه ۸ جلد کتاب کودک
و نوجوان × ویرایش فرهنگنامه دو
جلدی کلید دانش، فرهنگنامه نوآموز
و فرهنگنامه ورزش × ترجمه و تألیف
مطالب سرگرمی برای مجلات کودک و
نوجوان ×

بیانیه گروه داوران بازی و سرگرمی

کودکان از طریق بازی و سرگرمی بسیاری از مهارت های زندگی را می آموزند. آنها هنگام بازی با اطرافیان خود ارتباط می گیرند و رفتارهای اشتباه خود را اصلاح می کنند. بازی می تواند شخصیت کودک را بسازد و روح انسان دوستی، مشارکت و همکاری را در او به وجود آورد. بازی در ارتقای سطح سلامت و رشد اجتماعی، عاطفی کودکان و نوجوانان تاثیر فراوانی دارد. با توجه به مزایای فراوان بازی و سرگرمی های مناسب برای کودکان که به برخی از آنها در بالا اشاره شد، و کمبود کتاب های مناسب، لازم است ناشران به تولید کتاب های متنوع و با کیفیت در این حوزه اقدام نمایند تا مخاطبان در انتخاب کتاب مورد علاقه و مناسب با شرایط خود حق انتخاب بیشتری داشته باشند. البته در دوره ای که فروش کتاب شرایط مطلوبی ندارد، همت بالای ناشرانی که در حوزه ی بازی و سرگرمی به انتشار کتاب های مناسب و باکیفیت اقدام می کنند، جای قدردانی دوچندان دارد.

نقاط قوت:

ظهور نویسندگانی که با تجارب زیسته ی خود اقدام به نوشتن کتاب های تالیفی در حوزه ی بازی و سرگرمی می کنند؛ تلاش برخی ناشران برای تولید کتاب های تالیفی متناسب با فرهنگ بومی؛ روی آوردن به متناسب سازی کتاب های ترجمه ای با ایجاد تغییراتی در متن ها و تصویرها.

نقاط ضعف:

غلبه ی کمی کتاب های ترجمه بر کتاب های تالیفی؛ وجود ابهام در معرفی بازی ها؛ رعایت نکردن تناسب سطح دشواری سرگرمی ها با گروه سنی اعلام شده بر روی جلد کتاب؛ عدم تناسب عناوین روی جلد با محتوای کتاب ها؛ وجود ایرادهای ویرایشی فراوان؛ نبود پیشگفتار و مقدمه ی روشنگر در برخی آثار؛ ضعف صفحه آرای و جذاب نبودن ظاهری در کتاب های تالیفی؛ ضعف ترجمه.

پیشنهادهای:

تألیف کتاب های بازی و سرگرمی متناسب با فرهنگ ایرانی-اسلامی مخاطبان؛ به کارگیری نویسندگان، ویراستاران و مترجمان کارآزموده و آشنا با موضوع؛ به کارگیری تصویرگران و گرافیست های توانمند؛ مشاوره با کارشناسان حوزه ی بازی و سرگرمی در انتخاب کتاب برای ترجمه و ویرایش محتوایی این کتاب ها؛ گردآوری بازی و سرگرمی های مناسب از منابع متفاوت و تولید کتاب با ذکر مأخذ.

نامزد

چستان های علمی

نویسنده: رز وایلر

ترجمه: کتابون صدرنیا

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

نامزد

بازی هایی برای فکر کردن

نویسنده: رابرت فیشر

ترجمه: مبینا شاهی لنگرودی

ناشر: کرگدن

مجموعه تمرین های خلاقیت

نویسنده: کتابون مهرآبادی

ناشر: میچکا

● کتاب حاضر از مجموعه ای سه جلدی که شامل سه دسته تمرین (تمرین های مشهور جهانی، تمرین های بومی سازی شده، تمرین های تألیفی) در زمینه خلاقیت است. در ابتدای هر فعالیت، شاخه و زیرشاخه آن مشخص شده و چگونگی انجام آن آمده است. «نقاشی با اجسام» تمرین هایی برای تقویت خلاقیت واگرایانه و خلاقیت تجسمی فضایی، با این چه کنیم، جمله سازی، بازی با واژگان از جمله تمرین های کتاب هستند.

لیلا ولی زاده

× دکتری مدیریت آموزشی از دانشگاه علامه طباطبائی × مدرس دانشگاه علامه طباطبائی مقطع کارشناسی × عضو کمیته تدوین سند ائتلاف ملی تاک × عضو راهبری طراحی و بازنگری سند دوره تربیتی پیش از دبستان × دارای گواهینامه صلاحیت تدریس بر طبق دستورالعمل و بخشنامه ریاست جمهوری ×

شهربانو سرداری

× همکاری با کتاب‌های درسی رشته تربیت کودک به عنوان مؤلف × عضو کمیسیون و مؤلف کتاب‌های دانش فنی پایه و دانش فنی تخصصی و مراقبت از سلامت کودک × عضو کمیسیون تألیف کتاب‌های پرورش مهارت‌های کلامی و کنترل بهداشت و ایمنی مراکز پیش از دبستان ×

اکرم دهقانی

× مؤلف و عضو کمیسیون دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته تربیت کودک × داور جشنواره خوارزمی × داور روش‌های تدریس برتر × مدرس دوره‌های ضمن خدمت استانی و کشوری ×

بیانیه گروه داوران بهداشت و تربیت کودک

کتاب، یار مهربانی است که همه ما از کودکی با آن آشنا هستیم و این روزها تا حد زیادی از زندگی روزانه ما دور شده است. با گسترش علم و تکنولوژی و باز شدن پای شبکه های اجتماعی به زندگی، کتاب و کتابخوانی حضور کم تری در زندگی افراد دارد. اما گسترش کرونا نشان داد که جای کتاب در زرق و برق هایی که اکنون نیستند، بیش از پیش خالی است و کتاب هنوز جایگاه خود را چه به صورت فیزیکی و چه الکترونیکی تا حدی حفظ کرده است. تلاش والدین و مربیان، از مهد کودک تا دبیرستان، در انباشت اطلاعات علمی و غیر علمی در ذهن کودکان و نوجوانان از یک سو و نقش دنیای مجازی از سوی دیگر، ارتباط کودکان و نوجوانان را با دنیای واقعی، به ویژه جامعه ی انسانی محدود کرده است. افرادی که به وضعیت زندگی و نیازهای کودک و نوجوان امروزی آگاهی دارند، می دانند که کتاب امن ترین پناهگاه کودک، نوجوان و حتی بزرگسالان است. اهمیت کتاب وقتی روشن تر می شود که بدانیم اگر عشق به مطالعه از کودکی در انسان پدید نیاید و مطالعه به یک نیاز معنوی در زندگی او تبدیل نشود، ذهن او در جوانی تهی خواهد بود و آن وقت است که سادگی و بی تجربگی جوانی، راه را برای انجام رفتارهای غیر متعارف باز می کند. بنا بر این کتاب می تواند به نوعی پاسخگوی نیازهای روانی و پر کردن خلاء موجود در زندگی کودک، نوجوان و بزرگسال امروزی باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهند مطالعه کتاب های علمی با رویکرد مهارتی می تواند علاوه بر افزایش اطلاعات علمی و تخصصی آموزش و پرورش پیش از دبستان، مهارت ها و توانایی های مربیان را در زندگی خانوادگی و حرفه ای افزایش داده و در خیلی از مواقع به حل مسائل شخصی و حرفه ای آن ها کمک کند. هم چنین می تواند قابلیت و توانمندی آن ها را در زمینه تخصصی آموزش و پرورش پیش از دبستان مانند مراقبت از سلامت کودک و طراحی فعالیت ها و بازی هایی برای پرورش رشد همه جانبه کودک (جسمی، عاطفی، شناختی، کلامی، اجتماعی...) افزایش داده و در نهایت به صورت تخصصی به ایفای وظایف شغلی خود خواهند پرداخت.

پیشنهاد:

در انتها گروه داوران بهداشت و تربیت کودک از تمامی ناشران و نویسندگان محترم که در این زمینه تلاش بسیار کرده‌اند و توانسته اند تا حد زیادی با بررسی موضوعات مهم و مناسب در این زمینه، آثاری را نشر کنند که مورد نیاز جامعه و والدین و مربیان است؛ تشکر می‌کند. ضمن این که تاکید می‌شود از برنامه درسی و نیازهای علمی- تخصصی کمک آموزشی رشته تربیت کودک و ملاک های تألیف یک کتاب کامل و مناسب آگاهی داشته باشند تا بتوانند کتاب های مفید تر و کاربردی تر برای هنرآموزان، هنرجویان، مربیان و والدین و... منتشر کنند.

نامزد

کمک‌های اولیه: دوره تکمیلی

نویسنده: اداره کل فرهنگی و هنری اردوها
و فضاهای آموزشی معاونت پرورشی وزارت
آموزش و پرورش

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

نامزد

کمک‌های اولیه: دوره تخصصی

نویسنده: اداره کل فرهنگی و هنری اردوها
و فضاهای آموزشی معاونت پرورشی وزارت
آموزش و پرورش

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

نامزد

برنامه جامع آموزشی تحول بکپارچه کودک

نویسنده: سیدامیر امین‌یزدی

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

نامزد

زمانی می‌دانی کودکت باهوش است که...

نویسنده: جودی گالبرایت

ترجمه: مریم قبادی

ناشر: صالحیان

مهری ماهوتی

× فعالیت در بخش کودک و نوجوان
 صداوسیما × کارشناس شعر و قصه
 در واحد موسیقی کانون پرورش فکری
 کودکان و نوجوانان × تألیف کتاب‌های
 متعدد شعر و قصه برای کودکان و
 نوجوانان × داوری جشنواره‌های قلم زرین،
 رشد و شاهد × سردبیر مجله رشد کودک ×

مجید راستی

× نویسنده ادبیات کودک × مدیر گروه
 کودک و نوجوان شبکه دو صدا و سیما
 × سردبیر رشد کودک به مدت ۵ سال
 × مدرس کلاس‌های قصه‌نویسی خلاق
 × چندین دوره داوری کتاب کودک در
 جشنواره‌های کانون پرورش فکری کودکان
 و نوجوانان، کتاب رشد، حبیب غنی‌پور ×

مریم اسلامی

× کارشناس بررسی اثر در انتشارات
 کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
 × داوری چندین جشنواره ملی × مؤلف
 ده‌ها مجموعه شعر که تعدادی از آن‌ها
 برگزیده جشنواره‌های پروین اعتصامی،
 کتاب سال جمهوری اسلامی ایران،
 جشنواره کتاب رشد و چند دوره جشنواره
 شعر فجر بوده است ×

بیانیه گروه داوران پیش دبستانی- ادبیات

سالی دیگر از راه رسید و جشنواره ای دیگر، تا کتاب‌های منتشر شده در طول یک سال، در بوته ی داوری و نقد قرار گیرد. سالی متفاوت از سال‌های قبل که تلاشی مضاعف می‌طلبد تا امید را در روزهای مبارزهی نفسگیر با کرونا چندان کند و اِبزار آگاهی، رشد، خلاقیت و شادی را بیش از پیش در دسترس کودکان این مرز و بوم قرار دهد. در جلسات داوری کتابهای گروه سنی پیش از دبستان، نقاط قوتی که در آثار نمود داشت بیشتر به فرم و تصویر برمیگشت تا به محتوای تازه یا متفاوت که نیاز امروز کودکان است. هیات داوران در این بخش همنظرند که تعداد کتابهای رسیده به دبیرخانهی جشنواره برای رقابت، به نسبت کتابهای منتشر شده در سال، اندک است و این مساله آسیب شناسی دقیقتری می‌طلبد. حضور اندک کتاب‌ها در دور رقابت حکایت از آن دارد که ناشران رغبت و انگیزهی کافی برای حضور در این جشنواره ندارند یا اطلاع رسانی قویتری برای شرکت حداکثری کتابها لازم است. در بخش کتابهای شعر، قالب انتخاب شده برای سرایش اشعار تقریباً تکراری بود و ایرادهایی در زبان، ساختار و محتوا وجود داشت. در تصاویر نیز ضعف در شناخت درست و دقیق از دنیای کودکان، محسوس بود. امید است ناشران محترم با پرهیز از کتاب سازیها و تمرکز بر ادبیات ناب مبتنی بر نگاه‌های تازه و بدیع و با عزمی راسخ در این جشنواره با آثارشان حضور یابند. هیات داوران این بخش از جشنواره به دلیل حضور تعداد اندک آثار تالیفی در دور رقابت و نبودن اثری تحسین برانگیز، در بخش تالیف، اثر برگزیده یا تقدیری ندارد. در بخش ترجمه کتاب «تق تق، بیا بیرون» نوشته ی کوین هنکس از انتشارات پرتقال را به دلیل محتوای مناسب و نگاه و فرم خلاقانه و متفاوت شایسته ی تقدیر میداند.

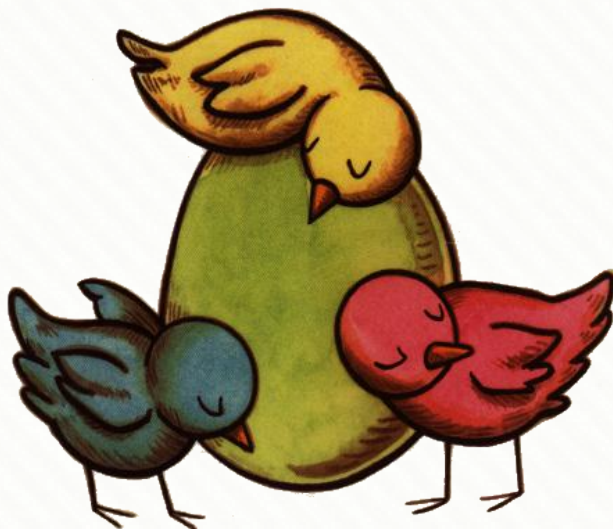
نامزد

به این می‌گویند کتاب!

نویسنده: لین اسمیت

ترجمه: ساناز آیتی

ناشر: پرتقال

نامزد

تق تق، بیا بیرون

نویسنده: کوین گالبرایت

ترجمه: ساناز آیتی

ناشر: پرتقال

مریم اسفندیاری

× مدیر اجرایی گروه‌های آموزشی اداره کل شهرستان‌های تهران × کارشناس پیش‌دستانی حوزه ستادی × مؤلف کتاب پیش‌دستانی در ۴ جلد × مؤلف کتاب در گروه تدوین محتوای شهرستان‌های تهران × ارزیاب کتاب‌های پیش‌دستانی × داور ۲ دوره جشنواره رشد در حوزه پیش‌دستانی ×

مسعود تهرانی فرجاد

× مؤلف کتاب‌های پیش‌دستانی × مدرس دانشگاه و دوره‌های کشوری تربیت مربی × رئیس گروه پیش‌دستان سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی × دانشجوی دکترای فلسفه تعلیم و تربیت ×

حمیدرضا محمد بیگی

× تدریس دروس دانشگاهی در رشته علوم تربیتی × همکاری در تألیف کتاب راهنمای اولیای پیش‌دستانی و اولیای پایه × کارشناس آموزش و پرورش ابتدایی و پیش‌دستانی شهر تهران و شهرستان‌های تهران × عضو شورای برنامه‌ریزی پنجمین جشنواره ملی بازی ×

بیانیه گروه داوران پیش‌دستانی-آموزشی

دوره پیش از دبستان بنیادی‌ترین دوره تعلیم و تربیت است. صاحب‌نظران و اندیشمندان بر این باورند که موفقیت پایدار جوامع با رشد و تربیت همه جانبه شهروندان از بدو کودکی رابطه معنا داری دارد. برنامه ریزی و سرمایه گذاری دقیق در حوزه کودک و همچنین اجرای مطلوب از سوی تمام نهاد ها بویژه دو نهاد تعلیم و تربیت و خانواده، تضمین کننده جامعه ای پویا و در نتیجه آینده ای روشن و موفق خواهد بود. در این خصوص وزارت آموزش و پرورش (سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی) برای تحقق یکی از مهم ترین ماموریت های خود مبنی بر معرفی منابع مناسب مکتوب برای بهره مندی ذینفعان تعلیم و تربیت بویژه در دوره حساس اوان کودکی همه ساله اقدام به برگزاری جشنواره کتاب رشد مینماید. گروه داوران کتاب های آموزشی و تربیتی دوره پیش از دبستان (هجدهمین جشنواره کتاب رشد) ضمن تشکر از مسئولین و کارشناسان سازمان مذکور، از ناشران دلسوز، متعهد و فعال در این عرصه خطیر نیز قدردانی می نماید. این گروه بر این باور است علاوه بر اهمیت غذای جسمانی باید در انتخاب طعام روحی و روانی کودک از جمله کتاب های مناسب دقت و اهتمام داشته باشیم. چرا که این نگرش از مهم ترین حقوق کودکان بشمار می رود. در جشنواره کتاب رشد امسال (۱۳۹۹) از بین کتاب های پذیرفته شده از سوی دبیرخانه، اعم از کتاب ویژه کودک و درباره کودک، پس از بررسی و غربال گری اولیه گروه داوران ۲۱ جلد کتاب به مرحله نهایی راه یافتند. که پس از نقد و بررسی بیشتر، کتاب های برگزیده انتخاب شدند.

گروه داوران، ضمن قدردانی مجدد از فعالان حوزه فرهنگ، نویسندگان و ناشران رابه رعایت استانداردهای تولید کتاب کودک در بستر فرهنگ اصیل اسلامی و ایرانی، با در نظر گرفتن تنوع، پویایی، زیبایی (تصویر سازی مناسب) دوام و قیمت مناسب دعوت می کند.

پیشنهاد:

- برنامه ریزی منظم برای معرفی کتاب ها و نویسندگان حوزه کودک داخلی و بین المللی
- ترویج کتاب و کتاب خوانی برای والدین، مربیان و کودکان، بویژه در شرایط خاص و پدیده های اجتماعی روز
- بررسی راهکارهای نظارت بر ورود کتاب به مهدهای کودک، مراکز پیش دبستانی و مدارس و ایجاد سازوکارهایی برای استفاده از کتاب های مناسب و مجاز
- برقراری ارتباط مداوم بین ناشران کتاب کودک و متخصصان حوزه تعلیم و تربیت و گفت و گوهای سازنده پیرامون کتاب و ارائه خدمات به نویسندگان خلاق و متعهد در حوزه تربیت کودک.

نامزد

مامان می خواهم بخوابم

نویسنده: شکوه قاسمنیا

ناشر: قدیانی

نامزد

دلت قرص، آغوش باز

نویسندگان: علی ترقی‌جاه / سوده شبیری

ناشر: میچکا

نامزد

همراه شو عزیز...

نویسندگان: علی ترقی‌جاه
امیرحسین کلوتی

ناشر: میچکا

نامزد

درباب وقت و دریاب

نویسندگان: علی ترقی‌جاه
امیرحسین کلوتی

ناشر: میچکا

نامزد

مهارت‌های دست‌ورزی

نویسندگان: زهراسادات یاسینی
صنم خوش‌عاطفه

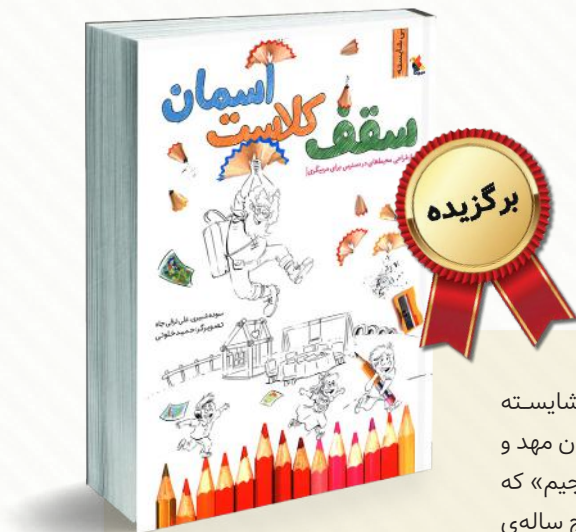
ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

تو لکلی یا در کوب؟

نویسنده: علی خدایی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

سقف کلاست آسمان

نویسندگان: علی ترقی‌جاه / سوده شبیری

ناشر: میچکا

● کتاب «سقف کلاست آسمان» از مجموعه کتاب‌های مربی شایسته است. هر جلد از این مجموعه داستانی درباره مربیگری کودکان مهد و پیش‌دبستان می‌پردازد. شخصیت اصلی داستان «خاله میم جیم» که بیشتر وقت‌ها ساکت است به همراه بابا آینه پیرمرد هفتاد و پنج ساله‌ی جستجوگر و به روز که عاشق سؤال ایجاد کردن است به موضوعات مشارکت، پدر و مادرهای متوقع و همکاران ناسازگار می‌پردازند. این کتاب درباره بازطراحی محیط‌های در دسترس برای مربیگری است. این کتاب دارای پنج فصل قصه ما، کمی درباره محیط‌ها، ویژگی‌های محیط یادگیری با کیفیت، محیط داخلی و محیط باز است.

زهرا مروتی

× دکتری تاریخ ایران اسلامی × نویسنده و پژوهشگر مطالعات خلیج فارس × پژوهشگر برتر در سال ۱۳۹۶ × نویسنده برگزیده کتاب سال ۹۵ × معلم نمونه کشوری در سالهای ۸۴ و ۹۰ × مدرس کشوری و استانی آموزش ضمن خدمت دبیران ×

عباس پرتوی مقدم

× دکتری تاریخ ایران اسلامی از دانشگاه شهید بهشتی × دبیر تاریخ دبیرستان های تهران × کارشناس گروه تاریخ دفتر تألیف کتاب های درسی × عضو هیئت علمی دفتر تألیف و پژوهشکده برنامه ریزی درسی × مؤلف کتاب های درسی تاریخ و مطالعات اجتماعی ×

کوروش فتاحی

× دکتری تاریخ با گرایش ایران اسلامی از دانشگاه شهید بهشتی × عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان × مؤلف کتاب چراهای تاریخ که به عنوان کتاب شایسته تقدیر (کتاب سال جمهوری اسلامی) انتخاب شد × دارای مقالات متعدد در مورد آموزش تاریخ ×

بیانیه گروه داوران تاریخ

جشنواره کتاب یکی از برنامه ها و اقدامات مفید و سازنده دفتر انتشارات کمک آموزشی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی است که هر ساله به انگیزه حمایت و تشویق پدیدآورندگان و ناشران کتاب های کمک درسی برگزار می شود. هدف این جشنواره زمینه سازی و کمک برای تحقق اهداف تحولی از طریق ارتقای کیفیت طراحی آموزشی و غنی شدن محتوایی کتاب های کمک آموزشی است. مقصود و مطلوب نهایی این جشنواره آن است که ناشران و پدیدآورندگان کتاب های آموزشی را تشویق و ترغیب کند که در طراحی آموزشی و تولید محتوا، به طور جدی و مؤثری بر شکوفایی خلاقیت ها، توسعه تفکر انتقادی و افزایش توان استدلال و تحلیل منطقی مخاطبان از طریق تقویت روحیه کاوشگری، پرورش مهارت های سواد پژوهشی و یادگیری مستمر آنان توجه و تمرکز کنند و در این مسیر گام بردارند. بدون تردید گام های مفید و ارزشمندی تا کنون برداشته و موفقیت هایی نیز کسب شده است، اما تا رسیدن به وضع مطلوب فاصله زیادی باقی مانده است. جشنواره کتاب رشد، هجدهمین گام خود را در شرایط ناشی از همه گیری ویروس کرونا و در وضعیتی متفاوت تجربه کرد. به ناچار فرایند بررسی و داوری کتاب ها به شیوه مجازی انجام شد که به عنوان تجربه نخست موفقیت آمیز بود. اگرچه در شرایط داوری مجازی، امکان هم اندیشی و تبادل نظر با محدودیت هایی مواجه بود، اما پیگیری، مدیریت زمان و ارائه طریق به وجه مطلوبی انجام شد. داوری بخش تاریخ کتاب های جشنواره را سه داور برعهده داشتند که همگی دارای تحصیلات دکتری تاریخ و برخوردار از سابقه فعالیت طولانی در عرصه های مختلف برنامه ریزی، تألیف کتاب های درسی، تدریس و نگارش آثار مختلف در موضوع های تاریخی و آموزشی هستند. داوران در گام نخست پس از غربالگری کتاب های ارائه شده به جشنواره، ۱۰ عنوان کتاب را برای مرحله نهایی داوری برگزیدند. از ۱۰ عنوان کتاب راه یافته به مرحله نهایی داوری، سه کتاب به صورت گردآوری، یک کتاب به شکل ترجمه، یک کتاب به سبک خاطره نگاری، یک کتاب به صورت شرح حال نویسی و چهار عنوان دیگر با تسامح و اغماض به شیوه پژوهشی بود. این امر بیانگر بار پژوهشی نازل و ضعیف کتاب های تاریخی راه یافته به مرحله نهایی جشنواره است. هیئت داوران با دقت و وسواس فراوان کتاب های راه یافته به مرحله نهایی را مطالعه و از جنبه های مختلف کیفی و ساختاری بررسی کردند و در چارچوب شاخص های تعیین شده مورد ارزیابی و داوری قرار دادند. گروه داوری سپس با گفت و گو و تبادل نظر به شکل مجازی، سه عنوان کتاب را به عنوان کتاب های برتر نامزد کردند. این کتاب ها بیشترین امتیاز داوران را به خود اختصاص داده بودند. در مرحله بعد، هیئت داوران پس از بحث و مذاکره و در نظر گرفتن جمیع جهات و جنبه های کیفی و ساختاری کتاب های نامزد شده، یک کتاب را انتخاب و به عنوان کتاب تقدیری اعلام کردند.

نامزد

شرحی بر تاریخ الموت در زمان مشروطه

نویسنده: حسین عنایتی

ناشر: بحر العلوم

فرهنگ‌نامه تاریخ ایران

نویسنده: مجید میرزایی

ناشر: طلایی

تقدیر

● سرزمین ایران طی سالیان متمادی مردمان و فرهنگ‌های گوناگونی را به خود پذیرفته و از نظر وسعت جغرافیایی دچار تغییرات فراوان شده است. کتاب حاضر می‌کوشد گوشه‌ای از فرهنگ، تمدن، هویت، اندیشه و غیرت ایرانی را در قالب فرهنگ‌نامه تاریخ ایران به تصویر بکشد. محتوای کتاب بر اساس دوره‌های تاریخی تدوین شده است و اطلاعات بسیار دقیقی، بر اساس منابع دست اول، ارائه شده‌اند. نمایه انتهای کتاب هم راهگشای مخاطب است.

تقدیر

فراز و فرود صفویان

نویسنده: منصور صفت‌گل

ناشر: کانون اندیشه جوان

● ایران کشوری است با سابقه تمدنی و فرهنگی طولانی. پیدایش دولت صفوی و شکل‌گیری شاهنشاهی صفویان در ایران قابل بررسی است. کتاب حاضر چشم‌انداز تاریخ سلسله‌ای صفویان را بررسی می‌کند و گرایش‌های اندیشه‌ای را می‌کاود. سپس درباره فضای علمی و فرهنگی و تجلیات تمدنی آن دوره و نیز موضوع روابط اقتصادی و سیاسی ایران با خارج از آن صحبت می‌کند. شرایط اجتماعی و جامعه عصر صفوی نیز در فصل آخر کتاب بررسی می‌شود.

ویدا رحیمی نژاد

× دکترای زبان و ادبیات انگلیسی از دانشگاه پونا در هند × استادیار پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش × مدیر گروه علوم انسانی × عضو شورای پژوهشی پژوهشکده برنامه درسی × عضو شورای تالیف کتاب زبان انگلیسی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی ×

مهدی میرکیایی

× دکتری تاریخ ایران بعد از اسلام × عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی × تالیف ۴۴ کتاب در حوزه رمان، داستان کوتاه و تاریخ معاصر × دارای آثار ترجمه شده در کره جنوبی و یوسنی هرزه گوین × دارای افتخارات در جشنواره های مختلف ×

جعفر ربانی

× سوابق: رییس مرکز تربیت معلم، معاون اداره کل استان، مدیرکل دفتر کمک آموزشی، معاون دفتر تالیف، معاون سازمان دانش آموزی کشور، سردبیر مجله رشد معلم و رشد راهنمایی، ویراستار مجلات رشد عمومی و تخصصی × کارشناس نمونه ملی در سال ۱۳۸۴ × چاپ ده ها مقاله در مطبوعات ×

بیانیه گروه داوران تاریخ علم

تاریخ عبارت است از گزارش، شرح، توصیف و تحلیل وقایع و ماجراهایی که از آغاز زندگی بشر تا امروز در ابعاد و جنبه های مختلف بر او گذشته است و اکنون به صورت مکتوب و مضبوط در اختیار ماست. یک رویداد هنگامی تاریخی تلقی می شود که واجد ویژگی هایی چون زمان و مکان مشخص، شخصیت های معین، تسلسل زمانی، مورخ صادق و امین، واقع گرایی و عینیت باشد. در غیر این صورت از شمول تعریف تاریخ خارج خواهد بود. تاریخ علم نیز که شاخه ای خاص از تاریخ است بدیهی است که واجد چنین ویژگی هایی است جز اینکه بایستی به لحاظ محتوایی تعریف و ضوابط خاص علم را هم داشته باشد. بر این اساس گروه داوران تاریخ علم هجدهمین جشنواره کتاب رشد در بررسی ۳۰ عنوان کتاب رسیده به دبیرخانه که در نهایت به انتخاب و معرفی یک عنوان کتاب تقدیری منجر شد به نکاتی رسید که آنها را به شرح زیر به استحضار مسئولان محترم جشنواره، مولفان، مترجمان، ویراستاران و ناشران می رساند.

۱. رشته تاریخ علم را باید بخشی لاینفک از آموزش علم تلقی کرد و دانست که اگر آموزش تاریخ علم به طور روشمند و دقیق صورت گیرد می تواند به همان اندازه ی آموزش علم موثر واقع شود. از این رو گروه داوران سپاسگزار کسانی است که تلاش در پدیدآوردن و نشر این گونه کتاب ها را وجهه ی همت خود قرار داده و از این طریق خدمت شایانی به نوجوانان و دانش آموزان جویای علم می کنند.

۲. بخش عمده کتاب ها یی که در جشنواره حاضر در رشته ی تاریخ علم به دبیرخانه رسیده بود متأسفانه فاقد تعریف جامع ما از تاریخ علم بود. فقدان زمان تاریخی، داستان پردازی، نارسایی در بیان دقایق علمی، ضعف تالیف، ضعف ترجمه، و نیز ضعف نثر فارسی از دیگر مشکلات موجود در این کتاب ها بود. مضافاً که قلت حجم و تعداد صفحات پاره ای از کتاب ها مانع از آن بود که از مرحله غربالگری به مرحله نهایی راه یابند.

۳. فقدان کتاب های تالیفی در این حوزه کاملاً چشمگیر است و ترجمه ها نیز عموماً از تازگی و نوآوری بهره ندارند برای مثال در همین مجموعه ی مورد بررسی تنها ۵ عنوان کتاب ترجمه شده در باره ماری کوری بود.

۴. رشته تاریخ علم برخلاف رشته تاریخ در ایران رشته ای جوان است. از این رو نباید انتظار داشت که در این زمینه بخصوص در رده سنی نوجوانان تا آینده ی نزدیک شاهد تالیفات در خوری باشیم. لذا به مسوولان محترم جشنواره پیشنهاد می شود استثناء برای این رشته ترجمه ها را نیز مشمول جوایز برگزیده و نه فقط تقدیری قرار دهند.

۵. هیات داوران امیدوار است با عنایت به نکات گفته شده در این بیانیه در سال های آتی جشنواره کتاب رشد شاهد دریافت کتاب های حوزه تاریخ علم با کیفیت بهتر بویژه در امر تالیف باشد.

نامزد

ابوریحان بیرونی

نویسنده: حمید عبداللهیان

ناشر: میچکا

نامزد

ابوعلی سینا

نویسنده: حمید عبداللهیان

ناشر: میچکا

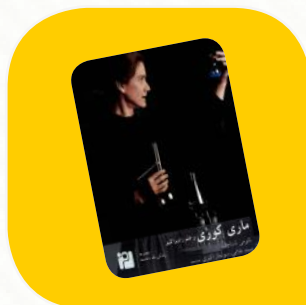
نامزد

الکساندر گراهام بل چه کسی بود؟

نویسنده: بانی پدر

ترجمه: آرش ظهوریان پردل

ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

نامزد

ماری کوری و علم رادیوکتیویته

نویسنده: نائومی ناساچف

ترجمه: صمد غلامی / سولماز اکبری نسب

ناشر: رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالق)

تقدیر

مجموعه شش جلدی داستان‌های شگفت‌انگیز علم

نویسنده: چارلی ساموئلز

ترجمه: ماندانا فرهادیان

ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

● در این مجموعه شش جلدی مباحث مربوط به انقلاب‌های علمی در قرن هفدهم، عصر اتم در نیمه اول قرن بیستم، عصر دیجیتال در دهه پایانی قرن بیستم، پیدایش صنعت، علم در دوران باستان، و علم در سده‌های میانی، به طور مفصل ارائه شده است. همچنین جدول‌های زمانی که در پایین صفحات آمده‌اند، پیشرفت‌های اصلی و مهم هر دوره را نمایش می‌دهند.

یونس باقری

× کارشناس ارشد برنامه‌ریزی آموزشی × از مؤلفین کتاب × آموزش قرآن در مدارس × ناظر محتوایی مجلات تخصصی علوم انسانی × ناظر محتوایی مجلات تخصصی علوم انسانی دفتر انتشارات و فناوری آموزشی × مدرس دوره‌های تربیت مدرس استان‌ها × مدرس کشوری برنامه درسی ملی × دبیر نمونه کشوری ×

یاسین شکرانی

× از مولفان کتاب درسی پیام‌های آسمان پایه نهم متوسطه، دین و زندگی (پایه دهم، پایه یازدهم، پایه دوازدهم متوسطه) × مؤلف کتاب «زندگی و ابعاد شخصیت امام جعفر صادق علیه‌السلام» × عضو شورای برنامه ریزی و تألیف کتاب های دینی در وزارت آموزش و پرورش ×

رضا سلامت پناه

× تحصیل در سطوح عالی حوزه × گذراندن دوره های تخصصی کتابشناسی کتابخانه ملی × تدریس مقاطع کارشناسی × و کارشناسی ارشد و دروس سطح یک و دو حوزه × مشاور عالی مرکز توسعه پژوهش و آموزش عالی قرآنی کشور × دبیر کمیته تحول رشته معارف اسلامی ×

بیانیه گروه داوران تعلیم و تربیت دینی

جشنواره رشد؛ پژوهشی از تلاش آفرینندگان محصولات اثربخش در رشد و یادگیری فرزندان سرزمین ماست و آنچه که هر ساله بر رواق این بنای استوار بر می‌نشیند زبده آثاری است که در آینه انتخاب داوران این جشنواره جای و بازتاب می‌یابد. کتاب خوب مکمل و تسهیلگر فرآیند یادگیری است از این رو کتابخوانی چون درس خواندن است و مطالعه نیز همچون دانش آموختن، زندگی است. نه مانند زندگی، بلکه خود زندگی و تبدیل زمان به حقیقتی ارزشمندتر. از اینروست که جشنواره رشد با هدف بازیابی و معرفی آثار برتر آموزشی و تربیتی خاصه در حوزه کتاب، کنار کتاب درسی و فرآیند رسمی تعلیم و تربیت جایگاهی ارزشمند می‌یابد و به حمایت و تقویت بیشتر متولیان نیازمند می‌شود. آنچه که به عنوان اثر برگزیده و قابل تقدیر در حوزه قرآن و معارف اسلامی هجدهمین بخش جشنواره کتاب رشد از سوی داوران انتخاب و معرفی شد صرفاً از میان آثار واصله به دبیرخانه این جشنواره بوده است و یادکرد این نکته بایسته است که آثار واصله دربردارنده تمامی آثار تولید شده کشور در این حوزه آن هم به نحو استقراء نبوده بلکه اساساً دآوری میان آثاری صورت گرفته که از سوی ناشران و پدیدآورندگان محترم به جشنواره ارسال و با آیین نامه دآوری تطابق داشت از این رو شایسته است که دبیرخانه جشنواره جهت حضور بیشینه و حداکثری آثار در سال های آتی اهتمام بیشتری نماید تا پایایی و روایی سنجش و انتخاب‌ها و در نتیجه اتقان جشنواره افزون‌تر شود. در عین حال شمار معتناهایی از آثار قدیمی و تجدید چاپ شده واصله، در عین قوت و مطلوبیت، از گردونه انتخاب بازماند.

از جمله ویژگی های بایسته بیان و نگارش در آثار راه یافته به مراحل نهایی دآوری، کتاب آرایی و طراحی مناسب و چشم نواز بسیاری از آثار و نیز کوشش قابل تقدیر و تحسین برانگیز در نگاه و برداشت نو و خلاقانه به موضوعات قرآنی و دینی بوده است؛ ولیکن چنین به نظر می‌رسد که هنوز استواری و گیرایی قلم نگارندگان و به دیگر سخن، آیین مندی فارسی نگاری نیازمند به رشد و ارتقای بیشتری است. به هر روی امید می‌رود که نتیجه این کوشش ها به گسترش سنت کتابخوانی و تعمیق دینداری و توسعه خرد ورزی دانش آموزان ما منتهی شده و یاریگر معلمان فرهیخته ما، در تعلیم و تربیت فرزندان دیارمان شود.

نامزد

اعترافات غلامان

نویسندگان: حمیدرضا شاه آبادی

ناشر: به نشر

نامزد

فقه زندگی
برگرفته ای از آرای فقهی امام موسی صدر

نویسنده: مهدی پورحسین

ناشر: مؤسسه فرهنگی تحقیقاتی امام موسی صدر

نامزد

حدیث زندگی

نویسنده: غلامرضا حیدری ابهری

ناشر: جمال

نامزد

روشن شناسی معارف دینی

نویسنده: محمداسحاق عارفی شیرداغی

ناشر: دانشگاه علوم اسلامی رضوی

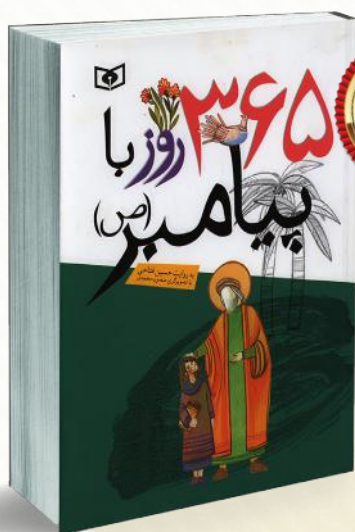
مجموعه سه جلدی پرسش و پاسخ های دینی

نویسنده: حسین سوزنچی

ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان

- معارف اسلامی با آنکه برای عامه مردم قابل فهم و در دسترس است، در عین حال نکات ژرف و عمیقی دارد که درک آن ها به تأمل نیاز دارد. مجموعه کتاب سه جلدی حاضر در این خصوص، به سؤال های جوانان پاسخ می دهد. متن کتاب به صورت سؤال و جواب است و سه جلد آن با عنوان های خدانشناسی، پیامبر شناسی و امام شناسی می باشد.

۳۶۵ روز با پیامبر صلی الله علیه وآله

نویسنده: حسین فتاحی

ناشر: قدیانی

- این کتاب شامل ۳۶۵ حکایت از زندگی پیامبر اکرم (ص) است، حکایت هایی که فقط گوشه ای از زندگی آموزنده پیامبر اسلام را آشکار میکند. در این مجموعه سعی شده است الگو بودن پیامبر در جنبه های مختلف زندگی به زبان ساده و کودکانه روایت شود. این داستان ها نحوه زندگی اجتماعی ایشان را نیز دربردارد، مثل برخورد ایشان با اقوام، همسایه ها، دوستان و حتی حیوانات! کتاب شامل دوازده فصل است.

میترا دانشپور

× مؤلف ۱۶ عنوان کتاب و ماده آموزشی
از جمله کتاب‌های تفکر و پژوهش پایه
ششم، تفکر و سبک زندگی پایه هفتم و
هشتم، تفکر و سواد رسانه‌ای پایه دهم
× مدیریت و مشارکت در انجام بیش از
۳۰ پروژه پژوهشی × نظارت بر ۱۵ پروژه
تألیف، برنامه‌ریزی و پژوهش ×

محمدحسن حسینی

× چاپ ۴۰ کتاب در حوزه ی ادبیات
داستانی و شعر کودک و نوجوان ×
داوری جشنواره های مختلف شعر و
داستان (پروین اعتصامی، دفاع مقدس،
شهید غنی پور، موعود، فجر و... ×
دبیری مجموعه ده جلدی فکر، سه قصه
(قصه های تفکر سیستمی) ×

احمد غلامحسینی

× ۴۰ سال فعالیت تدریس در دوره های
مختلف ابتدایی تا دانشگاه فرهنگیان
× ارزشیاب برنامه درسی در دفتر برنامه
ریزی و تألیف × برنامه ریز درسی دوره
های مختلف تحصیلی بویژه تربیت معلم
× داور جشنواره کتابهای کمک آموزشی ×

بیانیه گروه داوران تفکر و پژوهش

در سال‌های اخیر پرورش تفکر در نظام‌های آموزشی بسیاری از کشورها از جمله کشور عزیز ما ایران مورد توجه ویژه قرار گرفته است، به طوری که در برنامه درسی ملی اولین عنصر الگوی هدف‌گذاری برنامه‌های درسی، عنصر تفکر و تعقل است. این امر باعث شده علاقمندان و فعالان این حوزه یادگیری اعم از صاحب‌نظران، مؤسسات و ناشران به تألیف و ترجمه کتاب‌های مرتبط روی آورند. گروه داوری کتاب‌های تفکر و پژوهش در دوره های مختلف جشنواره کتاب رشد تلاش نموده تا کتاب‌های مناسبی را به عنوان کتاب‌های برگزیده یا تقدیری به مدارس، معلمان، اولیا و دانش‌آموزان معرفی کند. در هجدهمین دوره جشنواره ۱۲ اثر شامل دو عنوان تألیف و ۱۰ عنوان ترجمه از ۷ ناشر شامل کتاب‌های راهنمای مربی (معلمان و اولیا) و دانش‌آموز به جشنواره راه یافت در مرحله غربالگری دو عنوان از کتاب‌ها به دلیل ارائه یک مفهوم انتزاعی برای گروه‌های سنی پایین (بدون پردازش آن مفهوم)، حذف و ۱۰ عنوان برای داوری نهایی ارسال شد. در مرحله نهایی داوری چهار عنوان کتاب از کتاب‌های ترجمه شده به عنوان نامزد تعیین و با توافق داوران یکی از آنها به دلیل داشتن یک برنامه منسجم، توجه به پرورش مهارت‌های تفکر نقاد، خلاق و سیستمی، داشتن فعالیت‌ها و تمرین‌هایی در جهت فعالیت‌های درسی دانش‌آموزان و کمک به آنها در مشاهده و دسته‌بندی عناصر محیطی و ... به عنوان کتاب تقدیری انتخاب شد.

نقاط قوت:

توجه به پرورش انواع تفکر شامل تفکر فلسفی، نقاد، خلاق، سیستمی/ توجه بیش از پیش به پرورش تفکر خلاق/ داشتن راهنما برای والدین و معلمان/ داشتن فعالیت‌های مرتبط با برنامه درسی تفکر و پژوهش و مناسب اجرا در کلاس درس/ پختگی و مناسب بودن سؤالات طرح بحث/ استفاده از فانتزی برای آموزش یک مفهوم انتزاعی

نقاط ضعف:

داشتن مخاطب با گروه سنی وسیع بدون مشخص کردن حدود سنی مخاطب فعالیت‌ها/ عدم جذابیت محرک اولیه (داستان‌ها) در تألیف یا تلخیص (در سایر کتاب‌ها)/ عدم ارتباط محرک اولیه و سؤالات طرح بحث (در سایر کتاب‌ها)/ ناپختگی سؤالات طرح بحث (در سایر کتاب‌ها)

پیشنهاد:

ناشران محترم علاوه بر انتخاب یک کتاب مناسب برای ترجمه، به امور آماده‌سازی و چاپ کتاب هم توجه لازم را بنمایند و همچنین مؤلفان محترم برای تألیف کتاب برنامه‌ای منسجم برای آن در نظر بگیرند.

نامزد

آموزش تفکر

نویسنده: جان لانگر

ترجمه: مرتضی بختیاروند / روح الله فتح آبادی /

کامبیز پوشنه / محمدرحیم نیازی

ناشر: آوای نور

نامزد

داستان های فکری (جلد ۱)

نویسنده: فیلیپ کم

ترجمه: فرزانه شهرتاش / مژگان رشتچی

ناشر: شهرتاش

نامزد

داستان های فکری (جلد ۲)

نویسنده: فیلیپ کم

ترجمه: فرزانه شهرتاش / مژگان رشتچی

ناشر: شهرتاش

نامزد

قصه های هارولد

نویسنده: کراکت جانسون

ترجمه: فاطمه حجوانی

ناشر: قدیانی

مرجان فولادوند

× سردبیر مجله‌ی رشد دانش آموز ×
مدرس دانشگاه × جوایز مطبوعاتی:
برگزیده‌ی بهترین سرمقاله، بهترین
گزارش، بهترین داستان طنز × سردبیری
بهترین مجله از سوی مخاطب (برای
مجله‌ی همشهری بچه‌ها)، بهترین مجله
از سوی کمیته نشریات شورای کتاب
کودک (برای مجله‌ی همشهری بچه‌ها) ×

محمد ده‌ریزی گودری

× دانش آموخته‌ی زبان و ادبیات فارسی
× نویسنده‌ی کودک و نوجوان × مؤلف
کتاب‌های ادبیات کودک در ایران،
ساختارشناسی تاریخی تحلیلی شعر
کودک، و آموزش نوشتار توصیفی ×
هچنین دارای آثار برگزیده: آفرین بر جان
بابا، آوازی برای وطن، مهمان‌هایی با
کفش‌های لنگه به لنگه و... ×

امیرحسین رحیمی زنجانیر

× کارشناس ارشد ادبیات کودک و نوجوان
و کارشناس ارشد ریاضی محض × داور
مرحله‌نهایی شورای کتاب کودک × داوری
کتاب برتر سال کودک و نوجوان × داوری
بخش مسابقات دانش‌آموزی جشنواره
فردا × داوری داستان کودک دانش‌آموزی
و فرهنگیان × عضو تحریریه مجله رشد
نوجوان ×

بیانیه گروه داوران داستان کودک

گروه داستان کودک به دلیل ویژگی‌های روانشناختی مخاطب یکی از حساس‌ترین بخش‌های داوری است. هم‌چنین به دلیل دامنه‌ی وسیع مخاطب (از اول دبستان تا ششم) تعداد کتاب‌های این بخش زیاد است و داوری‌ها در چند مرحله صورت می‌گیرد.

نقاط قوت کتاب‌ها:

۱. تلاش برای بهادادن به مسایل بومی و زیست محیطی.
۲. بهره‌گیری مناسب از ادبیات (عامیانه) فولکلور ایران.
۳. جرعه‌های نو (هر چند کم) در ارائه‌ی ساختارهای جدید داستانی و متناسب با ذائقه‌ی کودک امروز.

نقاط ضعف کتاب‌ها:

۱. غلبه‌ی نسبی کتاب‌های ترجمه بر کتاب‌های تالیفی به لحاظ کمی و کیفی.
۲. کم توجهی به سلامت زبان و ادبیات متن در تالیف‌ها و ترجمه‌ها.
۳. تقلید و وام‌گیری ناشیانه از سبک و سیاق برخی کتاب‌های ترجمه به ویژه در تصویرسازی‌ها.

پیشنهاد برای بهبود کیفیت کتاب‌ها به سیاست‌گذاران فرهنگی، ناشران و پدیدآورندگان:

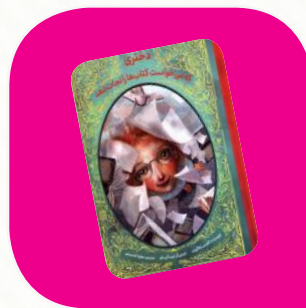
۱. پیشنهاد می‌شود داوری مرحله‌ی اول آثار ارائه شده به جشنواره‌ی رشد مثل مرحله‌ی پایانی جدی گرفته شود؛ چون عملاً ثابت شد برخی کتاب‌های درجه‌ی دو به مرحله‌ی نهایی راه یافتند در صورتی که برخی کتاب‌های درجه‌ی یک اصلاً انتخاب نشدند.
۲. ناشران برای پذیرش، گزینش و انتشار آثار حوزه‌ی کودک، از کارشناسان و مشاوران خبره‌ی این بخش کمک بگیرند. در ضمن بهره‌گیری از ویراستار تخصصی ادبیات کودک، امری ضروری است؛ ولی در ایران تنها برخی ناشران این ضرورت را درک کرده و از ظرفیت آن بهره می‌گیرند.
۳. نویسندگان به مقوله‌ی بازنگری اثر قبل از ارائه به ناشر توجه بیشتری به خرج دهند. بسیاری از کارهایی که بررسی شد، دچار ضعف‌های زبانی و تکنیکی کوچکی بود، که با یکی دوبار بازنویسی برطرف می‌شد.

نامزد

تیک تیک

نویسنده: یگانه مرادی لاکه
ناشر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

نامزد

دختری که می‌خواست کتاب‌ها را نجات دهد

نویسنده: کلاوس هاگروپ
ترجمه: عطیه الحسینی
ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

نامزد

واقعاً، جدی جدی!

نویسنده: امیلی ریوار
ترجمه: پرناز نیری
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

نامزد

شکرگاه عجیب

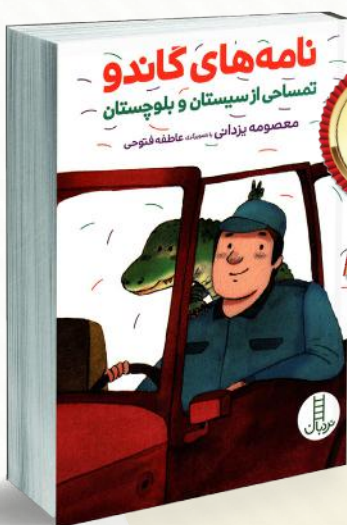
نویسنده: سمیرا آرامی
ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

اجازه هست؟

نویسنده: جان کلی
ترجمه: رضی هیرمندی
ناشر: پرتقال

● اردک دلش می‌خواهد دوستان جدیدی پیدا کند، برای همین تصمیم می‌گیرد عضو یک باشگاه شود. او به باشگاه شیرها، مارها و فیل‌ها می‌رود؛ اما اردک نمی‌تواند مثل شیرها غرش کند، مثل مارها هیس‌هیس کند و مثل فیل‌ها شیپور بزند، پس نمی‌تواند در هیچ‌کدام از این باشگاه‌ها عضو شود. خب او چه کند؟

نامه‌های گاندو: تمساحی از سیستان و بلوچستان

نویسنده: معصومه یزدانی
ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

● «گاندو» کوچولو از دوستش، «قورجان» می‌خواهد تا در صفحه خودش این متن را بنویسد: «خانم تمساحی، معروف به مامان گاندو، دارای پوست زیتونی مایل به قهوه‌ای، با پوزه‌ای پهن، دُمی خیلی قوی، قد دومتر و چهل و پنج سانتی متر و بسیار خجالتی، اما باهوش، اهل سیستان و بلوچستان، رودخانه «سرباز»، توسط شکارچی حیوانات اسیر شده است. هرکسی اطلاعاتی از او دارد، به پسرش، گاندو، خبر دهد تا از نگرانی دربیاید». قورجان برای انجام این کار از گاندو می‌خواهد که به مدرسه پیشاهنگی بازگردد و به «قاروک‌خان» بگوید که نوچ شدن دُمش تقصیر او نبوده است و ...

محمد رضا شرفی خوشان

× تألیف بیش از ۱۵ اثر داستانی ×
 برگزیده کتاب سال دفاع مقدس × مقام
 اول بهترین کتاب در سیزدهمین جشنواره
 انتخاب کتاب دوسالانه دفاع مقدس
 × برگزیده پنجمین جشنواره داستان
 انقلاب × برگزیده دهمین دوره جایزه ادبی
 جلال آل احمد × برگزیده نوزدهمین
 کنگره سراسری شعر دفاع مقدس ×

محمد مهدوی شجاعی

× دبیر ادبیات دبیرستان های تهران × عضو
 شورای نویسندگان مسجد جواد الائمه (ع)
 × مسئول داستان مجله کیهان بچه ها ×
 دبیر کارگاه قصه و رمان حوزه هنری × داور
 جشنواره های متعدد داستانی کشوری ×

حبیب یوسف زاده

× کارشناس ارشد مترجمی زبان انگلیسی
 × تألیف و ترجمه کتاب در زمینه رمان،
 زندگینامه و آموزش داستان نویسی × داور
 جشنواره کانون پرورش فکری کودکان
 و نوجوانان، جشنواره ادبی یوسف،
 جشنواره کتاب سال بنیاد حفظ آثار و نشر
 ارزش های دفاع مقدس، داور جشنواره
 کتاب سال شهید حبیب غنی پور و ... ×

بیانیه گروه داوران داستان نوجوان

بیانیه هجدهمین دوره جشنواره کتاب رشد- بخش رمان نوجوان خدای مهربان را از عمق وجودمان سپاسگزاریم که توفیق داشتیم در هجدهمین دوره جشنواره کتاب سال رشد افتخار همراهی و همکاری داشته باشیم؛ جشنواره های که می کوشد با معرفی آثار برتر، مخاطبین خود را در انتخاب منابع غنی و خواندنی یاری کند و با ارزش گذاری بر آثار رسیده- طبق معیارهای متعرف و مورد قبول صاحب نظران- ضمن تاکید بر بایستگی های ادبیات داستانی متعهد و با محتوا، گامی هرچند کوچک در اعتلای فرهنگ و ادبیات کشورمان بردارد.

فرآیند داوری در این دوره، ابتدا تعداد ۱۸۷ اثر رسیده به دبیرخانه جشنواره توسط گروه داوری مورد بررسی قرار گرفتند و به منظور حمایت از آثار خلاق تألیفی، آثار ترجمه که اغلب آثار کلاسیک دهه های قبل بودند و کتاب هایی که بازنویسی از متون کهن و غیره بودند، کنار گذاشته شدند و در نهایت تعداد ده اثر شایسته راهیابی به دور نهایی تشخیص داده شدند. سپس، با در نظر گرفتن معدل امتیازهایی که هر یک از اعضای گروه داوری در نظر گرفته بودند و بعد از تبادل نظر در خصوص کم و کیف آثار فوق، گروه داوری پنج اثر را به عنوان نامزدهای جشنواره معرفی نمودند. گروه داوری پس از جمع بندی و تطبیق دوباره نامزدها با معیارهای درج شده در فرم داوری، نتیجه نهایی داوری را به شرح ذیل اعلام نمود: ۱. کتاب طعم سیب زرد / نوشته ناصر یوسفی به عنوان اثر برگزیده هجدهمین دوره داوری کتاب رشد در بخش رمان نوجوان معرفی می شود. دلایل انتخاب: طعم سیب زرد اثر ناصر یوسفی یکی از معدود رمان هایی است که با تمرکز بر مشکلات نوجوانان و همچنین موضوعات مرتبط با زندگی و همسالان و تحصیلات آنان نوشته شده است. وجود چنین رمان هایی که راهگشا و امیددهنده اند به شرط بازنمایی و نشان دادن صحیح مسائل دنیای درونی نوجوانان بسیار لازم و بایسته است. ۲. پاییز مزه خرمالو می دهد / نوشته زهرا حیدری به عنوان اثر تقدیری هجدهمین دوره داوری کتاب رشد در بخش رمان نوجوان معرفی می شود. دلایل انتخاب: این اثر، داستانی خوشخوان و روان از تلاش های شخصیت نوجوانی دارد که در زمینه تاریخی ایام نزدیک به انقلاب اسلامی سعی دارد در نبود پدر، نقش خود را ایفا کند. هماهنگی شخصیت اثر با خلق و خوی استقلال طلبانه و رو به رشد شخصیت نوجوان و هم رنگی کنش های او با علایق مخاطب، اثر را علاوه بر بعد انقلابی آن قابل تأمل کرده است.

گروه داوری ضمن آرزوی استمرار این حرکت ارزشمند فرهنگی، بر این نکته تاکید می کند که به دلیل تاثیر عمیق داستان های اثرگذار بر دیدگاه و رفتار مخاطب و عملکرد آن به مثابه «شبییه ساز زندگی»، جا دارد آثار برتر جشنواره و حتی نامزدهای معرفی شده، به نحو شایسته ای ترویج و در تجهیز کتابخانه های عمومی و مدارس، مورد توجه قرار گیرند.

نامزد

آن سوی دریای مردگان

نویسنده: معصومه میرابوطالبی

ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

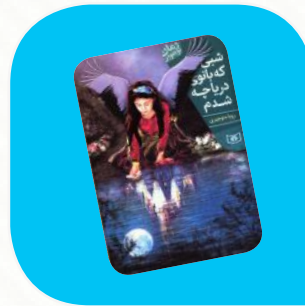

نامزد

شکارچی

نویسنده: سیدمحمد هاشمی

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

نامزد

شب که بانوی دریاچه شدم

نویسنده: رویا منوچهری

ناشر: قدیانی

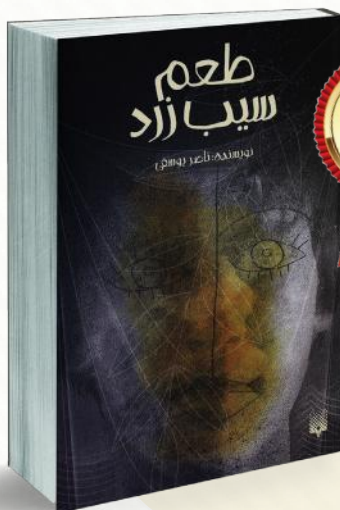
پاییز مزه خرمالو می‌دهد

نویسنده: زهرا حیدری

ناشر: قدیانی

● پدر «یونس» به علت اختلاف با مباشر ارباب سابق روستا و جروبخت با رئیس پاسگاه به زندان می‌رود و یونس مجبور می‌شود مسئولیت خانه و کارهای کشاورزی را به‌عهده بگیرد. روزی افرادی از شهر به روستا می‌آیند و زنی به نام «منیژه»، آن‌ها را به خانه یونس هدایت می‌کند. آن‌ها می‌خواهند مادر یونس، قالی‌ای ببافد با طرح چهره «فرح»، همسر «محمدرضا شاه» و قرار است قالی را روز زن به او پیشکش کنند...

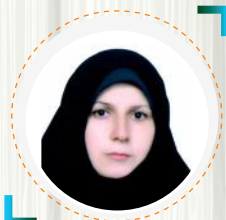
برگزیده

طعم سبب زرد

نویسنده: ناصر یوسفی

ناشر: پیدایش

● این داستان درباره جوانی به نام «سینا» است که پدرش، او و مادرش را رها کرده و رفته است؛ البته این اتفاق به دوران کودکی سینا برمی‌گردد و حالا او یک نوجوان است. رفتن پدر باعث اضطراب، ترس و شب‌اداری در سینا شده و این مشکلات تا نوجوانی همراه او باقی مانده است. سینا برای حل مشکلاتش، دوره‌های مشاوره و روان‌درمانی را پشت سر می‌گذارد و در این مسیر با پسری افغان، به نام «نثار»، دوست می‌شود. دوستی با نثار باعث می‌شود تا سینا از رهاشدگی دوباره بترسد و ...

آتوسا کلانتری هرمزی

× تألیف بیش از ۱۵ اثر داستانی ×
 برگزیده کتاب سال دفاع مقدس × مقام
 اول بهترین کتاب در سیزدهمین جشنواره
 انتخاب کتاب دوسالانه دفاع مقدس
 × برگزیده پنجمین جشنواره داستان
 انقلاب × برگزیده دهمین دوره جایزه ادبی
 جلال آل احمد × برگزیده نوزدهمین
 کنگره سراسری شعر دفاع مقدس ×

احمد نویدی

× دبیر ادبیات دبیرستان های تهران × عضو
 شورای نویسندگان مسجد جواد الائمه (ع)
 × مسئول داستان مجله کیهان بچه ها ×
 دبیر کارگاه قصه و رمان حوزه هنری × داور
 جشنواره های متعدد داستانی کشوری ×

عزت اله فولادی پور

× کارشناس ارشد مترجمی زبان انگلیسی
 × تألیف و ترجمه کتاب در زمینه رمان،
 زندگینامه و آموزش داستان نویسی × داور
 جشنواره کانون پرورش فکری کودکان
 و نوجوانان، جشنواره ادبی یوسف،
 جشنواره کتاب سال بنیاد حفظ آثار و نشر
 ارزش های دفاع مقدس، داور جشنواره
 کتاب سال شهید حبیب غنی پور و ... ×

بیانیه گروه داوران روانشناسی

روان شناسی و مشاوره به عنوان شاخه ای علمی، فراگیر و دانش ضروری و پایه، چراغ راه مربیان و در همه موقعیت های تربیتی و رشدی کاربرد دارد. بنابراین، تدوین و انتشار کتاب در این حوزه به عنوان راهنمای مربیان (معلمان) برای طراحی برنامه درسی، تسهیل و فراهم کردن تجارب یادگیری و نیز راهنمایی دانش آموزان برای بهبود و رشد همه جانبه (تحصیلی، شخصی/اجتماعی، شغلی و معنوی)، بسیار جدی و مهم است. حوزه آموزش و پرورش دارای گستره وسیع، و مخاطبان آن نیز متعدّداند. معلمان (مربیان) و مشاوران با وظایف مختلف از مخاطبان اصلی کتاب های گروه روان شناسی هستند. از این رو، توجه به این دو گروه مخاطب در سطح حرفه ای و عمومی و همچنین، سایر ذی نفعان (از جمله دانش آموزان) در ارزیابی کتاب های گروه روان شناسی مورد توجه بوده است. در چارچوب سند تحول بنیادین، وزارت آموزش و پرورش توجه ویژه ای به مشاوره تخصصی و استفاده از دانش روان شناسی، قائل است. براین اساس، در مدارس و دوره های تحصیلی حضور مشاوران پیش بینی شده است و استفاده معلمان از دانش روان شناسی و مهارت های مشاوره ای برای رشد و سلامت همه جانبه و متعادل دانش آموزان ضروری است.

جشنواره ی کتاب رشد، فرصتی برای ارائه و ارزیابی و انتخاب بهترین کتاب های منتشر شده را فراهم کرده است تا با مشارکت مؤلفان، مترجمان و ناشران و در معرض ارزیابی قرار دادن آثار خود، زمینه بهره مندی از نتایج و کیفیت بخشی هرچه بیشتر فراهم شود. در هجدهمین جشنواره کتاب رشد، تعداد ۲۴ اثر تألیفی و ۱۹ اثر ترجمه ای (جمعاً ۴۳ اثر) به مرحله اولیه داوری (غربالگری) و در نهایت، ۱۳ اثر به فرآیند داوری نهایی راه پیدا کرد. داوران بر اساس موازین و ملاک های علمی، همه ی مساعی خود را برای ارزیابی منصفانه و علمی به کار بسته اند. پس از داوری، ۴ اثر به عنوان نامزد مشخص شد و از میان آنها، دو کتاب (یک اثر تألیفی و یک اثر ترجمه ای) با توجه به ملاک های مختلف و به تربیت امتیاز مکتسبه، شایسته تقدیر دانسته و معرفی گردید.

انتظار می رود علاوه بر اولویت دادن به کتاب های تألیفی در حوزه روان شناسی و مشاوره، ترجمه کتاب ها با دقت علمی و توجه به مؤلفه های فرهنگی - تربیتی، نیاز گروه های تخصصی و موضوعی انتخاب شوند تا علاوه بر ارتقای علمی و تسهیل خدمات بهینه و کارآمد حوزه روان شناسی و مشاوره، بیش از پیش، به رشد رویکرد علمی فرهنگی و پاسخ لازم به نیاز کودکان، نوجوانان و جوانان جامعه توجه شود.

نامزد

آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان

نویسنده: رابرت وایس

ترجمه: مهرداد فیروزبخت

ناشر: دانژه

نامزد

معنای اضطراب

نویسنده: رولو می

ترجمه: عدنان اکبری

ناشر: دانژه

نامزد

روانشناسی یادگیری و آموزش

نویسندگان: مارک اسمیت/ جان اتان فیرث

ترجمه: سپندادر آزادصفت/ فرح‌انگیز نادمی/

طلیعه سعیدی رضوانی

ناشر: آوای نور

آموزش فنون و مهارت‌های جرات‌ورزی

نویسندگان: اسفندیار سیاه‌کمری/ سمیرا معصومیان

ناشر: دانژه

● دفاع از خود به شیوه‌ای آرام و بدون پرخاشگری، نیازمند تصحیح بینش و نگرش و آموختن روش‌ها و فنون آن است. کتاب حاضر در شش فصل، به ترتیب شامل «آشنایی با سبک‌های ارتباط، حقوق و مسئولیت‌های جرات‌ورزی، موانع جرات‌ورزی، حیطه‌های جرات‌ورزی، سنجش و اندازه‌گیری، و آموزش فنون جرات‌ورزی» است. این کتاب با توجه به فرهنگ ایران و بر اساس تجربه و تخصص مؤلفان با مراجعان ایرانی تنظیم شده‌است.

سمیه سادات میرمعینی

× عضو شورای ریاضی دفتر تالیف از سال ۸۷ الی ۹۰ × تدریس در مدرسه تلویزیونی ایران شبکه آموزش × تدریس در دانشگاه فرهنگیان × سرگروه درس پژوهی شهر تهران × مصحح آزمون های بین المللی تیمز × ارزیاب کتاب های کمک آموزشی ریاضی و منابع غیر مکتوب ×

محمد رضا سید صالحی

× مدرک تحصیلی دکتری ریاضی
× رییس گروه ریاضی دفتر تألیف ×

خسرو داوودی

× دکترای آموزش ریاضی × مدرس دوره های ابتدایی تا دبیرستان و دانشگاه های شهید رجایی و فرهنگیان × سردبیر سابق مجله های رشد برهان، رشد راهنمایی و رشد جوانه ×

بیانیه گروه داوران ریاضی

اهمیت درس ریاضی در اذهان عمومی به طور سنتی بالاتر از سایر حوزه ها بوده و به طور معمول به علل مختلف از جمله ضعف و ترس و در اندک مواردی علاقه ی دانش آموزان به این درس فروش کتاب های کمک درسی و کمک آموزشی در این حوزه بیشتر بوده و در نتیجه اقبال ناشران نیز بیشتر می باشد. با این وصف انتظار می رود در جشنواره رشد نیز شاهد همین موضوع باشیم. اما چنین نیست.

هجدهمین دوره جشنواره رشد در حالی آغاز شد که تعداد کتاب ی رسیده به بخش ریاضی کمتر از ادوار گذشته بوده و این روند نزولی چند سالی است که در حوزه ریاضیات که بیشترین امار را در مقایسه با سایر حوزه داشت مشاهده می شود و تامل برانگیز است. در یک نگاه کلی ۱۰ عنوان کتاب برای داوری وجود داشت که البته یک عنوان دوجلدی و یک عنوان ۶ جلدی هستند. هم چنین سه عنوان محتوای مشترک اما برای سه پایه ی متوسطه اول بودند که اگر این سه را یک عنوان فرض کنیم درواقع کار داوری با ۸ عنوان آغاز شد. در این بین تنها یک اثر برای معلمان وجود دارد و نیمی از آثار ترجمه است. از این ۸ عنوان ۵ تا برای ابتدایی، یکی برای متوسطه اول و ۲ عنوان برای متوسطه دوم بوده است. عموم آثار رسیده از نظر فیزیکی، ظاهری و کار هنری وضعیت مناسبی دارند و این موضوع نشان می دهد که ناشران به اهمیت آن واقف شده اند. هم چنین وجود کتاب هایی در دوره ابتدایی که با استفاده از داستان، سرگرمی و بازی های آموزشی تلاش دارند مفاهیم مجرد ریاضی را ساده سازی کنند قابل توجه است. مطابق معمول ادوار گذشته تعداد کتاب های مناسب برای معلمان، کارشناسان و دانشجویان بسیار اندک است و ناشران علاقه ای برای این آثار نشان نمی دهند. هم چنین اغلب کتاب هایی که به سطح مطرح شدن در جشنواره می رسد ترجمه است و نوعا بومی سازی هم نشده اند و نه تنها از نظر فرهنگی شرایط مناسبی ندارند، میزان انطباق آنها با برنامه درسی موجود نیز کم است. علاوه بر آن در هیچ یک از آثار رسیده ردپایی از فناوری های روز از جمله استفاده از واقعیت افزوده یا کدهای پیوند دهنده ی آثار مکتوب به فضای دیجیتالی و مجازی دیده نمی شود.

به نظر می رسد بعد از ۱۸ دوره برگزاری جشنواره لازم است در سیاست گذاری های جشنواره و حمایت های بعد از آن که سال ها است مغفول واقع شده است تجدید نظر شود تا انتخاب شدن در این جشنواره در فروش کتاب تاثیر گذار شود و به این ترتیب مولفان و ناشران انگیزه پیدا کنند که در مسیر اهداف جشنواره و بر اساس معیار های اعلامی تولیداتشان را جهت دهند و این جشنواره در تغییر ذائقه ی دانش آموزان و در نتیجه تغییر سبک درس خواندن و آموزش موثر واقع شود.

نامزد

مباحثی در ریاضیات گسسته سال دوازدهم

نویسنده: سیدحسین سیدموسوی

ناشر: مبتکران

نامزد

ریاضی شاد ۱

نویسنده: هوشنگ شرقی

ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان

نامزد

ریاضی شاد ۲

نویسنده: هوشنگ شرقی

ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان

مفاهیم کلیدی در تدریس ریاضیات دوره ابتدایی

نویسندگان: درک هی‌لاک / فیونا تنگاتا

ترجمه: محمد حسام قاسمی / زهرا گویا

ناشر: قدیانی

● ۴۳ مفهوم کلیدی در تدریس ریاضی دوره ابتدایی، موضوع اصلی این کتاب است که نویسنده آن‌ها را بررسی و به اختصار معرفی کرده است. توضیحات و مباحث پیرامونی و مفاهیم مربوط در بخش مخصوصی آمده‌اند. برای درک بهتر، نمونه‌های عملی مفهوم، به صورت تجربه‌های کلاسی و با عنوان مثال‌های عملی گنجانده شده‌اند. مفاهیم به ترتیب حروف الفبا و مستقل از یکدیگر تنظیم شده‌اند.

روش نقاط جرمی در حل مسائل هندسه

نویسنده: یانگ شنگ چن

ترجمه: هوشنگ شرقی

ناشر: پیدایش

● روش استفاده از نقاط جرمی یکی از تکنیک‌های حل مسائل هندسی به‌شمار می‌رود. این کتاب از نخستین کتاب‌ها در این زمینه است و کارآمدی روش الاکلنگ را در حل مسائل متعددی از آزمون‌های مهم و مشهور ریاضی نشان می‌دهد. کتاب پنج فصل دارد که عبارت‌اند از: مفاهیم اولیه و ویژگی‌ها؛ کاربرد مستقیم نقاط جرمی؛ حذف پاره‌خط‌ها؛ انشعاب نقاط جرمی؛ مسائل طول و سطح...

ملاحت نجفی

× دکترای تخصصی زبان و ادبیات فارسی
 × کارشناس گروه زبان و ادبیات فارسی
 × مدرس دانشگاه‌های فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی × عضو شورای اعتباربخشی کتاب‌های درسی × عضو هیئت تحریریه ماهنامه تربیت ×

صدف گلمرادی

× دکترای زبان و ادبیات فارسی × دبیر رسمی آموزش و پرورش × مدرس دانشگاه‌های پیام نور و الزهرا × داور شانزدهمین جشنواره کتاب رشد × داور چندین دوره جشنواره جوان دانش‌آموزی خوارزمی × داور و عضو کمیسیون پژوهش آموزش و پرورش ×

سیداکبر میرجعفری

× کارشناس و مؤلف کتاب‌های درسی × مؤلف همکار در هفت تألیف کتاب درسی دیگر × از مؤلفان کتاب‌های درسی زبان و ادبیات فارسی از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۳ × سرویاستار دفتر تألیف کتاب‌های درسی ×

بیانیه گروه داوران زبان و ادبیات فارسی

کتاب‌هایی که در این رشته باید داوری می‌شدند، تنوع زیادی داشتند. تصحیح دیوان شعرا، ترجمه داستان، زبان آموزی، فلسفه برای نوجوانان و... موضوعات این آثار را شامل می‌شدند. از مجموع این کتاب‌ها ده عنوان به مرحله بعد راه یافت که با توجه به موضوعات متنوع این ده عنوان، انتخاب کتاب برگزیده یا تقدیری از میان آنها کار ساده‌ای نبود. در نهایت هیئت داوران مجموعه چند جلدی «سال اولی، کتاب اولی» را به دلیل هدفمند بودن مجموعه در آموزش، به کارگیری زبان و ادبیات مناسب، تصویرهای جذاب و قطع درخور، برگزیده اعلام کردند. هم‌چنین کتاب «کند و کاو فلسفی برای نوجوانان» را که با استخراج نکات کلیدی داستان‌های منتخب سعی کرده است مهارت‌های فکر ورزی، استدلال و تشخیص سویه‌های مختلف پدیده‌ها را در مخاطب تقویت کند، شایسته تقدیر دانستند. در پایان پیشنهاد می‌شود جشنواره بخشی را به کتاب‌های ترجمه نیز اختصاص دهد تا آثار مناسب در این حوزه نیز به مخاطب معرفی شود.

نامزد

بیا نویسنده شو

نویسنده: ام‌البین عباس‌زاده

ناشر: جمال

کندوکاو فلسفی برای نوجوانان: داستان و راهنما

نویسندگان: سعید ناجی / سمانه عسکری / فاطمه یوسفی

ناشر: کرگدن

تقدیر

● در کلاس‌های فلسفی برای کودکان، برای شروع گفت‌وگو و کندوکاو فلسفی از محرک‌هایی استفاده می‌شود. این محرک‌ها معمولاً داستان هستند. برای اینکه داستان‌هایی که در این کلاس‌ها استفاده می‌شوند، بتوانند کندوکاو فلسفی ایجاد کنند، باید دارای ویژگی‌هایی باشند، از جمله، داشتن موضوع چالش برانگیز، بررسی مسائل و مشکلات روزمره کودکان و دغدغه‌های آن‌ها، ایجاد همذات‌پنداری و ملموس بودن. در این کتاب از هفت داستان استفاده شده است که بازنویسی و مناسب‌سازی شده از داستان‌های مشهور با بن‌مایه‌های فلسفی و اجتماعی هستند.

مجموعه کلاس اولی، کتاب اولی (سطح ۱ تا ۳)

نویسندگان: لاله جعفری / آتوسا صالحی /

مژگان کلهر / معصومه یزدانی

ناشر: افق

برگزیده

● کلاس اول دبستان فرصتی طلایی است برای کتاب‌خوان شدن کودکان. کتاب حاضر برای پرورش مهارت روان‌خوانی و کتاب‌خوانی کودکان تدوین شده است. این کتاب سطح اول از مجموعه‌ای چندجلدی است که پنج سطح دارد. سطح یک برای نوسوادانی است که درس‌های اول تا پنجم کتاب فارسی اول دبستان را تمام کرده‌اند و می‌خواهند کلمه‌خوانی و جمله‌خوانی را تمرین کنند. در پایان کتاب فعالیت‌هایی نیز برای تمرین بیشتر مباحث خوانده شده آمده‌اند.

اعظم غلامی

× رئیس دانشکده شهید شرافت × تدریس در دانشکده علوم دانشگاه اراک × تدریس در دانشکده علوم دانشگاه شاهد × تدریس در مراکز آموزش عالی دانشگاه فرهنگیان × عضویت در کمیته پژوهشی پژوهشکده برنامه ریزی درسی و نوآوری های آموزشی × همکاری با گروه علوم تجربی دفتر تالیف کتب درسی ×

الهه علوی

× دانش‌آموخته دبیری زیست‌شناسی و زیست‌شناسی گیاهی × مؤلف کتاب های درسی زیست‌شناسی و علوم تجربی × مترجم و مؤلف مقاله‌ها و کتاب‌های علمی آموزشی ×

سید علی ال محمد

× مشارکت در تألیف کتاب های درسی متوسطه دوم × ترجمه و تألیف ۲۷ عنوان کتاب و ۲۵ عنوان مقاله × دارای جوایز: کتاب سال جمهوری اسلامی ایران (دوره ۲۷)، کتاب فصل جمهوری اسلامی ایران (دوره ۵)، کتاب های برتر دانشگاهی (دوره ۲۱)، کتاب های آموزشی رشد، کتاب سال دانشجویی (دوره ۶) ×

بیانیه گروه داوران زیست‌شناسی

کتاب‌های آموزشی غیردرسی، اجزایی از بسته یادگیری به شمار می‌روند که در راستای اهداف، رویکرد و کارکرد برنامه‌درسی و همسو با سیاست‌های کلان تربیتی می‌توانند به گسترش سواد علمی، تعمیق و نیز تنوع محیط‌های یادگیری کمک کنند. این کتاب‌ها فرصتی گرانبها برای پرداختن به همه جنبه‌های تربیتی و یادگیری مورد نیاز مخاطبان و نیز توجه به اقتضائات بومی، محلی و منطقه‌ای هستند. اهمیت کتاب‌های آموزشی، با توجه به محدودیت‌های کتاب درسی در پرداختن به همه ابعاد مورد نیاز رشد و توانمندی دانش‌آموزان، نمایان‌تر می‌شود. در اسناد تحولی از جمله سند برنامه‌درسی ملی، تکلیف شده است تا به منظور ارتقا تربیت و یادگیری، زمینه‌های لازم برای مشارکت بیشتر آحاد جامعه در فرایند تربیت و یادگیری فراهم شود. بر این اساس جشنواره کتاب‌های آموزشی رشد، با هدف حمایت و معرفی آثار مناسب و متناسب با برنامه‌درسی، گامی در راستای بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود برای پرورش نسلی خلاق و توانمند است که مسئولانه و خردمندانه برای داشتن زندگی سالم، پویا و با نشاط تلاش می‌کنند. از آنجایی که مخاطبان این کتاب‌ها در پیکره آموزش و پرورش رسمی کشور هستند، ضروری است جهت گیری این منابع آموزشی، متناسب با سیاست‌های کلان تربیتی و آموزشی تبیین شده در اسناد تحولی باشد.

بیش از نیمی از کتاب‌های راه‌یافته به جشنواره، عمدتاً خلاصه‌ای از کتاب های درسی به همراه پرسش‌هایی غالباً حافظه‌ای بود. ارائه محتوا در این کتاب‌ها به شکلی است که دانش آموز را از انجام دادن کمترین تلاش برای استخراج مفاهیم و درک مطالب بی‌نیاز می‌کند.

در این جشنواره جای آثاری که در همسویی با برنامه درسی به پرورش خلاقیت، نوآوری، مهارت‌های تفکر، گسترش سواد علمی و فرهنگ پژوهش و کار علمی و عملی، ارتقا سلامت، شناخت و حفظ تنوع زیستی به رشته تحریر درآمده‌اند، به شدت خالی بود. انتظار می‌رود با بسترسازی مناسب و اتخاذ سیاست‌های حمایتی، در آینده نزدیک شاهد نشر چنین تولیداتی باشیم. قابل توجه است که در سال‌های نه‌چندان دور بخشی از آثار رسیده به جشنواره در زمره چنین کتاب‌هایی قرار داشت.

نامزد

بیومکانیک For Dummies

نویسنده: استیون تی مکا

ترجمه: الهام شیرزاد/ جواد سروستان/

حنیف پرسنده

ناشر: آوند دانش

راهنمای میدانی خزندگان و دوزیستان ایران

نویسنده: کامران کمالی

ناشر: ایرانشناسی

● در زبان فارسی، به جانورانی «خزنده» گفته می شود که هنگام حرکت شکم خود را روی زمین می کشد. سطح بدن خزندگان پوشیده از فلس و سپر است. این ویژگی یکی از تفاوت های ظاهری اساسی بین دوزیستان و خزندگان به حساب می آید دوزیستان مهره دارانی هستند که از نظر تکامل بین ماهی و خزندگان قرار گرفته اند. کتاب خزندگان و دوزیستان ایران به معرفی ۲۵۴ گونه از خزندگان و ۲۱ گونه از دوزیستان که در ایران زندگی می کنند می پردازد. این معرفی شامل تصاویر، پراکنش جهانی، پراکنش در ایران، مشخصات فیزیکی شامل رنگ، اندازه، فراوانی، وضعیت حفاظتی، زادآوری (تولید مثل) و تغذیه آن ها می باشد.

انسیه موسویان

× کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه علامه طباطبائی × مدیر آفرینش های ادبی و هنری کانون پرورش فکری کودکان × داور جشنواره های شعر فجر، کتاب برتر، دفاع مقدس و ... × کتاب های منتشر شده: مجموعه شعر "شب ستاره و گیسو" مجموعه شعر "گوش ماهی لب ریز" مجموعه شعر "بی تویی" و ... ×

حامد محقق

× مسئول کارگروه شعر کودک و نوجوان مرکز تحقیقات علوم بین رشته ای علوم انسانی و اسلامی دانشگاه امام صادق (ع) × عضو تیم تحقیقاتی دایره المعارف کودکان ایران × دبیر کارگروه ادبیات نهاد کتابخانه های عمومی کشور ۹۲-۹۴ × کارشناس ادبیات و ادبیات کودک نهاد کتابخانه های عمومی کشور ×

بابک نیک طلب

× فارغ التحصیل کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی × دآوری کتاب سال جمهوری اسلامی، کتاب سال دفاع مقدس، جشنواره بین المللی شعر فجر دربخش شعر کودک و نوجوان و جشنواره کتاب سال کودک و نوجوان کانون پرورش فکری و ... × نفر اول بخش شعر کودک و نوجوان در پنجمین جشنواره شعر فجر ×

بیانیه گروه داوران شعر، نثر ادبی و خاطره

آشنایی و خواندن آفریده های ادبی هر عصر به نثر و شعر از نیازهای مخاطبان کودک و نوجوان است. این مطالب در کنار آموزه ها و دانش های سامان یافته آموزشی موجب وسعت دید و گستره ذهن و زبان و پرورش خلاقیت مخاطبان و نسل آینده خواهد شد. در این مسیر شناساندن برترین و تاثیرگذارترین کتابها می تواند در شیوه مطالعه و دقت نظر دانش آموزان مفید و راهگشا باشد. شورای دآوری بخش شعر، نثر ادبی و خاطره در این دوره باتوجه به معیارهای دآوری و نیازهای گروه سنی مخاطبان به انتخاب نامزدهای برتر این بخش پرداخته است.

خوشبختانه با گذشت زمان و در طول سالهای مختلف هم گروههای سنی به تفکیک نیازها و امکانات ادبی شناخته شده اند و هم نویسندگان و پدیدآوردندگان و نشر دهندگان آثار ادبی متناسب با خواسته ها و دانایی های ایشان به تولید و تالیف ارزنده و شایسته همت کرده اند. ولی همواره کاستی های گوناگونی درانتشار و توزیع و پیوند مولف و مخاطب بوده و نمی توان اوج مطلوب را در نظر آورد. بنابراین بایستی با توقع رشد کیفی و کمی به گزینش نسبی بهترین نوشته ها مبادرت کرد. درعین حال به توسعه این گونه جشنواره ها و تشویق آفرینشگران آثار برای پرورش فکر و اندیشه فرزندان ایران امید داریم. تلاش برای نوآوری و کشف های تازه، توجه دادن مخاطبان به محیط پیرامون از زندگی شخصی تا گستره جهانی، به کار گیری سوژه های بکر و مضمون های جدید، استفاده بجا و خوب از آرایه های ادبی به ویژه قافیه در شعر خردسال. از نقاط قوت درمجموعه های شعر به نظر می رسد. درخصوص کتابهای نثر می توان به مواردی چون: عاری بودن از هرگونه خلاقیت، سستی وضعف زبان و در بهترین حالت یکنواختی و روانی زبان و بیان که به هیچ عنوان باعث جلب مخاطب نمی شود، تکراری و کلیشه ای بودن خاطره نویسی ها، عدم تناسب کتاب سازی ها با گروه سنی مخاطب اشاره کرد.

درکتاب های شعر نیز مواردی چون استفاده از تصویرهای تکراری، ضعف های زبانی و ساختار دستوری در بسیاری از شعرها، عدم تناسب تصاویر با محتوا و صور خیال، محدود شدن در قالب چهارپاره و تجربه نکردن سایر قالب ها و فرم های رایج قابل ذکر است. بدیهی است حضور تمام کتاب های منتشر شده در سال های مد نظر، دقت در گزینش و انتخاب های اولیه توسط کارشناسان دوره مقدماتی برای راهیابی آثار بهتر و بیش تر به مرحله پایانی، اختصاص جایزه و سهمیه مستقل برای هر رشته ادبی و حتی گروه های سنی مخاطب می تواند در گزینش نهایی برترین کتاب ها تاثیر گذار و چشم گیر باشد.

نامزد

باران در خودم می‌بارد

نویسنده: حسین تولائی

ناشر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

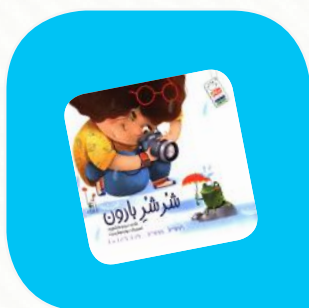

نامزد

بالای همه نوشته‌هایم نام توست

نویسندگان: اکرم کشایی

ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان

نامزد

شرشر بارون

نویسنده: مریم هاشم‌پور

ناشر: جمال

نامزد

به من بگو خال خالی

نویسنده: شهلا شهبازی

ناشر: سروش

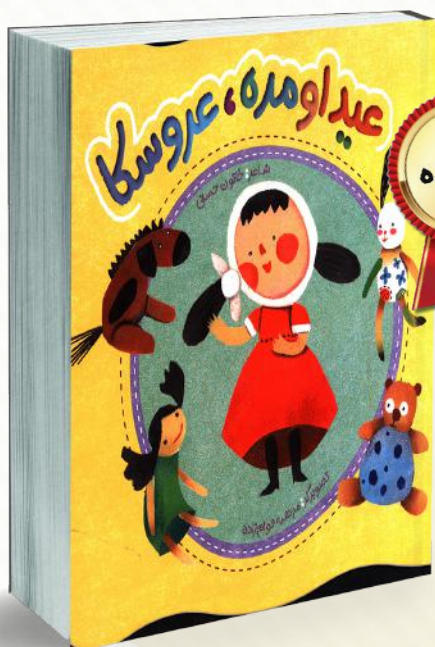

نامزد

لیاس پرپری

نویسنده: مریم هاشم‌پور

ناشر: سروش

عید اومده، عروسکا

نویسندگان: خاتون حسنی

ناشر: به نشر

● کتاب حاضر مجموعه‌ای از هفت شعر کوتاه برای کودکان است. در شعر اول، کودک که می‌داند عروسک‌هایش خانواده‌ای ندارند، از آن‌ها می‌خواهد که برای عید دیدنی به خانه آن‌ها بروند. شعر دوم، از زبان درختی روایت می‌شود که سنگینی برف را نمی‌تواند تحمل کند و برف که خجالت کشیده است از خدا می‌خواهد که زودتر آفتاب شود. شعر سوم از کبوتری می‌گوید که ...

ربابه فتحي

× کارشناس ارشد جغرافیای طبیعی
× مدرس دبیرستان‌های تهران × مدرس دوره‌های آموزش مدرسان کتاب‌های جدیدالتألیف ابتدایی و متوسطه اول ×
داوری چندین دوره جشنواره کتاب رشد ×

فریبرز بیات

× دکترای جامعه‌شناسی × سردبیر مجله رشد آموزش علوم اجتماعی × مدیر مسئول دو هفته نامه دانستیهای همشهری × معاون مدیر مسئول و مدیرمجلات و ضmann همشهری از ۹۷ تا سال ۹۸ × دبیر سایت علمی-آموزشی مدرسه همشهری ویژه آموزش و پژوهش ارتباطات اجتماعی از سال ۸۷ تا ۱۳۹۷ ×

وحید نقدی دورباطی

× کارشناس ارشد و دکترای جامعه‌شناسی از دانشگاه شهید بهشتی، گرایش بررسی مسائل اجتماعی ایران × عضویت در کارگروه برنامه ریزی درسی گروه آموزش علوم اجتماعی × عضویت در کارگروه تهیه محتوای آموزشی دانشگاه فرهنگیان × عضو هیأت تحریریه مجله رشد آموزش علوم اجتماعی ×

بیانیه گروه داوران علوم اجتماعی

هجدهمین جشنواره کتابهای آموزشی رشد در شرایطی برگزار شده است که اگرچه پاندومی کرونا فضای فرهنگی و نشر را دچار رکود و مراکز علمی و آموزشی و مدارس و کتابخانه‌ها را نیمه فعال و یا تعطیل کرده، اما در جهتی کاملاً معکوس و مثبت از نظر فرهنگی سبک زندگی پسا کرونا فرهنگ فراغت را تغییر داده است. جوانان و میانسالانی که سقف حوصله و تمرکزشان پایین بود، اکنون با مطالعه و کتاب دوباره آشتی کرده اند و کتاب خواندن به فرهنگ روز و یکی از گزینه های گذران اوقات فراغت تبدیل شده است. در چنین شرایطی برگزاری جشنواره کتابهای آموزشی رشد می تواند به فضای نشر، مطالعه و کتاب خوانی رونقی خاص ببخشد و فرهنگ مطالعه را در بین نسل جوان و فرهنگیان کشور بیش از پیش اشاعه دهد.

گروه داوری کتابهای علوم اجتماعی جشنواره رشد ضمن خرسندی از چنین چشم انداز های نویی در جهت توسعه فرهنگ کتابخوانی و مطالعه، با توجه به اهمیت و ضرورت عمومی کردن دانش اجتماعی از یک سو و توان و ظرفیت بالای حوزه نشر کتب علوم اجتماعی در کشور از سوی دیگر، نمی تواند نگرانی خود را از تعداد اندک کتابهای علوم اجتماعی راه یافته به جشنواره پنهان کند. ۳۲ کتاب راه یافته به مرحله داوری تنها گوشه کوچکی از مجموع کتابهای علوم اجتماعی منتشر شده طی این مدت توسط دانشگاهها و مراکز علمی، ناشران دولتی و خصوصی معتبر است و لازم است جشنواره سازوکاری برای حضور هرچه بیشتر کتابهای علوم اجتماعی منتشر شده در کشور در دوره های آتی تدارک ببیند.

اما کتابهای رسیده به جشنواره از برخی جهات نیز دچار ضعف، نقص و کاستی هایی بودند، از جمله :

- عدم تنوع ناشران و تراکم کتاب از چند ناشر کمتر شناخته شده
- جای کتابهای الکترونیکی و eBook در بین آثار رسیده به گروه علوم اجتماعی خالی بود.
- سوگیری غیر علمی و سیاسی برخی کتابها جنبه آموزشی و فرهنگی آنها را تحت الشعاع قرار داده بود.
- برخی کتابها صرفاً جمع آوری مصاحبه ها و یادداشت های مطبوعاتی بود.
- کتابها بیشتر متن محور بود و از عکس، تصویر، جدول، گراف، نمودارو شکل کمتر استفاده شده بود.
- عناوین برخی کتابها چندان محتوای کتاب را بازتاب نمی داد و کمتر می توانست با مخاطب ارتباط برقرار کند.
- طرح جلد و گرافیک و صفحه آرایی کتابها کمتر خلاقانه، ابتکاری و جذاب بود.

نامزد

اصول و مبانی ارزیابی تأثیرات فرهنگی:
اجرای طرح‌های مهم

نویسنده: علی‌قلی جوکار

ناشر: آثار فکر

نامزد

به پا خاستن برای انسانیت

نویسنده: جان ایزو

ترجمه: امیرمحمد پهلونژاد/ علی صاحبی

ناشر: دانژه

نامزد

میرزا حسن رشدیه بنیان‌گذار
مدارس نوین در ایران

نویسندگان: داریوش سازمند

ناشر: دانژه

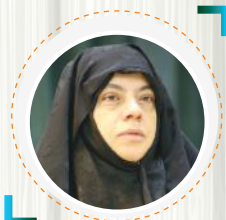
تاب‌آوری اجتماعی

نویسندگان: مریم عابدی جبلی/ مهناز احمدی/

حسن پیرزاد/ فرشته محلوچی

ناشر: فراگیران سینا

● تاب‌آوری، در بحران‌های اجتماعی نقش عمده‌ای ایفا می‌کند و شناخته‌شده‌ترین عاملی که با تاب‌آوری اجتماعی رابطه معکوس دارد «آسیب‌پذیری اجتماعی» است. در کتاب پیش رو نیز، تلاش بر این است برخی از مواردی که سهم عمده‌ای در اجتماعی شدن افراد دارد، از قبیل: جامعه‌پذیری و مسئولیت‌پذیری، کفایت اجتماعی، درونی کردن ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، تاب‌آوری هیجانی- اجتماعی، تنظیم هیجان، خود مراقبتی، مهارت‌های گفت‌وگو با رویکرد همدلی و گفت‌وگوی بین نسلی، بیان گردد.

مریم انصاری

- × کارشناس ارشد برنامه‌ریزی درسی
- × کارشناس ارشد فیزیولوژی جانوری
- × مدرس زیست‌شناسی × سرگروه
- زیست‌شناسی منطقه ۱۹ × کارشناس
- سابق زیست و علوم تجربی دفتر تألیف
- کتاب درسی ×

بهداد اصفهانی

- × کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی ×
- معاونت آموزش متوسطه منطقه ۲ تهران
- × کارشناس مسئول متوسطه دوره اول
- مناطق ۱۹ و ۲ تهران از سال ۹۳ تا ۹۶ ×
- مدرس روش‌های نوین تدریس × مؤلف
- مجموعه کتاب‌های علوم تجربی آشتی با
- علوم در جهت شیوه‌های نوین ارزشیابی ×

عابد بدریان

- × دکترای تخصصی شیمی × مدرس
- دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترا در
- دانشگاه × داور جشنواره کتاب رشد ×
- داور جشنواره هفته پژوهش ×

بیانیه گروه داوران علوم تجربی

شناخت طبیعت به عنوان بخشی از خلقت الهی یکی از اهداف اساسی آموزش علوم تجربی در کشور ماست. آموزش علوم با یادگیری مهارت‌های فرایند علمی و تفکر منطقی می‌تواند به درک عمیق دانش‌آموزان از مفاهیم علمی و ارتقای توانایی آنان در کسب آگاهی‌های لازم برای زیستن در دنیای پرچالش کنونی و آینده پیشرو منجر شود. کتاب‌های علمی آموزشی و کمک‌درسی به عنوان بخشی از آموزش غیررسمی می‌توانند به دانش‌آموزان و معلمان در این راه یاری برسانند؛ مشروط بر آنکه با برنامه آموزش علوم تجربی مدرسه‌ای مبتنی بر برنامه درسی و اسناد تحولی همگام و همراه باشند. در این دوره از جشنواره حدود هشتاد جلد کتاب و مجموعه کتاب مربوط به رشته‌های مختلف حوزه علوم تجربی در اختیار گروه داوران قرار گرفت که هدف اغلب آنها افزایش دانش‌آموزان بود. از نکات مثبت کتاب‌های این دوره می‌توان به افزایش شمار کتاب‌ها نسبت به دوره قبل، توجه بیشتر به رعایت استاندارد‌های نشر در کتاب‌ها، ارائه موضوع‌های کاربردی و مرتبط با زندگی مانند معرفی محیط زیست و جانوران ایران به گروه سنی دبیرستانی، آشنا ساختن دانش‌آموزان با چالش‌های جهانی محیط زیستی، معرفی محیط زیست مناطقی از جهان اشاره کرد. از مشکلات بررسی و داوری کتاب‌های این دوره فزونی تعداد کتاب‌های دانش‌آموزی و ترجمه شده، انگشت شمار بودن تعداد کتاب‌های تالیفی و نیز کتاب‌های آموزش دهنده مهارت‌های فرایندی علوم برای دانش‌آموزان و کتاب‌های مناسب آموزش علوم برای معلمان، نبود انطباق فرهنگی در برخی از کتاب‌های ترجمه شده با فرهنگ ایرانی و اسلامی، و با احترام به تلاش مترجمان محترم، شباهت و یکنواختی موضوع و سطح کیفی کتاب‌ها و مجموعه‌های ترجمه شده و عدم تفاوت و امتیاز چشمگیر در بین آنها بود. گروه داوران پیشنهاد‌های زیر را به منظور ارتقای کیفی کتاب‌های مناسب برای دانش‌آموزان و معلمان به مولفان، مترجمان و سایر دست‌اندرکاران نشر کتاب‌های آموزشی و کمک‌درسی ارائه می‌کند:

- تألیف کتاب‌هایی برای بیان مطالب و موضوع‌های علمی مرتبط با زندگی و فرهنگ بومی اسلامی - ایرانی با زبانی مناسب برای دانش‌آموزان سنین مختلف.
- توجه بیشتر به ابعاد فرهنگی کتاب‌های ترجمه شده از نظر انطباق با اهداف و رویکرد‌های اسناد تحولی آموزش و پرورش کشور.
- مشارکت با انجمن‌های علمی و تخصصی دانشگاهی و انجمن‌های علمی معلمان در تألیف و ترجمه کتاب‌های علمی به ویژه در تولید کتاب‌های آموزش مهارت‌های فرایندی، کاوشگری و آموزش علوم.
- استفاده از تخصص و ویراستاران علمی و ادبی در تولید کتاب‌ها به ویژه در کتاب‌های ترجمه شده و کاربرد معادل‌های درست و دقیق برای واژگان علمی.

نامزد

فضا و کیهان

نویسنده: پل دوزول

ترجمه: ابراهیم عامل محرابی

ناشر: میچکا

نامزد

۱۰۰ حقیقت درباره‌ی سرعت

نویسنده: استیو پارکر

ترجمه: مرتضی سعیدپور

ناشر: سایه‌گستر

نامزد

آزمایش‌های جدید و هیجان‌انگیز

نویسنده: هرمان کرکلی

ترجمه: سپیده خلیلی

ناشر: شرکت انتشارات ویژه نشر

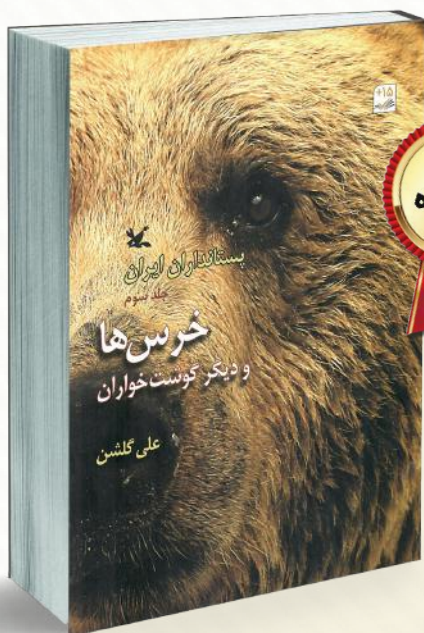
نامزد

سنگ‌های زمین: فسیل‌ها

نویسنده: ریکافو کتر

ترجمه: فاطمه محمدیان

ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان

خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران

نویسنده: علی گلشن

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

● آشنایی با گونه‌های ارزشمند پستانداران ایران، ایجاد علاقه نسبت به جانوران و میراث طبیعی و از بین بردن ترس و باورهای نادرست درباره برخی گونه‌های جانوری از اهداف این مجموعه چندجلدی هستند. کتاب حاضر خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران خشکی‌زی ایران را معرفی می‌کند. مخاطب در بخش نخست با خرس قهوه‌ای و در بخش‌های بعد با خرس سیاه آسیایی، راکون و اعضای خانواده راسوها و خدنگ‌ها آشنا می‌شود. ترتیب معرفی گونه‌ها بر اساس اندازه بدن آنهاست. کتاب شامل معرفی گونه، اطلاعات تکمیلی، واژه‌نامه و نمایه است.

میثم صداقت زاده

× کارشناس ارشد حقوق عمومی ×
مدرس دانشگاه‌های امام صادق(ع)، محمد رسول‌الله (ص) و اصفهان × داور همایش دین و نظریه فرهنگی × دبیر علمی سلسله نشست‌های سیاست‌گذاری فرهنگی × بین‌الملل شورای عالی انقلاب فرهنگی ×

روح الله رضا علی

× مشاور اجرایی رئیس سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی × مدرس دانشگاه تربیت معلم × تألیف دو کتاب روش‌ها و فنون راهنمایی در مشاوره و کتاب دانش تربیتی و تخصصی معلمان × سابقه داوری کتابهای کمک آموزشی × دانشجوی دکترای برنامه ریزی درسی ×

محمد طیب صحرایی

× دکترای جامعه‌شناسی سیاسی × همکار گروه معارف اسلامی دانشگاه امام صادق (ع) × همکار تأسیس دفتر اعزام مبلغ دانشگاه و مسئولیت دفتر در سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۳ × مدرس دانشگاه شهید شمس‌پور × مدیر کل فرهنگی سابق دانشگاه امام صادق(ع) ×

بیانیه گروه داوران علوم تربیتی

برای یک ملت که دارای عقاید و آرمان‌های الهی است در بلند مدت هیچ چیز به اندازه تعلیم و تربیت اهمیت ندارد و هر اندازه که در این عرصه سرمایه‌گذاری‌های به موقع، به اندازه و هوشمند صورت بگیرد، برداشت‌هایی سرشار و ارزشمند فراهم شود. در صورت فراهم شدن مجموعه از مقدمات و اقدامات ضروری و تکمیلی، جشنواره کتاب رشد می‌تواند یکی از بهترین سرمایه‌گذاری‌ها برای شناسایی، ارتقا و الگودهی از میان افراد و افکار برگزیده در جامعه ارزشمند فعالان عرصه تعلیم و تربیت باشد. ضمن قدرشناسی از زحمات کلیه دست‌اندرکاران این حرکت مفید، متأسفانه این جشنواره آن گونه که باید و شاید نتوانسته هم در جذب گسترده و حد اکثری نویسندگان تراز اول در موضوعات مرتبط و هم در معرفی و اثرگذاری در فرایندهای جاری در زمینه تعلیم و تربیت نقش شایسته‌ی خود را ایفا کند. این موضوع در طول زمان می‌تواند در تعداد و کیفیت کتابهای ارسالی به جشنواره اثرگذاری‌های نامطلوب داشته باشد. لذا نیازمند سیاست‌گذاری و اقدامات هدفمند ارتقایی در این زمینه است

البته در بین کتابهای ارسالی نمونه‌های بسیار خوبی از دغدغه‌مندی، توانمندی و آرایه وجود دارد که از آن جمله می‌توان به امتیازاتی مانند تالیفات خوب و متعدد از درون بدنه آموزش و پرورش بویژه دانشگاه فرهنگیان، نگاه‌های نظری استوار و قابل قبول در مبانی تعلیم و تربیت، توجه به اقتضائات بومی و ملی، پرداختن به موضوعات مورد نیاز و مبتلابه در سطوح مختلف و در عین حال نمونه‌های خوبی از کتابهای عملیاتی و اجرایی اشاره کرد.

در بین کتابهای ارسالی برخی نقاط ضعف چشمگیر تر است مانند ترجمه‌های ضعیف و چند پاره، نگاه‌های بعضاً غیر دینی به انسان و دانش آموز، موضوعات غیر بومی و غیر کاربردی برای کشور، کیفیت پایین چاپ، صفحه‌آرایی و کاغذ و... اشاره کرد.

شاید برخی پیشنهادها بتواند در بهبود اثرگذاری جشنواره کمک کند:

- تبلیغ مناسب رسانه‌ای برای جشنواره
- شناسایی نویسندگان فعال در هر سال و شناسایی کتاب‌های منتشر شده در هر سال در موضوعات جشنواره و دعوت برای شرکت در جشنواره
- عدم اکتفا به خود اظهاری نویسندگان برای شرکت در جشنواره
- معرفی تدریجی و نظام‌مند کتابهای برتر برای مدارس در طول سال تحصیلی و بازخورد گیری از مدارس درباره آنها

نامزد

معلم فکور

نویسندگان: سید محمد اکرمی / مزگان اسمعیل نیا

ناشر: بیژن یورد

نامزد

راهنمای یاددهی - یادگیری کلاسهای چندپایه

نویسنده: حمید امامی راد

ناشر: ضریح آفتاب

سمینه خوبی

- × کارشناس ارشد ارتباط تصویری ×
- × مدرس دانشگاه جامع علمی و کاربردی ×
- × مربی کانون پرورش فکری × مدرس کارگاه آموزشی استانی تصویرسازی هنرآموزان گرافیک × دبیر اجرایی مجله قاصد × داور جشنواره قامت دوست ×

خدیجه بختیاری

- × کارشناس ارشد هنر اسلامی × داور و ناظر هشت دوره جشنواره هنرهای تجسمی کشوری × داور و ناظر جشنواره خوارزمی × داور و ناظر مسابقات علمی مهارتی ×

حمید قاسم زادگان

- × دکتری مهارتی در حوزه سینما × عضو هیأت علمی و مدرس دانشگاه فرهنگیان تهران × مدیر گروه و مدرس فیلمسازی رشته سینما در دانشگاه جامع علمی و کاربردی × مسئول کمیته بررسی تألیف و چاپ کتب درسی هنر معاونت پژوهشی دانشگاه فرهنگیان × عضو هیئت تحریریه فصلنامه تخصصی رشد هنر ×

بیانیه گروه داوران فرهنگ و هنر

کتابهای کمک آموزشی در راستای اهداف آموزشی برنامه های درسی مصوب و درجهت آموزش مفاهیم، مبانی، اصول و مهارت ها درکنار محتوای آموزشی کتابهای درسی نقش مکمل در فرایند یاددهی-یادگیری را داشته و از این رو جایگاه این کتابها از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بنابراین هرچقدر این کتابها منطبق بر اهداف آموزشی و مبتنی براسناد تحولی نظام آموزشی رسمی کشور باشند کاربرد وسیعتری در میان مخاطبین پرشمار دانش آموزان، معلمان، هنرجویان و هنرآموزان خواهند داشت. اغلب کتابهای ارسال شده به جشنواره متأسفانه از ویژگی های مورد نظر جشنواره برخوردار نبوده و از میان انبوه کتابهای مشابه در بازار نشر تنها کتابهایی ارسال شده اند که یا ویژگی بارزی نداشته و یا بعنوان کتابهای کمک آموزشی مبتنی بر برنامه درسی شاخص های لازم را ندارند.

در میان کتابهای رسیده به مرحله داوری جشنواره برخی از کتابها سطوح مورد انتظار و شاخص های کتاب کمک آموزشی که در ارزیابی ملاک امتیازدهی هستند را داشته و از این رو بعنوان کتابهای نامزد برگزیده و تقدیری معرفی شده اند. عدم تناسب با برنامه های درسی و نیازهای مخاطبین، عناوین تکراری و پرشمار کتابهای مشابه در بازار نشر، نداشتن ساختار منسجم منطبق بر شاخص های مورد نظر برای کتابهای کمک آموزشی

هیئت داوران کتابهای کمک آموزشی رشد در زمینه فرهنگ و هنر ضمن قدردانی از زحمات مسئولین و دست اندرکاران هجدهمین جشنواره کتاب رشد، به اتفاق آرا پیشنهاد می دهند که جهت افزایش سطح رقابت و ارسال کتابهای مناسب برای کسب عنوان "کمک آموزشی" و در جهت تسهیل امر آموزش و پرورش به فرزندان این مرز و بوم، ناشران منتخب بیشتری را جهت شرکت در جشنواره ترغیب و تشویق کنند. همچنین پیشنهاد می شود به منظور توجه بیشتر به حوزه تربیت و یادگیری فرهنگ و هنر (که دراسناد تحولی و سند برنامه درسی ملی از آن بعنوان "فراحوزه ای" یاد شده است) و رعایت انصاف برای همه دوره های تحصیلی و گروه های آموزشی در این حوزه وسیع و پر مخاطب، سالهای آینده داوری کتابها به سه دوره تحصیلی ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم وفنی و حرفه ای تقسیم شود تا در مقایسه و رقابت، کتابهای بیشتر و متناسب با هر گروه سنی و با توجه به تفاوت نیازهای مخاطبین، از شانس راهیابی به مرحله نهایی بهره مند شوند.

نامزد

تاریخ طراحی گرافیک ایران

نویسنده: کامران افشار مهاجر

ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

نامزد

عروسک‌های نمایشی

نویسنده: لیندی رایت

ترجمه: آیرین غریب‌پور

ناشر: افق

نامزد

موسیقی‌دان کوچولو

نویسندگان: الگا بولاپوا/ الگا گتالوا

ترجمه: مسعود ابراهیمی

ناشر: گپسا

بیایید تار و سه‌تار بنوازیم (دفتر اول تا ششم)

نویسنده: کیوان ساکت

ناشر: واژیران

● مجموعه شش جلدی «بیایید تار و سه‌تار بنوازیم» به قلم کیوان ساکت دارای شش دفتر است. آشنایی با تار و سه‌تار، آموزش ردیف دشتی، آشنایی با ردیف اصفهان، تمرین‌ها و ضربی‌های متعلقات شور، تمرین و تئوری و ردیف و آهنگ و... از جمله مباحثی است که در این مجموعه ارائه شده است. همچنین در آخر کتاب زندگی‌نامه استادانی مانند: علی‌اکبر خان شهنازی، رضا محجوبی، پرویز مشکاتیان و مجید وفادار آمده است.

احمد رضا اعرابی

× کارشناس ارشد فیزیک × مدرس
فیزیک در مجتمع‌های آموزشی × سردبیر
مجله رشد آموزش فیزیک × همکار جهاد
دانشگاهی در طراحی و ساخت لامپ‌های
فرابنفش جیوه ×

سید هدایت سجادی

× دکترای فلسفه علم و فناوری (فلسفه
فیزیک) × استاد دانشگاه‌های صنعتی
شریف، شهید رجایی و هیئت علمی
دانشگاه فرهنگیان تهران × داور جشنواره
کتاب رشد ×

احمد احمدی

× کارشناس ارشد فیزیک × سرپرست
حوزه تربیت و یادگیری علوم تجربی ×
عضو هیئت تحریریه مجله رشد آموزش
فیزیک × کارشناس مسئول گروه فیزیک
دفتر تألیف کتاب‌های درسی × داور
جشنواره‌های کتاب رشد ×

بیانیه گروه داوران فیزیک

می‌دانیم هر کتابی سبب ارتقاء شایستگی‌های مخاطبان نمی‌شود و حتی در برخی از موارد، مخاطب خود را از اهداف اصلی آموزش دور می‌کند. جشنواره‌هایی مانند جشنواره رشد کمک می‌کنند تا مخاطبان کتاب‌ها، با اثرهای مناسب و ارزشمند در هر حوزه، بر اساس شاخص‌های در نظر گرفته شده برای داوری، آشنا شوند.

گروه داوری فیزیک هیجدهمین جشنواره کتاب‌های آموزشی و تربیتی رشد، پس از بحث و گفت‌وگوهای فراوان، از میان کتاب‌های معرفی شده، ۱۰ عنوان را در مرحله غربالگری برگزید. درصد بالایی از این کتاب‌ها در زمینه دانش افزایی دانش آموزان در موضوع فیزیک نجوم و اختر فیزیک بوده است. در مرحله دوم داوری ۵ کتاب که امتیاز بالاتری کسب کرده بودند، نامزد دریافت جایزه شدند، و در مرحله آخر از بین کتاب‌های نامزد شده، هیئت داوران هیچ‌کدام از کتابهای موجود را شایسته دریافت عنوان برگزیده تشخیص نداد، فقط یک کتاب (به زبان اینشتین) را به علت ارائه مفهومی و نسبتاً ساده و روان یک نظریه پیچیده و نگاه تاریخی علمی آن، شایسته تقدیر شناخته است. هر چند در مقدمه مترجم کم و کاستی‌هایی نیز وجود داشت.

هیئت داوران گروه فیزیک، ضمن تقدیر و تشکر از مؤلفان، مترجمان و ناشران؛ توجه این عزیزان را به موارد زیر در تولید اثراتشان جلب می‌نماید:

- توجه بیش از پیش به برنامه درسی ملی و بیانیه حوزه تربیت و یادگیری علوم تجربی در این سند و تلاش برای حرکت در چارچوب آن

- استفاده از شیوه‌های نوین آموزشی در راستای تحقق اهداف برنامه درسی

- یادگیری راه یاد گرفتن، ارتقای خواندن و درک مطالب علمی و پرورش تفکر نقاد، خلاق و علمی در دانش آموزان

- تألیف کتاب‌های روشی و آموزش محور (مثلاً روش‌های کاوشگری، حل مسئله، پروژه محور و...)

- توجه بیشتر به اصول زیبایی‌شناسی و تصویرگری کتاب‌ها، متناسب با ارزش‌های فرهنگی و بومی

- توجه به ایجاد انگیزه در مخاطبان در محتوای نوشتاری کتاب‌ها

- تألیف کتاب‌هایی براساس یافته‌های جدید در حوزه فیزیک با زبان و بیان ساده (کتاب‌های دانش افزایی به روز)

- ذکر منابع و مأخذ، واژه نامه و نمایه در کتاب‌ها و رعایت حقوق معنوی و رعایت استانداردهای ارجاع‌دهی و منبع نویسی

نامزد

قوانین ستاره‌ها، کهکشان‌ها و کیهان‌شناسی

نویسنده: صمد غلامی

ناشر: رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)

نامزد

فراگیری فعال نجوم

نویسنده: مایکل زیکلینگ

ترجمه: فرهاد ذکاوت

ناشر: رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)

نامزد

دانش‌نامه موضوعی دانش و فناوری

نویسنده: نعمت‌الله گلستانیان

ناشر: میچکا

به زبان اینشتین

نویسنده: ریچارد ولفسون

ترجمه: آرشد ظهوریان پردل

ناشر: مؤسسه فرهنگی فاطمی

تقدیر

● در این کتاب نویسنده کوشیده است در شانزده فصل با رهیافتی مفهومی و تاریخی به نظریه «نسبیت» انیشتین بپردازد. نظریه نسبیت دو نظریه اصلی و معروف نسبیت خاص و عام آلبرت انیشتین را در بر می‌گیرد. ایده اصلی این نظریه که کتاب آن را تشریح کرده است، آن است که زمان و فضا باهم مرتبط هستند نه جدا از هم و ثابت. بخشی از فصل‌های کتاب به این ترتیب موضوع بندی شده‌اند: بحران در فیزیک، کش آمدن زمان، زمین و آسمان متحرک، سفر به درون.

دانش‌نامه موضوعی دانش و فناوری: نور و انرژی

نویسنده: نعمت‌الله گلستانیان

ناشر: پیدایش

تقدیر

● علم عبارت‌است از شناخت روشمند جهان فیزیکی یا مادی که از راه مشاهده و آزمایش حاصل می‌شود و فناوری با ابزار و روش‌های اجرایی برنامه‌ها سر و کار دارد. کتاب حاضر جلد ششم از دانش‌نامه‌ای ۹ جلدی است که تلفیقی از دانش و فناوری موضوعی را ارائه داده‌است. این جلد به موضوع «نور و انرژی» می‌پردازد؛ مفاهیمی مانند «گرما و نور حاصل از خورشید، انتقال گرما، ترمودینامیک، بازتاب و شکست نور، عدسی‌ها و آینه‌ها، رنگ‌ها، عکس‌برداری و فیلم، انرژی نوری، و لیزرها و تمام نگاری.» در پایان کتاب نیز اطلاعاتی تکمیلی مثل عددها و یکاهای اندازه‌گیری، شکل‌های هندسی و اختراعات آمده‌اند.

معصومه نوری

× دانشجوی دکترا مدیریت فناوری
اطلاعات × داور چند دوره جشنواره
کتاب رشد × داور جشنواره تألیفات
استانی کار و فناوری × کارشناس مسئول
فناوری اطلاعات از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۰.
کارشناس کار و فناوری × مدرس دانشگاه
پیام نور تهران ×

محسن کیالاشکی

× مؤلف کتاب‌های درسی و عضو کمیسیون
برنامه ریزی دفتر تألیف فنی و حرفه ای
× مخترع موتورسیکلت الکتریکی × عضو
بنیاد ملی نخبگان تقدیر شده جشنواره
ملی حرکت × دانشجوی دکترای مطالعات
برنامه درسی در دانشگاه علامه طباطبائی
× داور جشنواره نوجوان خوارزمی،
جشنواره ملی جابر ابن حیان و ... ×

حمید یزدانی

× هنرآموز رشته برق و الکترونیک ×
کارشناس گروه‌های آموزشی - ربوکاپ
× کارشناس مسئول آزمون های فنی
و حرفه ای × کارشناس مسئول کاردانش ×
کارشناس رشته های علوم و فنون دریایی
× کارشناس رشته مکاترونیک × رئیس
گروه برق × رئیس حوزه تربیت و یادگیری
کاروفناوری ×

بیانیه گروه داوران کار و فناوری

داوران گروه کار و فناوری از تمامی مسئولین و دست اندرکاران جشنواره که در این موقعیت همه‌گیری بیماری، نهایت تلاش خود را برای هر چه بهتر برگزار نمودن جشنواره کتاب های رشد انجام داده اند، نهایت تشکر را دارند. در این دوره از جشنواره، به یمن وجود سایت آنلاین داور، علیرغم وجود محدودیت ها برای برگزاری جلسات، روند داورى ها بسیار روان و سریع صورت گرفت و کتاب های تقدیری این گروه در مدت زمان کوتاهی، مشخص شدند. در جشنواره امسال، کتاب های بسیار خوبی در گروه کار و فناوری شرکت کرده بودند. با مقایسه عناوین و محتوای کتاب ها با کتاب های سال های گذشته جشنواره، مشخص می شود که ناشران محترم توجه ویژه‌ای به این گروه در زمینه های مهارت آموزی برای دانش آموزان داشته اند که جای تقدیر دارد. خصوصا کتاب های متعددی در موضوع افزایش سواد مالی دانش آموزان ارسال شده بود که نشان دهنده توجه مولفان و مترجمان و همین طور، درك نیازهای روز جامعه و دانش آموزان است. نکته قابل توجه نسبت به سال‌های گذشته این بود که به نسبتی که تعداد عناوین کتاب های مربوط به مهارت های دست ورزی و دانش افزایی، بیشتر شده بودند، به همان نسبت نیز کتاب های حوزه علوم رایانه بسیار کم شده بودند که جای تعمق دارد. نکته قابل توجه دیگر که در این گروه، هر سال مشاهده می شود، تعداد بالای کتاب های ترجمه نسبت به کتاب های تالیفی است. امیدواریم ناشران محترم و مولفان و صاحب نظران، تالیف این نوع از کتاب ها را نیز در دستور کار خود قرار دهند، چرا که نیاز جوامع به آموزش عرصه های مهارت آموزی روز به روز بیشتر می‌شود و این امر، لازمه پیشرفت در عرصه تولید و فناوری کشورهاست.

نامزد

فنجان‌های سفارشی

نویسنده: یوسوکه یونه‌زو

ترجمه: حدیث رگبار

ناشر: قدیانی

نامزد

خودت اختراع کن

نویسندگان: اندرو ری / لیزا ریگان

ترجمه: افسانه حجتی طباطبایی

ناشر: طلایی

نامزد

علم و فناوری

نویسنده: ریچل فرث

ترجمه: ابراهیم عامل محرابی

ناشر: میچکا

کازیمیر کاربلد

نویسنده: لارس کلیتینگ

ترجمه: بنفشه نفیسی

ناشر: نوشته

● این کتاب شامل پنج داستان باعنوان‌های «کازیمیر کاربلد» است که در هر داستان ماجراهای "کازیمیر" که یک موش صحرایی است، روایت می‌کند. این داستان‌ها کودکان را با مشاغل مختلف از جمله آشپزی، خیاطی، دوچرخه‌سواری، کشاورزی و نقاشی آشنا می‌کند. تصاویر کتاب به فهم بیشتر مطالب کمک میکند.

آزیتا محمودپور

× رئیس گروه برنامه ریزی آموزشی و
درسی دانش آموزان دارای مشکلات
ویژه یادگیری سازمان آموزش و پرورش
استثنایی کشور × دارای مقالات و تألیفات
متعدد ×

علی اسلامبولچی مقدم

× فوق لیسانس کودکان استثنایی از
دانشگاه تهران × عضو شورای بررسی
آثار و تألیفات سازمان آموزش و پرورش
استثنایی کشور از سال ۱۳۷۷ تا پایان
سال ۱۳۸۱ × عضو شورای برنامه ریزی
درسی دوره تربیت معلم رشته آموزش
و پرورش استثنایی، دفتر برنامه ریزی و
تألیف کتب درسی به مدت یک سال ×

محمد نیک افروز

× کارشناس ارشد آموزش زبان انگلیسی
× مدرس دانشگاه‌های پیام نور، آزاد
اسلامی اهواز و دانشگاه فرهنگیان چمران
× داور جشنواره محتوای الکترونیکی رشد
و داور نرم‌افزارهای حوزه سلامت وزارت
بهداشت ×

بیانیه گروه داوران کودکان استثنایی

گروه‌های افراد با نیاز ویژه، طیفی از جامعه را در بر می‌گیرند که با توجه به فراوانی کمتر آن‌ها نسبت به سایر گروه‌های جامعه، طبقه‌بندی متعدد و گسترده‌تری از افراد را شامل می‌شوند. این امر به خودی خود، طیف گسترده‌ای از نیازها بخصوص در حوزه تامین محتواهای علمی و کاربردی در موضوعاتی چون تشخیص، درمان، توانبخشی، آموزش و ... را ایجاد می‌نماید که لازم است برای پاسخ‌گویی به نیازها، محتواهای ارزشمندی تألیف و یا ترجمه شود. کارهای بسیار خوبی از گذشته تا کنون صورت گرفته است ولی بعضاً به برخی از نیازهای به خوبی پرداخته نشده است. موضوع کودکان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، یکی از حوزه‌هایی است که اخیراً بیشتر از بقیه به آن توجه شده است و گستره و طیف خدماتی که به این گروه ارایه می‌گردد به نسبت گذشته بیشتر شده است. این امر می‌تواند تا متخصصین این حوزه از طریق تألیف محتواهای ارزشمند و کاربردی به غنای این حوزه بپردازند. البته بعضاً کتاب‌های بسیار خوب و کاربردی ترجمه و یا تألیف می‌شود ولی نسبت کارهای بدیع و نو به مراتب کمتر از کارهای ترجمه‌ای و گردآوری است. همچنین میزان مشارکت مولفان و ناشران محترم در این حوزه، با توجه به ضرورت این امر، چشمگیر نیست. شاید اگر مولفین و ناشران نیازهای دستگاه‌ها و نهادهایی مرتبط با این حوزه را استحصال نمایند و سپس براساس نیازهای آنها به تألیف اقدام نمایند، شاهد کتاب‌های غنی‌تر و کاربردی‌تر باشیم.

- نقاط قوت بصورت عمومی به شرح زیر می‌باشد:

موضوع بندی و بخش بندی نسبتاً مناسب/ رعایت توالی محتوایی/ توجه به تعمیق و تثبیت یادگیری/ استفاده از جدیدترین دستاوردهای علمی و به کارگیری اطلاعات بر اساس شواهد علمی/ کاربردی بودن محتوای تدوین شده

- نقاط ضعف بصورت عمومی به شرح زیر می‌باشد:

تعداد زیادی از آثار ارسالی مختص یک حوزه بوده و بهتر است در تمام زمینه‌ها آثار ارسال گردد/ عدم توجه به نیاز جامعه در خصوص تولید محتوا/ تکراری بودن موضوعات ارسالی/ عدم توجه به ویژگی‌ها و نیازهای گروه هدف و وجود نگاه یکسان و مشابه در طراحی محتوا/ عدم توجه به سال انتشار محتوا جهت آثار ترجمه‌ای و به روز نبودن آن/ عدم توجه به استفاده از ادبیات مشترک در کل اثر ارسالی و استفاده از اصطلاحات مشابه در یک کتاب/ تمایل بیشتر به کارهای انفرادی و عدم توجه به تدوین گروهی اثر.

پیشنهاد می‌شود تا ناشران و مولفان محترم با نیازسنجی از حوزه‌های علمی، آموزشی، توانبخشی و کلیه دست‌اندارکاران، موضوعات و نیازهای روز آنها را استحصال و سپس نسبت به ترجمه و یا تألیف آثار اقدام نمایند تا شاهد محتواهای غنی‌تر و کاربردی‌تر باشیم.

نامزد

دلیل پریدنم

نویسنده: نائوکی هیگاشیدا

ترجمه: شمیم شرافت/ کیانا تقی‌خان

ناشر: شرکت نشر فراروان

نامزد

اگر هفت‌بار زمین خوردی، بار هشتم بلند شو!

نویسنده: نائوکی هیگاشیدا

ترجمه: شمیم شرافت/ کیانا تقی‌خان

ناشر: شرکت نشر فراروان

نامزد

کم‌توانی ذهنی

نویسنده: عباسعلی حسین خازنده

ناشر: آوای نور

نامزد

اختلال‌های حرکتی

نویسنده: سازمان بهداشت و سلامت نیویورک

ترجمه: سعید رضایی

ناشر: آوای نور

حوری قاهری

× کارشناس ارشد ژئومورفولوژی × مدرس آموزش و پرورش × سرگروه جغرافیای شهر تهران × عضو شورای برنامه ریزی گروه جغرافیای دفتر تألیف × عضویت در هیئت تحریریه مجله رشد جغرافیا ×

سوسن نوروزی

× ۲۷ سال خدمت در معاونت آموزش متوسطه، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش و دفتر تألیف کارشناس گروه مطالعات دفتر تألیف × عضو شورای برنامه ریزی و نظارت بر تألیف محتوای کتابهای مطالعات اجتماعی در پایه های پنجم ابتدایی، هشتم و نهم دوره اول متوسطه ×

محسن صحرایی

× کارشناس ارشد روان شناسی تربیتی × مدرس رسمی دوره های آموزش خانواده × عضو گروه استاندارد سازی دفتر تکنولوژی آموزشی وزارت آموزش و پرورش × عضو گروه دبیران پژوهشگر در طرح اصلاح و بازنگری کتب درسی در سال ۱۳۹۲ × عضو گروه آموزشی درس مطالعات اجتماعی آموزش و پرورش منطقه ۴ ×

بیانیه گروه داوران مطالعات اجتماعی

مطالعات اجتماعی با داشتن حوزه ای وسیع این قابلیت را دارد که بستری مناسب جهت رشد و پویایی مهارت های اجتماعی و ایجاد نگرشی تعاملی و سازنده با محیط جغرافیایی، در فرد فراهم آورد. بالندگی هر جامعه ای از تغییر در افراد جامعه آغاز می شود و دامنه گسترده مطالعات اجتماعی در حوزه تاریخ، جغرافیا، علوم اجتماعی، اقتصاد و... می تواند مسیر را برای ایجاد این تغییرات هموار نماید. از میان ۳۷ عنوان کتابی که در جشنواره شرکت داشتند ۱۰ اثر به عنوان کتاب های درجه یک به مرحله نهایی راه یافتند. در این بین موضوعات مرتبط با محیط زیست بیشترین عناوین را به خود اختصاص داده اند و عناوین مرتبط با حوزه علوم اجتماعی در مرتبه بعدی قرار دارند. در این میان جای خالی کتاب های جغرافیایی و تاریخی همچنین حوزه اقتصاد بسیار محسوس است که با توجه به ساعات محدود این درس ها در مدارس نقش کتاب های کمک آموزشی و دانش افزایی در این حوزه اهمیت شایان توجهی دارد.

از نقاط قوت کتاب های این دوره می توان به موارد زیر اشاره نمود:
توجه به اهمیت کشف و تجربه در یادگیری (خصوصاً در آثار ترجمه شده)/ ارائه شیوه های عملی و تجربه شده در ارتباط با حفاظت از محیط زیست / استفاده از شیوه روایت پژوهی در برخی آثار تالیفی/ وجود آثار ترجمه شده با بیانی روان و ساده و متناسب با سن مخاطب/ ارتقا کیفیت ظاهری و جذابیت های بصری کتاب ها
از نقاط ضعف کتاب های این دوره می توان به موارد زیر اشاره نمود:
کاهش چشمگیر تعداد کتاب های تالیفی/ تنوع بسیار کم موضوعات در آثار ارائه شده/ شیوه ارائه یکسان و یکنواخت در آثار تالیفی و عدم تناسب این شیوه با نیازها و روحیات مخاطب/ عدم توجه به تاثیر لذت کشف و تجربه در بیان محتوا، خصوصاً در آثار تالیفی

با سپاس از ناشران و مولفان محترم این حوزه پیشنهاد می شود:
- نیازها و علایق مخاطبان در تألیف مورد توجه قرار گیرد
- از شیوه های جدید آموزشی و پژوهشی در سطح جهان استفاده شود.
- همه موضوعات این حوزه، در تألیف آثار در نظر گرفته شود.
- موضوعات ارائه شده، اهداف و مفاهیم کتاب های درسی این حوزه را پوشش دهد.
- تقویت مهارت های اجتماعی، جغرافیایی و... به طور ویژه در دستور کار ناشران و مولفان محترم قرار گیرد.

نامزد

مجموعه چهار جلدی: کتابدار دوست‌داشتنی ما

نویسنده: تونی بارثو

ترجمه: فرمهر منجزی

ناشر: میچکا

نامزد

مصرف آب

نویسنده: سالی هیوئیت

ترجمه: رؤیا رضوانی

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

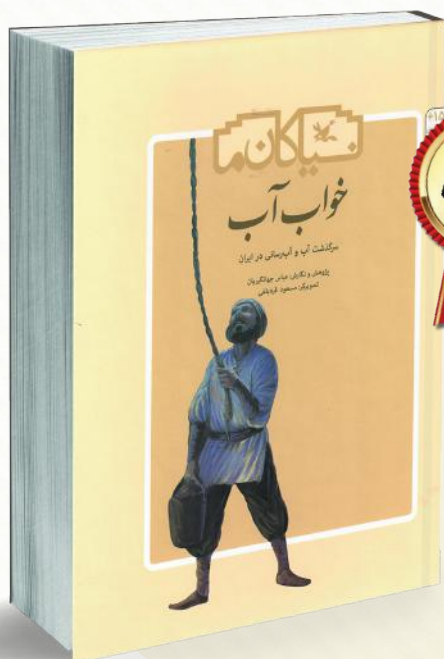
نامزد

محیط زیست از علم تا عمل

نویسنده: رابرت سندن

ترجمه: محمدرضا داهی

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

خواب آب: سرگذشت آب و آبرسانی در ایران

نویسنده: عباس جهانگیریان

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

● آب در زندگی اهمیت بسیار دارد. این کتاب سرگذشت پیدایش و زندگی‌سازی آب را شرح می‌دهد. پیدایش قنات و ظهور تمدن‌های جدید، مقنی‌ها، مهندسی طراحی و ساخت قنات، سد بند و نقش آن در مهار آب رودخانه‌ها، ویژگی‌های متفاوت سدهای ایرانی، سدگرگر، سدهای قوسی، آب‌انبار، تصفیه آب، میراب، کوزه و تاریخ پیدایش آن، و ساعت آبی از مواردی هستند که در این کتاب بیان شده‌اند.

چهارمین
روزنامه کتاب رشد

صدیقه حسن زاده

× کارشناس سینما گرایش کارگردانی فیلم
از دانشگاه سوره × کارشناس ارشد MBA
گرایش مدیریت استراتژیک از دانشگاه
پیام نور × کارشناس مسئول تئاتر در
مدیریت تئاتر کانون پرورش فکری ۸۴-۸۷
× معاون و جانشین مدیر مرکز تئاتر کانون
پرورش فکری ۸۷-۸۹ × مدیر مرکز ملی
اسپنژ ایران ×

منوچهر اکبرلو

× دبیر ادبیات دبیرستان های تهران × عضو
شورای نویسندگان مسجد جواد الائمه (ع)
× مسئول داستان مجله کیهان بچه ها ×
دبیر کارگاه قصه و رمان حوزه هنری × داور
جشنواره های متعدد داستانی کشوری ×

حسن دولت آبادی

× دارای درجه هنری یک × نویسنده ۷۰
کتاب، ۲۲۰ نمایشنامه و چاپ حدود ۵۰
مقاله × کارگردان، پژوهشگر، مدرس
دانشگاه، مدیر هنری × داور جشنواره های
بین المللی تئاتر فجر، کتاب رشد، کودک
و نوجوان وزارت ارشاد، کودک و نوجوان
سازمان بهزیستی، دانش آموزی وزارت
آموزش و پرورش و ... ×

بیانیه گروه داوران نمایشنامه و فیلمنامه

جشنواره کتاب رشد از مهمترین جشنواره های کشور است و از فرصت و توان لازم برای تاثیرگذاری و جریان سازی در عرصه نشر، خصوصاً انتشار کتاب های مناسب کودک و نوجوان برخوردار می باشد. تعداد کتاب های بررسی شده و نیز ناشرین این بخش بسیار محدود است. جشنواره نیازمند شاخص های ارزیابی است تا موجب سرمایه گذاری و تعیین سیاست برای ناشرین این عرصه شود. مهم ترین نقطه قوت، برگزاری جشنواره ی با قدمت و موثر کتاب رشد است. نمونه های بسیار معدود آثار این بخش جشنواره، از قابلیت تاثیرگذاری برخوردارند. عدم رعایت اصول ویرایشی، نسخه خوانی و حتی شکلی اغلب آثار. با توجه به محبوبیت نمایش در میان کودکان و نوجوانان، اغلب آثار بررسی شده قادر نیستند دانش آموزانی را که به امکانات تکنولوژیک جذاب دسترسی دارند جذب نمایند و جریان سازی کنند. پیشنهادات:

- ۱- با توجه به تعداد قابل ملاحظه ناشرین تولیدکننده کتاب با موضوع نمایش نامه و فیلم نامه در کشور، به آثار چند ناشر محدود اکتفا نکرده و با اعلام فراخوان، نسبت به دریافت آثار کیفی ناشران دیگر نیز اقدام شود.
- ۲- در فراخوان محدوده سنی فعالیت مورد نظر این جشنواره اعلام گردد تا نمایش نامه ها و فیلم نامه های مناسب دبیران نیز به جشنواره راه یابد.
- ۳- با توجه به این که تئاتر و فیلم و به تبع آن نمایشنامه و فیلم نامه دو گونه متفاوت هستند، پیشنهاد می شود این آثار، در دو بخش مجزا بررسی شوند.

نامزد

پول تقلی

نویسنده: منوچهر اکبرلو

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

نامزد

آواز جیرجیرک‌ها

نویسنده: محمدرضا یوسفی

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

نامزد

تپه وداع

نویسنده: احمد بیگلریان

ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت

یک استکان چای تلخ

نویسنده: سیدعلی شجاعی

ناشر: کتاب نیستان

● کتاب حاضر متن کامل یک فیلم‌نامه است. سرودی، صاحب کارخانه چای فوت کرده است و بچه‌ها به دنبال وصیت‌نامه می‌گردند. در حین جست‌وجو صلح‌نامه‌ای پیدا می‌شود که سرودی نیمی از اموال خود را به شخصی که هیچ‌کس نمی‌شناسد بخشیده است. این فرد کیست و آیا چیزی از اموال به فرزندان سرودی خواهد رسید؟ متن با تمام جزئیات و به شکل فیلم‌نامه درج شده است.

برگزیده

شکار بزرگ شنبه

نویسنده: شهرام کرمی

ناشر: سروش

● پدر «شنبه»، شکارچی بزرگی است؛ اما حالا پیر شده است و قدرت شکار کردن را ندارد. او از پسرش می‌خواهد که کار او را ادامه دهد. پسر نمی‌خواهد حیوانات را بکشد؛ اما پدر عقیده دارد که پسرش حتماً باید راه اجدادش را ادامه دهد. آن‌ها همه شکارچی بوده‌اند. پسرک می‌خواهد گنجشکی را شکار کند؛ اما پدرش می‌گوید او باید حیوان بزرگی مثل شیر را شکار کند و پسر هیچ‌وقت شیر ندیده است! او با راهنمایی گنجشک به دنبال شیر می‌رود و....

کتاب های راه یافته به مرحله داوری هجدهمین جشنواره کتاب رشد

گروه آداب و مهارت های زندگی				
ردیف	نام کتاب	مؤلف	مترجم	ناشر
۱	راهنمای پرورش مهارت های زندگی در فرزندان	بی نیاز، سعید		شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
۲	چه کار کنم اگر خیلی خجالت می کشم	فری لند، کلیر	عماد توحیدی	گام
۳	نترسیم وقتی که باهم هستیم	کوک، جولیا	هایده عبدالحسین زاده	شرکت انتشارات فنی ایران
۴	چه کار کنم اگر از اشتباه کردن می ترسم	فری لند، کلیر، تونر، ژاکلین	عماد توحیدی	گام
۵	نکته های داغ برای بچه های خسته	وایلد، جری	سعیده شهسواری	کتاب چ
۶	نکته های داغ برای بچه های نگران	وایلد، جری	الهام پورمحمد	کتاب چ
۷	نکته های داغ برای بچه های عصبانی	وایلد، جری	الهام پورمحمد	کتاب چ
۸	راهنمای پرورش مهارت های زندگی در فرزندان (پایه اول دبستان)	بی نیاز، سعید		شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
۹	من خودم را باور دارم!	رایت، لوری	شبنم حیدری پور	مهترسا، مهر و ماه نو
۱۰	تفکر طراحی: خلاقیت و نوآوری برای همه	تابش، یحیی		مؤسسه فرهنگی فاطمی
۱۱	راهنمای پرورش مهارت های زندگی در فرزندان (پایه دوم دبستان)	بی نیاز، سعید		شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
۱۲	راهنمای پرورش مهارت های زندگی در فرزندان (پایه سوم دبستان)	بی نیاز، سعید		شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
۱۳	راهنمای پرورش مهارت های زندگی در فرزندان (پایه چهارم دبستان)	بی نیاز، سعید		شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
۱۴	ساعت آفتابی در سایه	جوکار قهرودی، احمد		جوکار
۱۵	از این رو تا آن رو: مهارت مقابله با کم رویی	ارشاد حسینی، هادی		کانون اندیشه جوان
۱۶	راهنمای پرورش مهارت های زندگی در فرزندان (پایه پنجم دبستان)	بی نیاز، سعید		شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
گروه اقتصاد، حسابداری و بازرگانی				
۱۷	دبیرخانه و اتوماسیون اداری	علن، ابراهیم		برایند پویش
۱۸	بازاریابی عصب شناختی For Dummies	جنکو، استیون. جی، استیدل، پیتر	آتنا بیانی پور	آوند دانش
۱۹	بیت کوین For Dummies	شرکت پریپتو	بهروز خدارحمی	آوند دانش
۲۰	کاربر امور بانکی	پیمانفر، مهترسا، سعادتیان، سارا		بخشایش
۲۱	کمک حسابدار	کرمدار ندامانی، یوکابد، صادقی مرشت، مهدی		حسابدار

۲۲	مدل‌های کسب‌وکار For Dummies	هازن، جیم میوئل	احسان منصوری، الناز رفیعی‌پور	آوند دانش
۲۳	اقتصادیاریار کوچک	طغیانی، مهدی، مهدوی، سمیه، حسینی بالام، مریم		مفتاح حکیم
۲۴	مهارت مسئول سفارشات	نیکبخت نصرآبادی، زهرا، منصوری، فرزانه، حزین، محمدکاظم، جلیلیان، فوزیه، غلامی، ندا		حسابدار
۲۵	اقتصادیاریار کوچک (کتاب کار نوآموز)	مهدوی، سمیه		مفتاح حکیم
۲۶	سرپرست ترخیص محصول	نیکبخت نصرآبادی، زهرا، صالحی‌فر، فاطمه، حزین، محمدکاظم، جلیلیان، فوزیه، اردستانی رستمی، محمدرضا		حسابدار
۲۷	حسابدار حقوق و دستمزد	نیکبخت نصرآبادی، زهرا، صالحی‌فر، فاطمه، حزین، محمدکاظم، عبد علی بیاتیانی، رویا، دبیرزاده، نادره		حسابدار
۲۸	کاربر امور بانکی	نیکبخت نصرآبادی، زهرا، صالحی‌فر، فاطمه، کولوند، رضا، اردستانی رستمی، محمدرضا، پورعرب، حبیب		حسابدار
۲۹	بازاریابی سنتی و دیجیتال (نوبین)	خانپور هرسمی، حمیدرضا، فرجی ارمکی، اکبر		آوای نور
۳۰	اقتصاد: سرمایه، خانواده، تجارت و صنعت	رایزخ، اولریکه	کمال بهروزکیا	قدیانی
۳۱	کسب‌وکار خرده‌فروشی For Dummies	سکل، ریک	سارا یوسفی، سیدمحمدکاظم عزیزی	آوند دانش
گروه علوم تجربی				
۳۲	فضا و کیهان	دوزول، پل	ابراهیم عامل محرابی	میچکا
۳۳	منظومه شمسی	میست، رازلیند	سپیده ایزی	به‌نشر
۳۴	جانوران	دوزول، پل	ابراهیم عامل محرابی	میچکا
۳۵	شیمی هفتم برای دانش‌آموزان پیش‌رو	اکبری‌صحت، علی		رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)
۳۶	دیناسورها و جانداران پیش از تاریخ	تاپلین، سام	ابراهیم عامل محرابی	میچکا

۳۷	پژوهش‌های برگزیده علمی: راهنمای آموزشی برای نوجوانان	روزنر، مارک آلن، آمریکن، ساینتفیک	فریبا شریفی، سیاوش روحانی	دیبایه
۳۸	خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران	گلشن، علی		کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۳۹	چرا و چگونه	جمعی از نویسندگان	کمال بهروزکیا	قدیانی
۴۰	سنگ‌های زمین: فسیل‌ها	کتر، ربکافو	فاطمه محمدیان	مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان
۴۱	آزمایش‌های جدید و هیجان‌انگیز	کرکلی، هرمان	سپیده خلیلی	شرکت انتشارات ویژه نشر
۴۲	مبارزه با گرمایش زمین	بیشاپ، آماندا	بهرام معلمی	شرکت انتشارات فنی ایران
۴۳	۱۰۰ حقیقت درباره‌ی سرعت	پارکر، استیو	مرتضی سعیدپور	سایه‌گستر
گروه بهداشت و تربیت کودک				
۴۴	برنامه جامع آموزشی تحول یکپارچه کودک: شیرخوارگی و نوپایی، مبانی و روش‌های سنجش و آموزش	امین‌یزدی، سیدامیر		شرکت انتشارات فنی ایران
۴۵	برنامه آموزشی تحول یکپارچه کودک شیرخوار: کتاب کار والدین، مربیان و درمانگران	امین‌یزدی، سیدامیر		شرکت انتشارات فنی ایران
۴۶	برنامه آموزشی تحول یکپارچه کودک نوپا: کتاب کار والدین، مربیان و درمانگران	امین‌یزدی، سیدامیر		شرکت انتشارات فنی ایران
۴۷	زمانی می‌دانی کودکت باهوش است که... راهنمای یک مبتدی برای جنبه‌های خوب زندگی	گالبرایت، جودی	مریم قبادی	صالحیان
۴۸	کمک‌های اولیه	اداره کل فرهنگی و هنری، اردوها و فضاهای آموزشی، معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش		مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
گروه پیش دبستانی-آموزشی				
۴۹	مشکلات هیجانی و رفتاری در کودکان: مداخله اثربخش در سنین پیش‌دبستانی و مهد کودک	آل هولند، ملیسا، مالمبرگ، جسیکا، گیمپل پیکوک، گرچن	مریم فولادوند، احمد عابدی	نوشته
۵۰	دریاب وقت و در یاب: استفاده از فرصت‌های زمانی در بهبود رشد و یادگیری	علی، ترقی‌جاه، امیرحسین، کلوتی		میچکا
۵۱	مامان می‌خوام بخوابم	قاسم‌نیا، شکوه		قدیانی
۵۲	۹۰ بازی عملی با بچه‌ها برای سرگرمی و رشد کودک	تایر، آنجلا	مرضیه نوبختی، بهشاد حسینی‌فرد	قدیانی
۵۳	مهارت‌های دست‌ورزی ۲: ویژه کودکان ۵ تا ۶ سال	یاسینی، زهراسادات، خوش‌عاطفه، صنم		شرکت انتشارات فنی ایران
۵۴	تو لک‌لکی یا دارکوب؟	خدایی، علی		کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۵۵	مهارت‌های دست‌ورزی: ویژه کودکان 4 تا 5 سال	یاسینی، زهراسادات، خوش‌عاطفه، صنم	شرکت انتشارات فنی ایران
۵۶	من چه قدی هستم؟	پریخ، زهره	توت
۵۷	بازی‌های آموزشی برای پرورش هوش جنبشی - بدنی 4 تا 6 سال	عابدی درچه، منیره	یار مانا
۵۸	من کجا بازی کنم؟	پریخ، زهره	توت
۵۹	دوست دارم کجا بروم؟	پریخ، زهره	توت
۶۰	ارزش‌های محیط زیستی: صلح و محیط زیست	امینایی، اکرم	منشور صلح
۶۱	چی دوست داری؟	پریخ، زهره	توت
۶۲	فضای منزل را صمیمی و شاد می‌خواهیم	جمالی، اسماعیل	ندای سینا
۶۳	سقف کلاست آسمان: بازطراحی محیط‌های در دسترس برای مربیگری	ترقی‌جاه، علی، شبیری، سوده	میچکا
۶۴	بازی‌های تک‌نفره و دونفره	جمالی، اسماعیل	ندای سینا
۶۵	دلت قرص، آغوش باز: نگاهی دوباره به امنیت عاطفی در مربیگری	شبیری، سوده، ترقی‌جاه، علی	میچکا
۶۶	بازی‌های دسته‌جمعی و گروهی	جمالی، اسماعیل	ندای سینا
۶۷	همراه شو عزیز... (استفاده از ظرفیت‌های مشارکت برای مربیگری)	ترقی‌جاه، علی، کلوتی، امیرحسین	میچکا
۶۸	بازی‌های تکلم و گفتار	جمالی، اسماعیل	ندای سینا
۶۹	دایرةالمعارف بازی‌های کودکان	جمالی، اسماعیل	ندای سینا
گروه پیش دبستانی-ادبیات			
۷۰	کتاب پر سروصدا	آندروود، دبورا	پیام ابراهیمی
۷۱	اگر گربه نیستی، این کتاب را باز نکن!	چکای، جف	آزاده، شاکر بازارنو
۷۲	تق تق، بیا بیرون	هنکس، کوین	ساناز آیتی
۷۳	من این طرف، تو اون طرف	شعبان‌نژاد، افسانه	لوپه تو
۷۴	اقل مثل کبوتری	رحماندوست، مصطفی	لوپه تو
۷۵	اقل مثل یه بزغاله	رحماندوست، مصطفی	لوپه تو
۷۶	به این می‌گویند کتاب!	اسمیت، لین	ساناز آیتی
گروه تاریخ			
۷۷	تاریخ ایران، دوره ابتدایی از تاریخ عالم (جلد 1)	کوهستانی‌نژاد، مسعود	مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان
۷۸	فرهنگ‌نامه تاریخ ایران	میرزایی، مجید	طلایی
۷۹	شرحی بر تاریخ الموت در زمان مشروطه	عنایتی، حسین	بحرالعلوم

۸۰	۵۹۸ معمای دفاع مقدس: دانستنی‌هایی از جنگ تحمیلی	قاسمی، محمدحسین	کتابک
۸۱	حماسه استالینگراد: ۱۹۹ روز مبارزه در جنگ جهانی دوم	هویت، ادوین پالم	مؤسسه فرهنگی آرمان رشد
۸۲	زمانه و کارنامه محمد مسعود: مدیر هفته‌نامه مرد امروز	ابوالحسنی، علی، ابوالحسنی، محمدصادق	کانون اندیشه جوان
۸۳	نگاهی متفاوت به تاریخ ماد و هخامنشیان	قشلاقی رحیمی، پیران	یاس بخشایش
۸۴	فراز و فرود صفویان	صفت‌گل، منصور	کانون اندیشه جوان
۸۵	ده سال تنهایی	یحیوی، سیدمحسن	دفتر نشر فرهنگ اسلامی

گروه تاریخ علم

۸۶	مادام کوری	کوری، ایو	قهرمان قهرمانی	پرنیان اندیش
۸۷	ابوعلی سینا	عبداللہیان، حمید		میچکا
۸۸	توماس ادیسون و اختراع برق	آدیر، جن	صمد غلامی، نغمه خوشبخت فهیم	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)
۸۹	علم در سده‌های میانه	ساموئلز، چارلی	مآندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۰	چارلز داروین و انقلاب تکامل	استف، ریکا	صمد غلامی، نسرين نعمتی	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)
۹۱	عصر اتم	ساموئلز، چارلی	مآندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۲	ماری کوری و علم رادیوکتیویته	ناساچف، ناٹومی	صمد غلامی، سوماز اکبری‌نسب	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)
۹۳	پیدایش صنعت	ساموئلز، چارلی	مآندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۴	الکساندر گراهام بل چه کسی بود؟	بدر، بانی	آرش ظهوریان پردل	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۵	علم در دوران باستان	ساموئلز، چارلی	مآندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۶	ماری کوری چه کسی بود؟	استاین، مگان	فروغ فرجود	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۷	عصر دیجیتال	ساموئلز، چارلی	مآندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۸	انقلاب‌های علمی	ساموئلز، چارلی	مآندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۹۹	ماری کوری (دانشمند شجاع)	برنت، کیت	سپیده خلیلی	شرکت انتشارات ویژه نشر
۱۰۰	ابوریحان بیرونی	عبداللہیان، حمید		میچکا
۱۰۱	ماری کوری	سانچز وگارا، ام.ایزابیل	مریم فیاضی	شهر قلم

گروه تعلیم و تربیت دینی

۱۰۲	مرد و میدان: قاسم؛ فرزند حسن بن علی علیه السلام	ایید، طاهره		به‌نشر
۱۰۳	شمشیر و اسب زخمی: عمرو، پسر جناده بن حارث سلمانی	ایید، طاهره		به‌نشر

۱۰۴	مهربانی با حیوانات	حیدری ابهری، غلامرضا	قدیانی
۱۰۵	اعترافات غلامان: داستان دوران ولایتعهدی امام رضا علیه السلام	شاه آبادی، حمیدرضا	به نشر
۱۰۶	365 روز با پیامبر صلی الله علیه و آله	فتاحی، حسین	قدیانی
۱۰۷	کوچه به کوچه: قاسم؛ فرزند حبیب بن مظاهر	ایبده، طاهره	به نشر
۱۰۸	اسیران کوچک: پسران مسلم بن عقیل علیه السلام	ایبده، طاهره	به نشر
۱۰۹	با یک فکر تازه چه کار می توانم بکنم؟	یامادا، کبی	احمد تصویری
گروه تفکر و پژوهش			
۱۱۰	قصه های هارولد	جانسون، کراکت	قدیانی
۱۱۱	داستان های فکری 1: کندوکاوهای فلسفی برای کودکان با 74 فعالیت برای دوره های ابتدایی و راهنمایی	کم، فیلیپ	فرزانه شهرتاش، مژگان رشتچی
۱۱۲	داستان های فکری 2: کندوکاوهای فلسفی برای کودکان با 89 فعالیت برای دوره های ابتدایی و راهنمایی	کم، فیلیپ	مژگان رشتچی، فرزانه شهرتاش
۱۱۳	مثنوی مولوی و فلسفه برای کودکان (داستان های دفتر سوم، به همراه راهنمای آموزشی برای تسهیلگران)	قائدی، یحیی، لطفی، نسرين	مؤسسه مدارس یادگیرنده مرآت
۱۱۴	آموزش تفکر: تمرین هایی پایه ای در مهارت های اساسی تفکر برای 6 تا 11 ساله ها	لنگر، جان	مرتضی بختیاروند، روح الله فتح آبادی، کامبیز پوشنه، محمدرحیم نیازی
۱۱۵	تربیت مهارت های تفکر و کارآفرینی در مدرسه با تأکید بر مفاد اسناد تحول بنیادین آموزش و پرورش	محبی، عظیم	مؤسسه مدارس یادگیرنده مرآت
۱۱۶	شب بخیر ماه	براون، مارگارت وایز	نسرين وکیلی
۱۱۷	با مشکل های جدید چه می کنی؟	یامادا، کبی	مهدی حجویانی
۱۱۸	با فکرهای تازه چه می کنی؟	یامادا، کبی	مهدی حجویانی
گروه داستان کودک			
۱۱۹	شکارگاه عجیب	آرامی، سمیرا	شرکت انتشارات فنی ایران
۱۲۰	نامه های گاندو: تمساحی از سیستان و بلوچستان	یزدانی، معصومه	شرکت انتشارات فنی ایران
۱۲۱	چستر	وات، ملانی	زهره چوپانکاره
۱۲۲	تیک تیک	مرادی لاکه، یگانه	شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
۱۲۳	خانه آن ها یک خانه شلوغ پلوغ و پرماجراست	پریخ، زهره	توت
۱۲۴	خانه دیوانه	شمس، محمدرضا	شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
۱۲۵	واقعاً، جدی جدی!	ریوار، امیلی	پرناز نیری
			کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۲۶	اجازه هست؟	کلی، جان	رضی هیرمندی	پرتقال
۱۲۷	پیش به سوی قلعه	جانکر، تراویس	پریا لطیفی خواه	پرتقال
۱۲۸	دختری که می‌خواست کتاب‌ها را نجات دهد	هاگروپ، کلاوس	عطیه الحسینی	مؤسسه فرهنگی فاطمی
گروه داستان نوجوان				
۱۲۹	آن سوی دریای مردگان	میرابوطالبی، معصومه		مؤسسه فرهنگی فاطمی
۱۳۰	شکارچی	هاشمی، سیدمحمد		شرکت انتشارات فنی ایران
۱۳۱	هفت دقیقه به شلیک	خرامان، مصطفی		مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان
۱۳۲	غار آبی	فراست، قاسمعلی		کانون اندیشه جوان
۱۳۳	دخترخاله‌ها	مالک، نیلوفر		قدیانی
۱۳۴	طعم سیب زرد	یوسفی، ناصر		پیدایش
۱۳۵	پاییز مزه خرمالو می‌دهد	حیدری، زهرا		قدیانی
۱۳۶	و توی دروازه	سعیدی، عباس		کتاب جمکران
۱۳۷	شب‌ی که بانوی دریاچه شدم	منوچهری، رویا		قدیانی
۱۳۸	ادسون آران‌تس دو ناسیمنتو و خرگوش هیمالیایی‌اش	خانیا، جمشید		مؤسسه فرهنگی فاطمی
گروه روانشناسی				
۱۳۹	درمان متمرکز بر شفقت (CFT) به زبان ساده	کولتز، راسل	جواد خلعتبری، مجتبی تمدنی، سپیده برغندان	دانش
۱۴۰	با تنفر کودک از مدرسه چه کنیم؟	چیتی، آنتونیا	مینا سلیمی	امید صبا
۱۴۱	از ذهنت بیرون بیا و زندگی کن	هیز، استیون، اسمیت، اسپنسر	علی صاحبی، مهدی اسکندری	دانش
۱۴۲	معنای اضطراب	می، رولو	عدنان اکبری	دانش
۱۴۳	آموزش فنون و مهارت‌های جرأت‌ورزی (برای مراجعان و درمانگران)	سیاه‌کمری، اسفندیار، معصومیان، سمیرا		دانش
۱۴۴	آزمون‌های روانی	اشرف‌زاده، توحید، بابایی، کریم، میکائیلی منیع، فرزانه		آوای نور
۱۴۵	روانشناسی یادگیری و آموزش: جدیدترین نظریه‌ها، پژوهش‌ها و کاربردها در حوزه کلاس درس	اسمیت، مارک، فیرث، جاناناتان	نادر آزادصفت، فرح انگیز نادمی، طلیعه سعیدی رضوانی	آوای نور
۱۴۶	رهایی از خشم و پرخاشگری	قهاری، شهربانو		دانش
۱۴۷	اشتیاق، عملکرد و فرسودگی تحصیلی	افشین، جواد		نارون دانش
۱۴۸	اسرار حیرت‌انگیز رفتار انسان: خودمان و دیگران را بهتر بشناسیم	لیری، مارک	نادر آزادصفت، طلیعه سعیدی رضوانی	آوای نور

۱۴۹	روان‌شناسی عزت نفس	براندن، ناتانیل	مهدی قراچه‌داغی	نخستین
۱۵۰	مدیریت نفس: عزت نفس و تحول شخصی	براندن، ناتانیل	مهدی قراچه‌داغی	نخستین
۱۵۱	آسیب‌شناسی روانی کودک و نوجوان	وایس، رابرت	مهرداد فیروزبخت	دانش
گروه ریاضی				
۱۵۲	شهر بازی پرمایه	می، النور	محبوبه نجف‌خانی	افق
۱۵۳	ریاضی شاد ۱: معماها، بازی‌ها و لطیفه‌های ریاضی	شرقی، هوشنگ	مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان	
۱۵۴	گم‌شدن در موزه	می، النور	محبوبه نجف‌خانی	افق
۱۵۵	ریاضی شاد ۲: معماها، بازی‌ها و لطیفه‌های ریاضی	شرقی، هوشنگ	مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان	
۱۵۶	موش‌های اسکیت‌باز	می، النور	محبوبه نجف‌خانی	افق
۱۵۷	بازی‌های آموزشی برای پرورش هوش ریاضی - منطقی ۷ تا ۱۲ سال	عابدی درچه، منیره	یار مانا	
۱۵۸	آب‌بازی در ساحل	می، النور	محبوبه نجف‌خانی	افق
۱۵۹	اولین روز مدرسه	می، النور	محبوبه نجف‌خانی	افق
۱۶۰	موش بیشتر، خانه شادتر	می، النور	محبوبه نجف‌خانی	افق
۱۶۱	مفاهیم کلیدی در تدریس ریاضیات دوره ابتدایی	هی‌لاک، درک، تنگاتا، فیونا	محمد حسام قاسمی، زهرا گویا	مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان
۱۶۲	بانک سؤال المپیاد ریاضی - هفتم	گروه مؤلفان		مبتکران
۱۶۳	بانک سؤال المپیاد ریاضی - هشتم	گروه مؤلفان		مبتکران
۱۶۴	مباحثی در ریاضیات گسسته سال دوازدهم	سید موسوی، سیدحسین		مبتکران
۱۶۵	بانک سؤال المپیاد ریاضی - نهم	گروه مؤلفان		مبتکران
۱۶۶	روش نقاط جرمی در حل مسائل هندسه	چن، یانگ شنگ	هوشنگ شرقی	مبتکران
۱۶۷	بازی‌های حسابی	ریزانه، صفورا		هرمان
گروه زبان و ادبیات فارسی				
۱۶۸	بسته مهارتی توسعه سواد خواندن اول دبستان، کیک زمستانی	Meral Canoğlu Cantürk, Hümeýra Bektaş, Eser Ünalın Şenler	سمیه کریمی، مجرم نقی‌زاده، فرحناز نجاتی، شهرناز نجاتی	مرآت
۱۶۹	توت در سبد	یزدانی، معصومه		افق
۱۷۰	ببر در تور	صالحی، آتوسا		افق
۱۷۱	مانا تب دارد	جعفری، لاله		افق
۱۷۲	سارا نترس	کلهر، مژگان		افق

۱۷۳	ارودی رنگی رنگی	صالحی، آتوسا	افق
۱۷۴	داروی بزی را کی می برد؟	یزدانی، معصومه	افق
۱۷۵	گربه ریزه کو؟	کلهر، مژگان	افق
۱۷۶	یک روز پر دردسر	جعفری، لاله	افق
۱۷۷	قندان‌های خالی: تلخ‌اندیشی در داستان کوتاه ایران	مصطفایی، فاطمه	کانون اندیشه جوان
۱۷۸	بازی‌های آوایی (۱): آگاهی هجایی	ابراهیمی چابکی، محمدصادق	محمدصادق ابراهیمی چابکی
۱۷۹	بیا نویسنده شو	عباس‌زاده، ام‌البنین	جمال
۱۸۰	جناب خر و سه فسقلش	جعفری، لاله	افق
۱۸۱	کندوکاو فلسفی برای نوجوانان: داستان و راهنما	ناجی، سعید، عسکری، سمانه، یونسی، فاطمه	کرگدن
۱۸۲	مامان دینا دایناسور	یزدانی، معصومه	افق
۱۸۳	مامان خرگوشه و گرگ گنده	کلهر، مژگان	افق
۱۸۴	خوش آمدی آقا گرگه!	صالحی، آتوسا	افق
گروه زیست شناسی			
۱۸۵	بیومکانیک For Dummies	مکا، استیون تی	آوند دانش
۱۸۶	راهنمای میدانی خزندگان و دوزیستان ایران	کهالی، کامران	ایران‌شناسی
۱۸۷	ساعت بدن	نامجو، انسیه	ضریح آفتاب
گروه شعر، نثر ادبی و خاطره			
۱۸۸	لالایی‌های بابایی	هاشم‌پور، مریم	به‌نشر
۱۸۹	مداد و تراش و کتاب	شعبان‌نژاد، افسانه	لوپه تو
۱۹۰	زبان‌درازی زیاله‌ها	تولائی، حسین	شرکت انتشارات فنی ایران
۱۹۱	باران در خودم می‌بارد	تولائی، حسین	شرکت انتشارات علمی و فرهنگی
۱۹۲	عید اومده، عروسکا	حسنی، خاتون	به‌نشر
۱۹۳	لباس پرپری	هاشم‌پور، مریم	سروش
۱۹۴	شرشر بارون	هاشم‌پور، مریم	جمال
۱۹۵	به من بگو خال‌خالی	شهبازی، شهلا	سروش
۱۹۶	بالای همه نوشته‌هایم نام توست	کشایی، اکرم	مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان
۱۹۷	چتر و کلاه و لیوان	شعبان‌نژاد، افسانه	لوپه تو

گروه علوم اجتماعی

۱۹۸	نظریه فرهنگی استاد مطهری	جمشیدی، مهدی	سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۹۹	نقد و بررسی انجمن حجتیه	رجبی، آرش	کانون اندیشه جوان
۲۰۰	ثبات سیاسی در جمهوری اسلامی ایران	عبدالحسین پورفرد، مسعود	سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۰۱	به پا خاستن برای انسانیت: چگونه مسئولیت‌پذیری موجب تغییرات شگرف در زندگی می‌شود	ایزو، جان	امیرمحمد پهلونژاد، علی صاحبی
۲۰۲	میرزا حسن رشديه بنیان‌گذار مدارس نوین در ایران	سازمند، داریوش	دانشه
۲۰۳	تاب‌آوری اجتماعی	عابدی جلی، مریم، احمدی، مهناز، پیرزاد، حسن، محلوچی، فرشته	فراگیران سینا
۲۰۴	انتخاباتی از جنس دیگر: مشارکت زنان در انتخابات	محمدی اصل، عباس	مؤسسه فرهنگی آرمان رشد
۲۰۵	اصول و مبانی ارزیابی تأثیرات فرهنگی: اجرای طرح‌های مهم	جوکار، علی‌قلی	آثار فکر
۵۰۶	شاخص‌های جهانی: پایگاه اجتماعی و منزلت معلمان	دالتون، پیت	کیومرث فلاحی
۲۰۷	مهر و ماه: رساله‌ای در باب حقوق اجتماعی و احکام اخلاقی	اسماعیلی، محسن	دفتر نشر فرهنگ اسلامی
گروه علوم تربیتی			
۲۰۸	کاربرد ابزارهای ارزشیابی توصیفی	مرادعلی، میرزایی، جبرائیلی، رقیه	تایماز
۲۰۹	راهنمای عملی طراحی آزمون عملکردی	میرزایی، مرادعلی، صفریان، محمد	تایماز
۲۱۰	مدیریت کلاس درس (مبانی نظری و رویکردها)	خداری، عبدالرضا، صالحی، مهدی، بیگی، هاجر	آوای نور
۲۱۱	مهارت‌های ارتباطی در آموزش	فرجی ارمکی، اکبر، حیدری‌فرد، رضا، قوره جیلی، ثریا، عرب‌یار محمدی، زین‌العابدین	آوای نور
۲۱۲	معلم اخلاق‌مدار	کمپیل، الیزابت	هما رحمانی، اسدالله خدیوی
۲۱۳	اقدام‌پژوهی در آموزش و پرورش	فرجی ارمکی، اکبر، طبیب‌زاده، شیما	آوای نور
۲۱۴	راهبردهای یاددهی - یادگیری کلاس‌های چندپایه (آنچه آموزگار چندپایه باید بداند)	امامی‌راد، حمید	ضریح آفتاب

۲۱۵	معلم موفق: نخستین سال تدریس را چگونه بگذرانیم؟	ارخودی قلعه‌نوئی، مهدی، اسدی قلعه‌نی، علی، امینی، فاطمه	ضریح آفتاب
۲۱۶	معلم فکور	اکرمی، سیدمحمد، اسمعیل‌نیا، مژگان	بیژن یورد
۲۱۷	آزار کلامی: چگونه کودک را از آن در امان بداریم، شناخت و پیشگیری	جرتونی، اما	نیوشا صدر
۲۱۸	کار در کلاس مهارت محور	حسینی میرک‌آبادی، بی‌بی‌زکیه	شرکت تعاونی خدمات نشر سرمشق
گروه فرهنگ و هنر			
۲۱۹	موسیقی‌دان کوچولو: آموزش بداهه‌نوازی و آهنگ‌سازی	بولایوا، الگا، گتالوا، الگا	مسعود ابراهیمی
۲۲۰	سینمای کیارستمی	النا، آلبرتو	زهرا میرآخوری، فرامرز آشنای قاسمی
۲۲۱	بیانید تار و سه‌تار بنوازیم، دفتر اول	ساکت، کیوان	واژی‌ران
۲۲۲	بیانید تار و سه‌تار بنوازیم، دفتر دوم: تمرین‌ها و ضربی‌ها: ردیف دشتی	ساکت، کیوان	واژی‌ران
۲۲۳	عروسک‌های غم‌پاشی	رایت، لیندی	آیرین غریب‌پور
۲۲۴	بیانید تار و سه‌تار بنوازیم، دفتر سوم: تمرین‌ها و ضربی‌ها: ردیف اصفهان	ساکت، کیوان	واژی‌ران
۲۲۵	بیانید تار و سه‌تار بنوازیم، دفتر پنجم: تمرین‌ها و ضربی‌ها: ردیف چهارگاه و شوشتری	ساکت، کیوان	واژی‌ران
۲۲۶	تاریخ طراحی گرافیک ایران	افشار مهاجر، کامران	مؤسسه فرهنگی فاطمی
گروه فیزیک			
۲۲۷	قوانین ستاره‌ها، کهکشان‌ها و کیهان‌شناسی	غلامی، صمد	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالق)
۲۲۸	نجوم: علم شناخت	پیوندزنی، مهدی	رصدگر دانش
۲۲۹	مقدمات ریاضی، اخترفیزیک و نجوم عملی	غلامی، صمد	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالق)
۲۳۰	نیرو و حرکت	گلستانیان، نعمت‌الله	میچکا
۲۳۱	فراگیری فعال نجوم	زیکلیک، مایکل	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالق)
۲۳۲	راهنمای یادگیری اخترشناسی پایه	غلامی، صمد	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالق)
۲۳۳	مقدمه‌ای بر اخترفیزیک نوین	استلی، دیل	فرهاد ذکاوت، کامبیز خالقی
۲۳۴	نور و انرژی	گلستانیان، نعمت‌الله	میچکا

۲۳۵	به زبان اینشتین	ولفسون، ریچارد	آرش ظهوریان پردل	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۲۳۶	مبانی نجوم	کارتونن، هانو، اوجا، هیکی، کروگر، پکا، پوتانن، مارکو، جی. دونر، کارل	کامبیز خالقی، فرهاد ذکاوت، ذوالفقار دانشی‌نسب	رمز (وابسته به شرکت منظومه اندیشه خالقی)
گروه کار و فناوری				
۲۳۷	کازیمیر کاربلد	کلینتینگ، لارس	بنفشه نفیسی	نوشته
۲۳۸	آینده نزدیک: درک ۱۲ نیروی فناورانه که آینده‌مان را رقم می‌زنند	کلی، کوین	شایان تقی‌نژاد	آموخته
۲۳۹	حساب و کتاب جیب من	بروستاین، دارا	سودابه فرخنده	قدیانی
۲۴۰	علم و فناوری	فرث، ریچل	ابراهیم عامل محرابی	میچکا
۲۴۱	پس‌انداز هویج	رینیک، سم	سودابه فرخنده	قدیانی
۲۴۲	شاگرد دوچرخه‌سازی	اولالی، ایزاک	سودابه فرخنده	قدیانی
۲۴۳	فنجان‌های سفارشی	یونه‌زو، یوسوکه	حدیث رگبار	قدیانی
۲۴۴	خودت اختراع کن	ری، اندرو، ریگان، لیزا	افسانه حجتی طباطبائی	طلایی
۲۴۵	مغازه دنج بابابزرگ	دیسلورایان، دیان	مریم محمدخواه	قدیانی
۲۴۶	سفر پول	برجر، ملوین و گیلدا	مریم محمدخواه	قدیانی
۲۴۷	پیدایش الکتریسیته	سامونلز، چارلی	ماندانا فرهادیان	مؤسسه فرهنگی فاطمی
۲۴۸	مواد و فناوری	گلستانیان، نعمت‌الله		میچکا
گروه کودکان استثنایی				
۲۴۹	بازی برای کودکان با نیازهای خاص	ماسینتایر، کریستین	محبوبه محمودی	شرکت نشر فراروان
۲۵۰	دلیل پریدنم: صدای پسری از سکوت درون	هیگاشیدا، ناوکی	شمیم شرافت، کیانا تقی‌خان	شرکت نشر فراروان
۲۵۱	اختلال طیف اوتیسم آموزش، درمان و توانبخشی	رهبر کرباسدهی، ابراهیم، رهبر کرباسدهی، فاطمه		آوای نور
۲۵۲	اگر هفت‌بار زمین خوردی، بار هشتم بلند شو! صدای مردی جوان از سکوت اوتیسم	هیگاشیدا، ناوکی	شمیم شرافت، کیانا تقی‌خان	شرکت نشر فراروان
۲۵۳	تمرینات مناسب برای تقویت مهارت‌های شناختی- حرکتی کودکان مبتلا به اختلال اوتیسم	امینی، رحیم، علی‌پور وحید، رحیم		آوای نور
۲۵۴	بهداشت روانی	احمدوند، محمدعلی		دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب
۲۵۵	اختلال‌های حرکتی: دستورالعمل بالینی ویژه ارزیابی، تشخیص و درمان زودهنگام	سازمان بهداشت و سلامت نیویورک	سعید رضایی	آوای نور

۲۵۶	کم‌توانی ذهنی: ارزیابی، آموزش و توانبخشی	حسین خانزاده، عباسعلی	آوای نور
۲۵۷	بهبود گفتار و مهارت‌های خوردن در کودکان اتیستیک: برنامه‌ای دهانی- حرکتی برای خانه و مدرسه	فلانگان، مائورین	مهدی فولادگر نوشته
۲۵۸	آموزش مسائل جنسی به نوجوانان دارای اتیسم	هایوی، سوزان، کید وبستر، سوزان	فرناز صدری نوشته
گروه مطالعات اجتماعی			
۲۵۹	پیتزاهای خطرناک: ماجراهای گودی موفرفری و آقای دانشمند (در باره مصرف بهینه برق)	ابراهیمی، پیام	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۶۰	خواب آب: سرگذشت آب و آب‌رسانی در ایران	جهانگیریان، عباس	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۲۶۱	پناهندگان و مهاجران	رابرتس، کری	شادی جاجرمی‌زاده مؤسسه فرهنگی فاطمی
۲۶۲	فقر و گرسنگی	اسپیلزبری، لوییس	شادی جاجرمی‌زاده مؤسسه فرهنگی فاطمی
۲۶۳	درگیری‌های جهانی	اسپیلزبری، لوییس	شادی جاجرمی‌زاده مؤسسه فرهنگی فاطمی
۲۶۴	با کتلت‌ها شوخی نکن: (صرفه‌جویی در مصرف آب)	حسن‌زاده، فرهاد	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۶۵	زنان پیشرو: داستان‌هایی برای دختران ایران	نظری، الهام، سهراب، گلچهره	هوپا
۲۶۶	دختری با یک گوشی تلفن و آب بی‌زبان! (صرفه‌جویی در مصرف آب)	حسن‌زاده، فرهاد	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۶۷	بعضی از شیرها را باید بست، بعضی‌ها را باید خورد!	حسن‌زاده، فرهاد	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۶۸	اژدهای خانم کتابدار	بازثو، تونی	فرمهر منجزی میچکا
۲۶۹	تخم‌مرغ نیمرو بالای پشت‌بام! (صرفه‌جویی در مصرف آب)	حسن‌زاده، فرهاد	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۷۰	در اینترنت خواندم	بازثو، تونی	فرمهر منجزی میچکا
۲۷۱	حرف حساب، نان و کباب	حسن‌زاده، فرهاد	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۷۲	جست‌وجوی یکهویی به روش دیویی	بازثو، تونی	فرمهر منجزی میچکا
۲۷۳	اگر زمین مثل سیب‌زمینی چروکیده شود! (صرفه‌جویی در مصرف آب)	حسن‌زاده، فرهاد	شرکت انتشارات فنی ایران
۲۷۴	حق دارم کودک باشم	سر، آلن	مهناز کاظمی مؤسسه فرهنگی فاطمی
۲۷۵	کتابدارمان چیزی به ما یاد نمی‌دهد	بازثو، تونی	فرمهر منجزی میچکا
۲۷۶	مصرف آب	هیوئیت، سالی	رؤیا رضوانی شرکت انتشارات فنی ایران
۲۷۷	محیط زیست از علم تا عمل	سندن، رابرت	محمدرضا داهی شرکت انتشارات فنی ایران

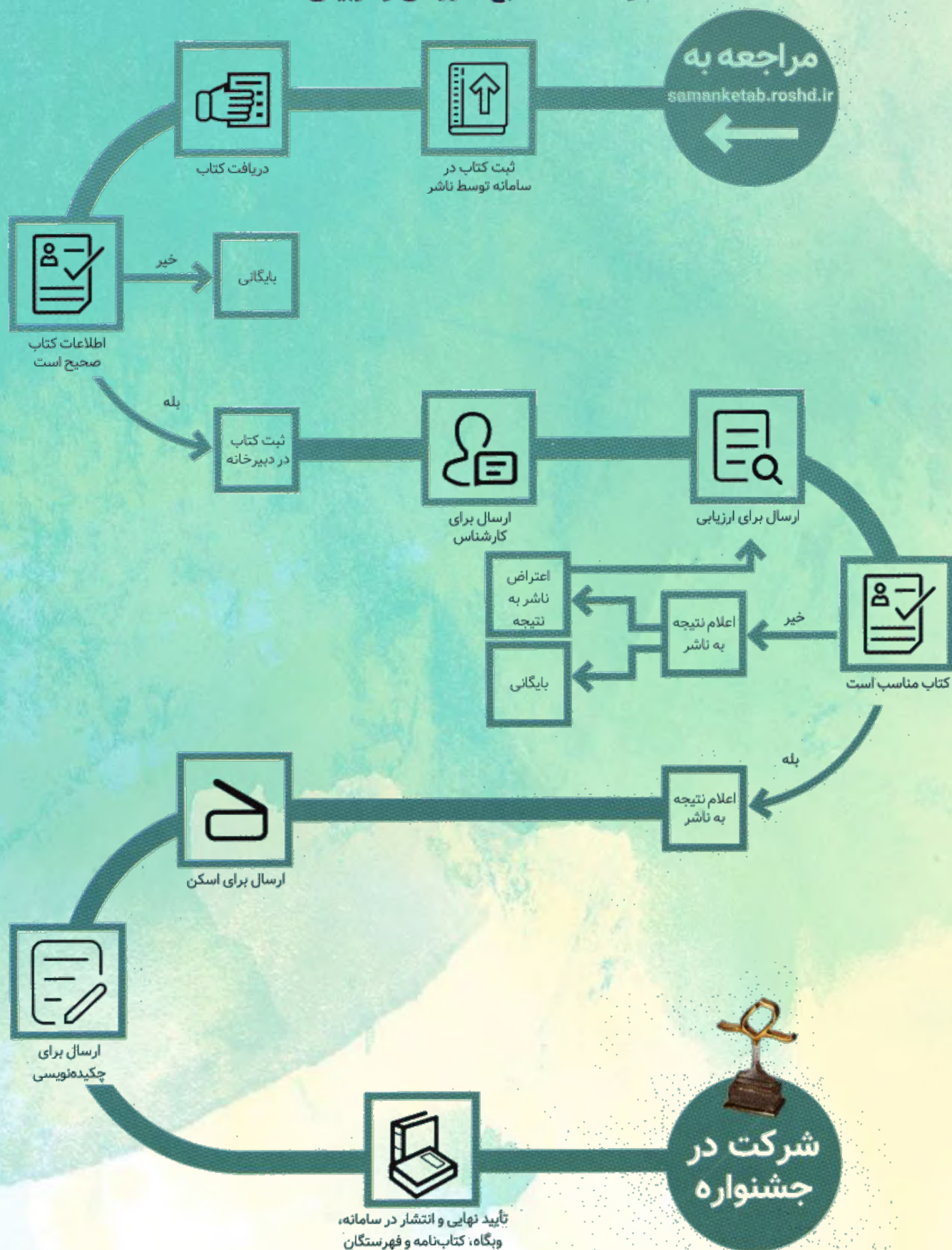
۲۷۸	بازیافت پسماندها	هانتز، ربکا	هایده کروی	شرکت انتشارات فنی ایران
گروه نمایشنامه و فیلم نامه				
۲۷۹	شکار بزرگ شنبه، نمایشنامه	کرمی، شهرام		سروش
۲۸۰	یک استکان چای تلخ	شجاعی، سیدعلی		کتاب نیستان
۲۸۱	پول تقلبی	اکبرلو، منوچهر		مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
۲۸۲	تپه وداع	بیگلریان، احمد		مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
۲۸۳	آواز جیرجیرک‌ها	یوسفی، محمدرضا		مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
گروه بازی و سرگرمی				
۲۸۴	مجموعه تمرین‌های خلاقیت (جلد ۳)	مهرآبادی، کتایون		میچکا
۲۸۵	بازی‌هایی برای فکر کردن	فیشر، رابرت	مینا شاهی لنگرودی	کرگدن
۲۸۶	سودو کو و معماهای تصویری	بیکر، کریستین	حسام سبحانی طهرانی	میچکا
۲۸۷	بازی‌های آموزشی برای پرورش هوش طبیعت‌گرا (۷ تا ۱۲ ساله)	عابدی درچه، منیره		یار مانا
۲۸۸	مجموعه تمرین‌های خلاقیت (جلد ۱)	مهرآبادی، کتایون		میچکا
۲۸۹	چیستان‌های علمی	وایلر، رز	کتایون صدرنیا	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۲۹۰	مجموعه تمرین‌های خلاقیت (جلد ۲)	مهرآبادی، کتایون		میچکا
۲۹۱	خلاقیت، فعالیت، سرگرمی ۱	زورنسن، هانا	فرزانه کریمی	قدیانی
۲۹۲	خلاقیت، فعالیت، سرگرمی ۲	زورنسن، هانا	فرزانه کریمی	قدیانی
۲۹۳	خلاقیت، فعالیت، سرگرمی ۳	زورنسن، هانا	فرزانه کریمی	قدیانی

گزارش تصویری هجدهمین جشنواره کتاب رشد

روند ثبت و ارزیابی کتاب

در سامانه منابع آموزشی و تربیتی

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
دفتر انتشارات و فناوری آموزشی